บททำวัตร สวดมนต์แปล เจ็ดตำนาน

คู่มือชาวพุทธ

ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์
(เขาดินหนองแสง) ต.เขาวงกต อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี

ขอเชิญผู้ใฝ่ธรรมทุกท่านนำตนเองเข้าสัมผัสสาระของชีวิตที่แท้จริง
ด้วยการเจริญจิตภาวนา ตามแนวทางมหาสติปัฏฐาน ๔ ประการ

คู่มือชาวพุทธ : บททำวัตร สวดมนต์แปล เจ็ดตำนาน

จัดพิมพ์โดย : ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์
(เขาดินหนองแสง) ต.เขาวงกต อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี

พิมพ์ครั้งที่ ๒ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : บริษัท แอคทีฟพริ้นท์ จำกัด
๙ ซอยลาดพร้าว ๖๔ แยก ๑๔ แขวงวังทองหลาง
เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. ๐-๒๕๓๐-๔๑๑๔ (อัตโนมัติ)
โทรสาร ๐-๒๑๐๘-๘๙๕๐-๕๑
E-mail : tanapress@gmail.com, tana@tanapress.com

พระพุทธเมตตา ประดิษฐานภายในพระมหาสถูปพุทธคยา
ประเทศอินเดีย

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
พระราชทานพระอนุญาตให้คณะกรรมการ นำโดยนายดนัย จันทร์เจ้าฉาย เข้าเฝ้าฯ
ณ วังเลอดิส เพื่อกราบทูลรายงานการจัดสร้างศาลาธรรมที่สำนักสงฆ์เขาดินหนองแสง
เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๘๔ พรรษา พุทธศักราช ๒๕๕๐
ธรรมศาลาที่จัดสร้างขึ้นนี้ได้รับพระกรุณาธิคุณ
พระราชทานนาม **"ธรรมศาลา ๘๔ พรรษา ราชนครินทร์"**
และพระราชทานนามศูนย์ปฏิบัติธรรมว่า
"ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ราชนครินทร์"

ภาพกิจกรรม โครงการอบรมวิปัสสนากรรมฐาน หลักสูตร “มหาสติปัฏฐาน”

โดย พระอาจารย์มานพ อุปสโม

ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ราชนครินทร์
(เขาดินหนองแสง) ตำบลเขาวงกต อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

บูชาพระคุณห้า

ยกมือขึ้นเถิดหนาไหว้บูชาพระรัตนตรัย
บูชาคุณพระพุทธ ที่บริสุทธิ์และแจ่มใส
บูชาคุณพระธรรม ที่ท่านน้อมนำ เชิดชูไว้
บูชาคุณพระสงฆ์ ที่ท่านดำรงพระศาสนา
บูชาบิดามารดา ที่เลี้ยงเรามาจนเติบใหญ่
บูชาครูอาจารย์ ที่ท่านบันดาลวิชาให้ไว้
บูชาห้าอย่างนี้ จำให้ดีนะท่านเอย

เตรียมตัวกราบเถิดหนา ท่านที่มาในกองทัพธรรม
กราบหนึ่ง คุณพระพุทธ ที่บริสุทธิ์ และแจ่มใส
กราบสอง คุณพระธรรม ที่ท่านน้อมนำเชิดชูไว้
กราบสาม คุณพระสงฆ์ ที่ท่านดำรงพระศาสนา
กราบสี่ บิดามารดา ที่เลี้ยงเรามาจนเติบใหญ่
กราบห้า ครูอาจารย์ ที่ท่านบันดาลวิชาให้ไว้
กราบไหว้ให้ได้ห้าครั้ง ท่องให้จำนะท่านเอย
ต่อไปภายภาคหน้า เราจะถึงซึ่งนิพพาน เราจะถึงซึ่งนิพพาน

คำตั้งสัจจาธิษฐาน
ในการกราบบูชาพระบรมสารีริกธาตุ

ข้าพเจ้าขอถึงซึ่งพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก

ข้าพเจ้าขอกราบนอบน้อมบูชา พระคุณของพระพุทธองค์ ผู้ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา และพระกรุณา อันหาประมาณมิได้ ที่ได้ทรงเสียสละ สั่งสมพระบารมี เพื่อทรงตรัสรู้และประกาศพระธรรม นำเวไนยสัตว์ออกจากสังสารวัฏฏ์

ข้าพเจ้าขอน้อมจิตและกายวาจา บูชาพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธองค์ ด้วยความเลื่อมใสยิ่ง ขอตั้งสัจจาธิษฐาน

ด้วยอานิสงส์ผลแห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้กระทำในวันนี้ ขอจงเป็นพลวปัจจัย ให้ถึงซึ่งพระนิพพาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ธรรมอันใด ขอให้ข้าพเจ้ามีส่วนแห่งธรรมของพระองค์นั้นด้วย

แม้ต้องเกิดอยู่ในภพชาติใด ๆ ขอเกิดภายใต้ร่มเงาแห่งพระบวรพุทธศาสนา มีกรรมสัมพันธ์อันดี มีโอกาสได้พบสัตบุรุษผู้รู้ธรรมอันประเสริฐ ให้เกิดท่ามกลางกัลยาณมิตร และเป็นสัมมาทิฏฐิทุกชาติไป ให้มีโอกาสศึกษาพระธรรม ฟังธรรม ประพฤติธรรมจนเป็นปัจจัยตามส่งทั้งชาตินี้ และชาติต่อ ๆ ไป ให้เจริญด้วยสติและปัญญาญาณ จนถึงพระนิพพานในกาลอันควรเทอญ

คำถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพะละมะหาราชะวะรัสสะ ชะยะมังคะละวะระทานะคาถา

ภูมิพะโล มะหาราชา
เท์ว หิ วัสสะสะหัสสานิ
ท์วิตาพีสุตตะราเนวะ
ตัส์มิง วัสเส มะหาปุญโญ
ชินัสสะ สาสะเน สัทโธ
ยะตีนิง สีละธารีนัง
อะยัง ภัททะมะหาราชา
เขมัญจะ สัมปะวัตเตติ
เสฏโฐ เสฏฐันทะโท ราชา
ยัตถะ อันธะตะมัง โหติ
ตัตถะ ทัยยานะ ปัชโชโต
ตัส์มา เสฏโฐ มะหาราชา
ภิยโยโส ทัยยะวาสีนัง
ระตะนัตตะยานุภาเวนะ
ทีฆายุโก มะหาราชา
พะลูเปโต อะนีโฆ จะ
สัพเพ เทวานุโมทันตุ
อะภิปาเลนตุ รักขันตุ

ภูปาโล ทะสะธัมมิโก
ปัญจัสสะตาธิกานิปิ
ยัส์มิง โหนติ สุมังคะเล
ท์วิสัตตะตยาวุวัฑฒะโก
ปะสันโน พุทธะมามะโก
โสปัตถัมภะทะโท สะมัง
วิทู รัฏฐะปะสาสะเน
โสตถิญจะ รัฏฐะวาสินัง
ทะทะมาโน อะภิกขะณัง
ทีปะโท วิยะ จักขุโท
สะมุปปาเทติ ผาสุกัง
ทัยยินโท ธัมมะขัตติโย
จิรัง โหติ อะติปปิโย
กะตะปุญญานะ เตชะสา
วัณณะวา จะ สุเขธิโต
อะโรโค โหตุ นิพภะโย
เตชะวันโต ยะสัสสิโน
อิมัง ภูมิพะลัง สะทาติฯ

คำถวายพระพรชัยมงคล

ข้าพเจ้า / ขอน้อมรำลึก / ในพระมหากรุณาธิคุณ / และแสดงความจงรักภักดี / ถวายเป็นราชสักการะ / แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว / กับทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ / ที่ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ / เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ / อเนกอนันต์สุดที่จะพรรณนา

ข้าพเจ้า / ขอพร้อมใจตั้งกัลยาณจิต / ถวายพระพรชัยมงคล / แด่ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ /

ให้ทรงมีพระชนมายุยิ่งยืนนาน / ทรงพระเกษมสำราญ / สมบูรณ์ด้วยพระพลานามัย / ทรงเจริญด้วยพระราชอิสริยยศ / ปรากฏเดชานุภาพแผ่ไพศาล / เสด็จสถิตยืนนาน / ในพระบรมมไหศวรรย์ราชสมบัติ / ปกครองรัฐสีมา / ให้เจริญวิวัฒนาสถาพร / สมพระราชประสงค์ทุกประการ

ขออาราธนาเดชานุภาพ / แห่งคุณพระศรีรัตนตรัย / อุปสรรคศัตรูทั้งหลาย / จงบำราศไกลด้วยประการทั้งปวง / ขอความเป็นผู้ไม่มีโรค / ความสุขสำราญ / ความเป็นผู้มีอายุยืนนาน / ทั้งความสวัสดีในทุกสถาน / จงบังเกิดมีแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว / ทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ / สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จงสัมฤทธิ์ผลทุกประการ

ขอพระองค์ / จงทรงพระเจริญ / ยิ่งยืนนาน เทอญ

สารบัญ

หน้า

บูชาพระคุณห้า ..... (๑)

คำตั้งสัจจาธิษฐานในการกราบบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ..... (๒)

คำถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ..... (๓)

คำถวายพระพรชัยมงคล ..... (๔)

ภาค ๑ ทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ๑

คำบูชาพระรัตนตรัย ๓

คำทำวัตรเช้า ๗

พุทธาภิถุติ ๗

ธัมมาภิถุติ ๑๐

สังฆาภิถุติ ๑๑

รตนัตตยัปปณามคาถา ๑๓

สังเวคปริกิตตนปาฐะ ๑๖

สำหรับภิกษุ-สามเณรสวด ๒๑

สำหรับอุบาสก-อุบาสิกาสวด ๒๓

คำทำวัตรเย็น ๒๔

พุทธานุสสติ ๒๔

พุทธาภิคีติ ๒๕

ธัมมานุสสติ ๒๙
ธัมมาภิคีติ ๓๐
สังฆานุสสติ ๓๓
สังฆาภิคีติ ๓๕
ตังขณิกปัจจเวกขณปาฐะ ๓๘
อดีตปัจจเวกขณปาฐะ ๔๒
ธาตุปัจจเวกขณปาฐะ ๔๖
ภาค ๒ บทสวดเจ็ดตำนานแปล ๕๓
ชุมนุมเทวดา ๕๕
นมการสิทธิคาถา ๕๗
สัมพุทเธ ๖๐
นโมการัฏฐกคาถา ๖๓
มงคลสูตร ๖๕
รัตนสูตร ๗๒
กรณียเมตตสูตร ๘๒
ขันธปริตร ๘๗
โมรปริตร ๙๐
วัฏฏกปริตร ๙๔
ธชัคคสูตร ๙๖
อาฏานาฏิยปริตร ๑๐๘
อังคุลิมาลปริตร ๑๒๓

โพชฌังคปริตร ๑๒๔
อภัยปริตร ๑๒๗
เทวตาอุยโยชนคาถา ๑๓๕
บทถวายพรพระ ๑๓๗
บทสวดพาหุง ๑๓๘
บทสวดมหากา ๑๔๐
มงคลจักรวาฬใหญ่ ๑๔๑
บทพระพุทธคุณ สรภัญญะ ๑๔๙
บทพระธรรมคุณ สรภัญญะ ๑๕๐
บทพระสังฆคุณ สรภัญญะ ๑๕๑
ชยสิทธิคาถา ๑๕๒
บทระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ๑๕๓
บทระลึกถึงคุณบิดามารดา ๑๕๔
บทระลึกถึงคุณครูบาอาจารย์ ๑๕๕
บทไหว้บารมี ๓๐ ทัศ แบบครูบาศรีวิชัย ๑๕๖
นมัสการพระอรหันต์ ๘ ทิศ ๑๕๗
คาถาบูชาพระพุทธสิหิงค์ ๑๕๘
คาถาโพธิบาท ๑๖๐
คาถามงคลจักรวาฬแปดทิศ ๑๖๑

ภาค ๓ บทสวดพระสูตรแปล

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก พระคาถาชินบัญชร ๑๖๓

ธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร (ย่อ) ๑๖๕

เมตตานิสังสะสุตตะปาโฐ ๑๘๑

อนัตตลักขณสูตร ๑๘๒

อาทิตตปริยายสูตร ๑๙๙

ประวัติยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก ๒๑๗

วิปัสสิต ๒๔๖

พระคาถาชินบัญชร-คำแปล ๒๔๗

ภาค ๔ พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ๒๕๓

พระสังคะณี, พระวิภังค์ ๒๕๕

พระธาตุกะถา, พระปุคคะละปัญญัติ ๒๕๖

พระกะถาวัตถุ ๒๕๗

พระยะมก, พระมหาปัฏฐาน ๒๕๘

บังสุกุลตาย, บังสุกุลเป็น, ธัมมะสังคะณีมาติกา ๒๕๙

พระสะหัสสะนัย สุทธิกะปะฏิปะทา ๒๖๑

สุญญะตะมูละกะปะฏิปะทา ๒๖๒

อัปปะณิหิตะปะฏิปะทา ๒๖๔

อะธิปะติ ๒๖๕

บทให้พรแปล ๒๖๗

สามัญญอนุโมทนาคาถา ๒๖๗

สัพพีติโย ๒๖๘
โภชะนะทานานุโมทะนาคาถา ๒๗๐
กาละทานะสุตตะคาถา ๒๗๐
ติโรกุฑฑะกัณฑะปัจฉิมภาค ๒๗๒
อัคคัปปสาทสุตตคาถา ๒๗๔
ภาค ๕ บทสวดมนต์พิเศษ ๒๗๗
ปุพพภาคนมการ ๒๗๙
สรณคมนปาฐะ ๒๘๐
อัฏฐสิกขาปทปาฐะ ๒๘๑
ทวัตติงสาการปาฐะ ๒๘๓
เขมาเขมสรณทีปิกคาถา ๒๘๔
อริยธนคาถา ๒๘๖
ติลักขณาทิคาถา ๒๘๗
ภารสุตตคาถา ๒๘๙
ภัทเทกรัตตคาถา ๒๙๐
ธัมมคารวาทิคาถา ๒๙๒
โอวาทปาติโมกขคาถา ๒๙๔
ปฐมพุทธภาสิตคาถา ๒๙๖
ปัจฉิมพุทโธวาทปาฐะ ๒๙๗
อภิณหปัจจเวกขณะ ๒๙๘
ปราภวสุตตปาฐะ ๓๐๑

ทะสะธัมมะสูตร ๓๐๕
เทวทูตสุตตปาฐา ๓๐๗
พุทธอุทานคาถา ๓๐๙
สีลุทเทสปาโฐ ๓๑๑
ปรมกัล์ยาณมิตตคาถา ๓๑๓
ตายนคาถา ๓๑๖
บทปลงสังขาร/มนุษย์เราเอ๋ย ๓๑๘
บทปลงสังขาร/เกศาผมหงอก ๓๒๑
อาการ ๓๒ แปล ๓๒๕
บทพิจารณาสังขาร ๓๓๐

ภาค ๖ บทกรวดน้ำ อุทิศ อธิษฐาน แผ่เมตตา ๓๓๓
กรวดน้ำ ๓๓๕
อุททิสสนาธิฏฐานคาถา ๓๓๕
ปัตติทานะคาถา ๓๓๙
สัพพะปัตติทานคาถา ๓๔๓
ปัฏฐนฐปนคาถา ๓๔๕
บทแผ่เมตตาพิเศษ ๓๔๙
คำกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล ๓๕๑
คำแผ่เมตตาให้แก่ตนเอง ๓๕๒
คำแผ่เมตตาให้แก่ผู้อื่น ๓๕๒

คำอธิษฐาน ๓๕๓
วันทาพระ ๓๕๔

ภาค ๗ พิธีสมาทานพระกรรมฐาน พิธีสมาทานอุโบสถศีล คำสมาทานศีลและคำถวายทานต่าง ๆ ๓๕๕
พิธีการสมาทานวิปัสสนากรรมฐาน ๓๕๗
พิธีสมาทานอุโบสถศีล ๓๖๑
คำสมาทานและคำถวายทานต่างๆ ๓๖๘

ภาคผนวก ๓๖๑
ระเบียบปฏิบัติ และกิจวัตรประจำวัน โครงการปฏิบัติธรรม หลักสูตร “มหาสติปัฏฐาน” ๓๘๐
สังเขปประวัติ ๓๘๔

ต้นพระศรีมหาโพธิ์ พุทธคยา ประเทศอินเดีย

ภาค ๑
ทำวัตรเช้า — ทำวัตรเย็น

ลุมพินี สถานที่ประสูติ

พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต)

คำทำวัตร เช้า และเย็น

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ทรงเป็นพระอรหันต์, ตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยชอบ,

ส์วากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม

พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ตรัสไว้ดีแล้ว

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด, เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว

ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอบูชาอย่างยิ่ง, ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น, พร้อมทั้งพระธรรม, พร้อมทั้งพระสงฆ์, ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้, ที่พวกข้าพเจ้าทั้งหลาย, ยกขึ้นไว้ตามสมควรแล้ว,

สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ, ดังพวกข้าพเจ้าขอโอกาส, ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าทั้งหลาย, แม้ปรินิพพานไปนานแล้ว

ปัจฉิมาชะนะตานุกัมปะมานะสา

มีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่ประชุมชนที่เกิดมาภายหลัง

อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ

โปรดทรงรับเครื่องสักการะเหล่านี้, อันเป็นบรรณาการของคนยาก

อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะฯ

เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนานเทอญ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา,

พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์, ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน. *(กราบ)*

ส์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว;

ธัมมัง นะมัสสามิ.

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม *(กราบ)*

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว;

สังฆัง นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์. *(กราบ)*

ปุพพภาคนมการ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะ-ภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต,

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า, พระองค์นั้น

อะระหะโต

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธัสสะ,

ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง *(๓ ครั้ง)*

หมายเหตุ ทำวัตรเย็น ต่อหน้า ๒๔

นิมิตฺตำ สาธุรูปานำ กตญฺญุกตเวทิตา

ความกตัญญูกตเวที เป็นเครื่องหมายของคนดี

คำทำวัตรเช้า

๑. พุทธาภิถุติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิถุติง กะโรมะ เส.)

โย โส ตะถาคะโต,

พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด;

อะระหัง,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

วิชชาจะระณะสัมปันโน,

เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ;

สุคะโต,

เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี;

โลกะวิทู,

เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง;

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า;

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย,

พุทโธ,

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม;

ภะคะวา,

เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรม สั่งสอนสัตว์;

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพ์รัห์มะกัง สัสสะมะณะพ์ราห์มะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อภิญญา สัจฉิกัต์วา ปะเวเทสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ได้ทรงทำความดับทุกข์ ให้แจ้งด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว, ทรงสอนโลกนี้พร้อมทั้งเทวดา, มาร, พรหม, และหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์, พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม,

โย ธัมมัง เทเสสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ทรงแสดงธรรมแล้ว;

อาทิกัล์ยาณัง,

ไพเราะในเบื้องต้น,

มัชเฌกัล์ยาณัง,

ไพเราะในท่ามกลาง;

ปะริโยสานะกัล์ยาณัง,

ไพเราะในที่สุด;

สาตถัง สะพ์ยัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทธัง พ์รัห์มะจะริยัง ปะกาเสสิ,

ทรงประกาศพรหมจรรย์, คือ แบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ, บริสุทธิ์ บริบูรณ์ สิ้นเชิง, พร้อมทั้งอรรถะ พร้อมทั้งพยัญชนะ

ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ.

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น;

ตะมะหัง ภะคะวันตัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า;

(กราบระลึกพระพุทธคุณ)

จงทำใจให้บริสุทธิ์ จะพบพระพุทธที่แท้

๒. ธัมมาภิถุติ

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิถุติง กะโรมะ เส.)

โย โส สฺวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรมนั้นใด, เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ได้ตรัสไว้ดีแล้ว;

สันทิฏฐิโก,

เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง;

อะกาลิโก,

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล;

เอหิปัสสิโก,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด;

โอปะนะยิโก,

เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ,

เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน,

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระธรรมนั้น;

ตะมะหัง ธัมมัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้นด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกพระธรรมคุณ)

๓. สังฆาภิถุติ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิถุติง กะโรมะ เส.)

โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว;

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว;

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว;

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว;

ยะทิทัง,

ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ;

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่, นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ;*

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า;

อาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา;

ปาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ;

ทักขิเณยโย,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน;

อัญชะลีกะระณีโย,

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชะลิ;

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ,

เป็นเนื้อนาบุญของโลก, ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า;

---

* สี่คู่คือ โสดาปัตติมรรค, โสดาปัตติผล, สกิทาคามิมรรค, สกิทาคามิผล, อนาคามิมรรค, อนาคามิผล, อรหัตตมรรค อรหัตตผล.

ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ.

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระสงฆ์หมู่นั้น;

ตะมะหัง สังฆัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์หมู่นั้น ด้วยเศียรเกล้า;

(กราบระลึกพระสังฆคุณ)

๔. รตนัตตยัปปณามคาถา

(หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ สังเวคะปะริกิตตะนะปาฐัญจะ ภะณามะ เส.)

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัณณะโว,

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาดุจห้วงมหรรณพ;

โยจจันตะสุทธัพพะระญาณะโลจะโน,

พระองค์ใด มีตาคือญาณอันประเสริฐหมดจดถึงที่สุด;

โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะฆาตะโก,

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป และอุปกิเลสของโลก;

วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น, โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน,

พระธรรมของพระศาสดา, สว่างรุ่งเรืองเปรียบดวงประทีป;

โย มัคคะปากามะตะเภทะภินนะโก,

จำแนกประเภทคือ มรรค ผล นิพพาน, ส่วนใด;

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน,

ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ, และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น;

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น, โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

สังโฆ สุเขตตาภ์ยะติเขตตะสัญญิโต,

พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย;

โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก,

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน, ตรัสรู้ตามพระสุคต, หมู่ใด;

โลลัปปะหีโน อะริโย สุเมธะโส,

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล, เป็นพระอริยเจ้า มีปัญญาดี;

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น, โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

อิจเจวะเมกันตะภิปูชะเนยยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง, ปุญญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพุปัททะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา.

บุญใด ที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม, คือพระรัตนตรัย อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว, ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่งเช่นนี้นี้,ขออุปัททวะทั้งหลาย, จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย, ด้วยอำนาจความสำเร็จอันเกิดจากบุญนั้น.

วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ

คนล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

๕. สังเวคปริกิตตนปาฐะ

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปปันโน,

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้วในโลกนี้;

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

ธัมโม จะ เทสิโต นิยยานิโก

และพระธรรมที่ทรงแสดง, เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์;

อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก,

เป็นเครื่องสงบกิเลส, เป็นไปเพื่อปรินิพพาน;

สัมโพธะคามี สุคะตัปปะเวทิโต,

เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม, เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ;

มะยันตัง ธัมมัง สุต์วา เอวัง ชานามะ :-

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว, จึงได้รู้อย่างนี้ว่า:-

ชาติปิ ทุกขา,

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์;

ชะราปิ ทุกขา,

แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์;

มะระณัมปิ ทุกขัง,

แม้ความตายก็เป็นทุกข์;

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา,

แม้ความโศก ความร่ำไรรำพัน, ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ, ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์;

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์;

ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข,

ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์;

ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง,

มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์;

สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา,

ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธ์ทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์;

เสยยะถีทัง,

ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ :-

รูปูปาทานักขันโธ,

ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ รูป;

เวทะนูปาทานักขันโธ,

ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ เวทนา;

สัญญูปาทานักขันโธ,

ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สัญญา;

สังขารูปาทานักขันโธ,

ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สังขาร;

วิญญาณูปาทานักขันโธ,

ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ วิญญาณ;

เยสัง ปะริญญายะ,

เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้อุปาทานขันธ์ เหล่านี้เอง;

ธะระมาโน โส ภะคะวา,

จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่;

เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ,

ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย, เช่นนี้เป็นส่วนมาก;

เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต สาวะเกสุ อะนุสาสะนี, พะหุลา ปะวัตตะติ,

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย, ส่วนมาก, มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า :-

รูปัง อะนิจจัง,

รูปไม่เที่ยง;

เวทะนา อะนิจจา,

เวทนาไม่เที่ยง;

สัญญา อะนิจจา,

สัญญาไม่เที่ยง;

สังขารา อะนิจจา,

สังขารไม่เที่ยง;

วิญญาณัง อะนิจจัง,

วิญญาณไม่เที่ยง;

รูปัง อะนัตตา,

รูปไม่ใช่ตัวตน;

เวทะนา อะนัตตา,

เวทนาไม่ใช่ตัวตน;

สัญญา อะนัตตา,

สัญญาไม่ใช่ตัวตน;

สังขารา อะนัตตา,

สังขารไม่ใช่ตัวตน;

วิญญาณัง อะนัตตา,

วิญญาณไม่ใช่ตัวตน;

สัพเพ สังขารา อะนิจจา,

สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง;

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ,

ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัวตน ดังนี้;

เต (ตา)* มะยัง โอติณณามฺหะ,

พวกเราทั้งหลาย เป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว;

ชาติยา,

โดยความเกิด;

ชะรามะระเณนะ,

โดยความแก่ และความตาย;

---

* คำที่อยู่ในวงเล็บต่อท้ายเช่นนี้ สำหรับผู้หญิงว่า.

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,

โดยความโศก ความร่ำไรรำพัน, ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ, ความคับแค้นใจทั้งหลาย;

ทุกโขติณณา,

เป็นผู้ถูกความทุกข์ หยั่งเอาแล้ว;

ทุกขะปะเรตา,

เป็นผู้มีความทุกข์ เป็นเบื้องหน้าแล้ว;

อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญายเยถาติ.

ทำไฉน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้, จะพึงปรากฏชัดแก่เราได้.

สำหรับภิกษุ-สามเณรสวด

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง อุททิสสะ อะระหันตัง สัมมาสัมพุทธัง,

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง, แม้ปรินิพพานนานแล้ว, พระองค์นั้น;

สัทธา อะคารัส์มา อะนะคาริยัง ปัพพะชิตา,

เป็นผู้มีศรัทธา ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว;

ตัส์มิง ภะคะวะติ พ์รัห์มะจะริยัง จะรามะ,

ประพฤติอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น;

ภิกขูนัง* สิกขาสาชีวะสะมาปันนา,

ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิตของภิกษุทั้งหลาย;**

ตัง โน พ์รัห์มะจะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ.

ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น, จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

---

* สามเณร เปลี่ยนเป็น **สามเณรานำ**

** สามเณร เปลี่ยนเป็น **ของสามเณรทั้งหลาย**

สำหรับอุบาสก–อุบาสิกาสวด

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คะตา,

เราทั้งหลายผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า, แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น เป็นสรณะ;

ธัมมัญจะ สังฆัญจะ,

ถึงพระธรรมด้วย, ถึงพระสงฆ์ด้วย;

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง ยะถาสะติ ยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ.

จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่, ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นตามสติกำลัง;

สา สา โน ปะฏิปัตติ,

ขอให้ความปฏิบัตินั้น ๆ ของเราทั้งหลาย;

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ,

จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ ทั้งสิ้นนี้เทอญ.

(จบคำทำวัตรเช้า)

คำทำวัตรเย็น

(คำบูชาพระ และปุพพภาคนมการ ใช้อย่างเดียวกับคำทำวัตรเช้า)

๑. พุทธานุสสติ

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

ตัง โข ปะนะ ภะคะวันตัง เอวัง กัล์ยาโณ กิตติสัทโท อัพภุคคะโต,

ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ได้ฟุ้งไปแล้วอย่างนี้ว่า:-

อิติปิ โส ภะคะวา,

เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น;

อะระหัง,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

วิชชาจะระณะสัมปันโน,

เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ;

สุคะโต,

เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี;

โลกะวิทู,

เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง;

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า;

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย;

พุทโธ,

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม;

ภะคะวาติ.

เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ดังนี้.

๒. พุทธาภิคีติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส.)

พุทธ์วาระหันตะวะระตาทิคุณาภิยุตโต,

พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ, มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ เป็นต้น;

สุทธาภิญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต,

มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ, และพระกรุณาอันบริสุทธิ์;

โพเธสิ โย สุชะนะตัง กะมะลังวะ สูโร,

พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดีให้เบิกบาน, ดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน;

วันทามะหัง ตะมะระณัง สิระสา ชิเนนทัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์, ผู้ไม่มีกิเลส พระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า.

พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด, เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย;

ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น, อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่หนึ่งด้วยเศียรเกล้า;

พุทธัสสาหัส์มิ ทาโส (ทาสี) วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า, พระพุทธเจ้าเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า;

พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์, และทรงไว้ซึ่งประโยชน์ แก่ข้าพเจ้า;

พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระพุทธเจ้า;

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม, ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า;

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้, ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา;

พุทธัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า, ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้;

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า, ด้วยเดชแห่งบุญนั้น;

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา ,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;

พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระพุทธเจ้า;

พุทโธ ปะฏิคคัณห์ะตุ อัจจะยันตัง

ขอพระพุทธเจ้า จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ.

เพื่อการสำรวมระวังในพระพุทธเจ้า ในกาลต่อไป.

๓. ธัมมานุสสติ

(หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

สฺวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ได้ตรัสไว้ดีแล้ว;

สันทิฏฐิโก,

เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง;

อะกาลิโก,

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล;

เอหิปัสสิโก,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด;

โอปะนะยิโก,

เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ.

เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้.

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเราตถาคต

๔. ธัมมาภิคีติ

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะ เส.)

ส์วากขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสยโย,

พระธรรม เป็นสิ่งที่ประเสริฐเพราะประกอบด้วยคุณ, คือความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น;

โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภโท,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็น มรรค ผล ปริยัติ และนิพพาน;

ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธารี,

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม, จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว;

วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐนั้น, อันเป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด;

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย;

ทุติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,
ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น, อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สอง ด้วยเศียรเกล้า;

ธัมมัสสาหัส์มิ ทาโส (ทาสี) วะ ธัมโม เม สามิกิสสะโร,
ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม, พระธรรมเป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า;

ธัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,
พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์, และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,
ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระธรรม;

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง,
ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม, ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม;

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง,
สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน,
ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้, ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา;

ธัมมัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระธรรม, ได้ขวนขวายบุญใดในบัดนี้;

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา,

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า, ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;

ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระธรรม;

ธัมโม ปะฏิคคัณห์ะตุ อัจจะยันตัง

ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม.

เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรม ในกาลต่อไป.

๕. สังฆานุสสติ

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด,
ปฏิบัติดีแล้ว;
อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด,
ปฏิบัติตรงแล้ว;
ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด,
ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว;
สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด,
ปฏิบัติสมควรแล้ว;
ยะทิทัง,
ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ :-
จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,
คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่, นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ;

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า;

อาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา;

ปาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ;

ทักขิเณยโย,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน;

อัญชะลิกะระณีโย,

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี;

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

เป็นเนื้อนาบุญของโลก, ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

พุทธประวัติ

ปฏิสนธิ	ในพระครรภ์มารดา วันพฤหัสบดีกลางเดือน ๘ ปีระกา
ประสูติ	จากพระครรภ์มารดา วันศุกร์กลางเดือน ๖ ปีจอ
ตรัสรู้	เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันพุธกลางเดือน ๖ ปีระกา
ปรินิพพาน	วันอังคารกลางเดือน ๖ ปีมะเส็ง

๖. สังฆาภิคีติ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิคีติง กะโรมะ เส.)

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต,
พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสัทธรรม, ประกอบด้วยคุณ มีความปฏิบัติดีเป็นต้น;

โยฏฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏโฐ,
เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ แปดจำพวก;

สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต,
มีกายและจิต อันอาศัยธรรม มีศีลเป็นต้น อันบวร;

วันทามะหัง ตะมะริยานะ คะณัง สุสุทธัง.
ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น, อันบริสุทธิ์ด้วยดี;

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,
พระสงฆ์ หมู่ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย;

ตะติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,
ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น, อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สามด้วยเศียรเกล้า;

สังฆัสสาหัส์มิ ทาโส (ทาสี) วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์, พระสงฆ์เป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า;

สังโฆ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;

สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระสงฆ์;

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะ-ตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม, ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์;

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้, ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา;

สังฆัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์, ได้ขวนขวายบุญใดในบัดนี้;

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;

สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์;

สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระสงฆ์ จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ.

เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์ ในกาลต่อไป.

(จบทำคำวัตรเย็น)

๑. ตังขณิกปัจจเวกขณปาฐะ

(หันทะ มะยัง ตังขณิกะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส.)

(ข้อว่าด้วยจีวร)

ปะฏิสังขา โยนิโส จีวะรัง ปะฏิเสวามิ,

เรา ย่อม พิจารณาโดยแยบคาย แล้วนุ่งห่มจีวร,

ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เพียงเพื่อบำบัดความหนาว,

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดความร้อน,

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลาน ทั้งหลาย,

ยาวะเทวะ หิริโกปินะปะฏิจฉาทะนัตถัง,

และเพียงเพื่อปกปิดอวัยวะอันให้เกิดความละอาย

(ข้อว่าด้วยบิณฑบาต)

ปะฏิสังขา โยนิโส ปิณฑะปาตัง ปะฏิเสวามิ,

เรา ย่อม พิจารณาโดยแยบคาย แล้วฉันบิณฑบาต

เนวะ ทะวายะ,

ไม่ให้เป็นไปเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน,

นะ มะทายะ,

ไม่ให้เป็นไปเพื่อความเมามัน เกิดกำลังพลังทางกาย,

นะ มัณฑะนายะ,

ไม่ให้เป็นไปเพื่อประดับ,

นะ วิภูสะนายะ,

ไม่ให้เป็นไปเพื่อตกแต่ง,

ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา,

แต่ให้เป็นไปเพียงเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้,

ยาปะนายะ,

เพื่อความเป็นไปได้ของอัตภาพ,

วิหิงสุปะระติยา,

เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทางกาย,

พ์รัห์มะจะริยานุคคะหายะ,

เพื่ออนุเคราะห์แก่การประพฤติพรหมจรรย์,

อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ,

ด้วยการทำอย่างนี้, เราย่อมระงับเสียได้ ซึ่งทุกขเวทนาเก่าคือความหิว,

นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ,

และไม่ทำทุกขเวทนาใหม่ ให้เกิดขึ้น,

ยาต์รา จะ เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ.

อนึ่ง ความเป็นไปโดยสะดวกแห่งอัตภาพนี้ด้วย, ความเป็นผู้หาโทษมิได้ด้วย, และความเป็นอยู่โดยผาสุกด้วย, จักมีแก่เรา ดังนี้.

(ข้อว่าด้วยเสนาสนะ)

ปะฏิสังขา โยนิโส เสนาสะนัง ปะฏิเสวามิ,

เราย่อมพิจารณาโดยแยบคาย แล้วใช้สอยเสนาสนะ,

ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เพียงเพื่อบำบัดความหนาว,

อุณหัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดความร้อน,

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลาน ทั้งหลาย,

ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานา-ลามัตถัง.

เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดินฟ้าอากาศ, และเพื่อความเป็นผู้ยินดีอยู่ได้ในที่หลีกเร้นสำหรับภาวนา,

(ข้อว่าด้วยคิลานะเภสัช)

ปะฏิสังขา โยนิโส คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริก-ขารัง ปะฏิเสวามิ,

เราย่อมพิจารณาโดยแยบคาย แล้วบริโภคเภสัชบริขาร อันเกื้อกูลแก่คนไข้,

ยาวะเทวะ อุปปันนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพียงเพื่อบำบัดทุกขเวทนาอันบังเกิดขึ้นแล้วมีอาพาธต่างๆ เป็นมูล,

อัพ์ยาปัชฌะปะระมะตายาติ.

เพื่อความเป็นผู้ไม่มีโรคเบียดเบียนเป็นอย่างยิ่งดังนี้.

๒. อดีตปัจจเวกขณปาฐะ

(หันทะ มะยัง อะตีตะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส.)

(ข้อว่าด้วยจีวร)

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต์วา ยัง จีวะรัง ปะริภุตตัง,

จีวรใด อันเรานุ่งห่มแล้วไม่ทันพิจารณาในวันนี้,

ตัง ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

จีวรนั้น เรานุ่งห่มแล้ว เพียงเพื่อบำบัดความหนาว,

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดความร้อน,

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลาน ทั้งหลาย,

ยาวะเทวะ หิริโกปีนะปะฏิจฉาทะนัตถัง,

และเพียงเพื่อปกปิดอวัยวะอันให้เกิดความละอาย,

(ข้อว่าด้วยบิณฑบาต)

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตะวา โย ปิณฑะปาโต ปะริภุตโต,

บิณฑบาตใด อันเราฉันแล้วไม่ทันพิจารณาในวันนี้

โส เนวะ ทะวายะ,

บิณฑบาตนั้น เราฉันแล้ว ไม่ใช่เป็นไปเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน,

นะ มะทายะ,

ไม่ใช่เป็นไปเพื่อความเมามัน เกิดกำลังพลังทางกาย,

นะ มัณฑะนายะ,

ไม่ใช่เป็นไปเพื่อประดับ,

นะ วิภูสะนายะ,

ไม่ใช่เป็นไปเพื่อตกแต่ง,

ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา,

แต่ให้เป็นไปเพียงเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้

ยาปะนายะ,

เพื่อความเป็นไปได้ของอัตภาพ,

วิหิงสุปะระติยา,

เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทางกาย,

พ์รัห์มะจะริยานุคคะหายะ,

เพื่อความอนุเคราะห์แห่งการประพฤติพรหมจรรย์,

อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ,

ด้วยการทำอย่างนี้, เราย่อมระงับเสียได้ ซึ่งทุกขเวทนาเก่าคือความหิว,

นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ,

และไม่ทำทุกขเวทนาใหม่ ให้เกิดขึ้น,

ยาตรา จะ เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ,

อนึ่ง ความเป็นไปโดยสะดวกแห่งอัตภาพนี้ด้วย, ความเป็นผู้หาโทษมิได้ด้วย, และความเป็นอยู่โดยผาสุกด้วย, จักมีแก่เรา ดังนี้.

(ข้อว่าด้วยเสนาสนะ)

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต์วา ยัง เสนาสะนัง ปะริภุตตัง,

เสนาสนะใด อันเราใช้สอยแล้วไม่ทันพิจารณาในวันนี้,

ตัง ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เสนาสนะนั้น เราใช้สอยแล้ว เพียงเพื่อบำบัดความหนาว,

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดความร้อน,

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย,

ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานา-ลามัตถัง.

เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดินฟ้าอากาศ, และเพื่อความเป็นผู้ยินดีอยู่ได้ในที่หลีกเร้นสำหรับภาวนา,

(ข้อว่าด้วยคิลานะเภสัช)

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต์วา โย คิลานะปัจจะยะ-เภสัชชะปะริกขาโร ปะริภุตโต,

คิลานะเภสัชบริขารใด อันเราบริโภคแล้ว ไม่ทันพิจารณาในวันนี้

โส ยาวะเทวะ อุปปันนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ปะฏิฆาตายะ,

คิลานะเภสัชบริขารนั้น เราบริโภคแล้ว เพียง

เพื่อบำบัดทุกขเวทนาอันบังเกิดขึ้นแล้ว มีอาพาธต่างๆ เป็นมูล,

อัพ์ยาปัชฌะปะระมะตายาติ.

เพื่อความเป็นผู้ไม่มีโรคเบียดเบียนเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้.

๓. ธาตุปัจจเวกขณปาฐะ

(หันทะ มะยัง ธาตุปะฏิกูละปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส.)

(ข้อว่าด้วยจีวร)

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง,

สิ่งเหล่านี้นี่เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติเท่านั้น, กำลังเป็นไปตามเหตุตามปัจจัยอยู่เนืองนิจ,

ยะทิทัง จีวะรัง, ตะทุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล,

สิ่งเหล่านี้คือ จีวร, และคนผู้ใช้สอยจีวรนั้น,

ธาตุมัตตะโก,

เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติ,

นิสสัตโต,

มิได้เป็นสัตวะอันยั่งยืน,

นิชชีโว,

มิได้เป็นชีวะอันเป็นบุรุษบุคคล,

สุญโญ,

ว่างเปล่าจากความหมายแห่งความเป็นตัวตน,

สัพพานิ ปะนะ อิมานิ จีวะรานิ อะชิคุจฉะนียานิ,

ก็จีวรทั้งหมดนี้ไม่เป็นของน่าเกลียดมาแต่เดิม,

อิมัง ปูติกายัง ปัต์วา,

ครั้นมาถูกเข้ากับกาย อันเน่าอยู่เป็นนิจนี้แล้ว,

อะติวิยะ ชิคุจฉะนียานิ ชายันติ,

ย่อมกลายเป็นของน่าเกลียดอย่างยิ่งไปด้วยกัน,

(ข้อว่าด้วยบิณฑบาต)

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง,

สิ่งเหล่านี้นี่เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติเท่านั้น,

กำลังเป็นไปตามเหตุตามปัจจัยอยู่เนืองนิจ,

ยะทิทัง ปิณฑะปาโต, ตะทุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล,

สิ่งเหล่านี้คือ บิณฑบาต และคนบริโภคบิณฑบาตนั้น,

ธาตุมัตตะโก,

เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติ,

นิสสัตโต,

มิได้เป็นสัตวะอันยั่งยืน,

นิชชีโว,

มิได้เป็นชีวะอันเป็นบุรุษบุคคล,

สุญโญ,

ว่างเปล่าจากความหมายแห่งความเป็นตัวตน,

สัพโพ ปะนายัง ปิณฑะปาโต อะชิคุจฉะนีโย,

ก็บิณฑบาตทั้งหมดนี้ไม่เป็นของน่าเกลียดมาแต่เดิม,

อิมัง ปูติกายัง ปัต์วา,

ครั้นมาถูกเข้ากับกาย อันเน่าอยู่เป็นนิจนี้แล้ว,

อะติวิยะ ชิคุจฉะนีโย ชายะติ,

ย่อมกลายเป็นของน่าเกลียดอย่างยิ่งไปด้วยกัน,

(ข้อว่าด้วยเสนาสนะ)

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง,

สิ่งเหล่านี้นี่เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติเท่านั้น,
กำลังเป็นไปตามเหตุตามปัจจัยอยู่เนืองนิจ,

ยะทิทัง เสนาสะนัง, ตะทุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล,

สิ่งเหล่านี้คือ เสนาสนะและคนผู้ใช้เสนาสนะนั้น,

ธาตุมัตตะโก,

เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติ,

นิสสัตโต,

มิได้เป็นสัตวะอันยั่งยืน,

นิชชีโว,

มิได้เป็นชีวะอันเป็นบุรุษบุคคล,

สุญโญ,

ว่างเปล่าจากความหมายแห่งความเป็นตัวตน,

สัพพานิ ปะนะ อิมานิ เสนาสะนานิ อะชิคุจฉะนียานิ,

ก็เสนาสนะทั้งหมดนี้ ไม่เป็นของน่าเกลียดมาแต่เดิม,

อิมัง ปูติกายัง ปัต์วา,

ครั้นมาถูกเข้ากับกาย อันเน่าอยู่เป็นนิจนี้แล้ว,

อะติวิยะ ชิคุจฉะนียานิ ชายันติ,

ย่อมกลายเป็นของน่าเกลียดอย่างยิ่งไปด้วยกัน,

(ข้อว่าด้วยคิลานะเภสัช)

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง,

สิ่งเหล่านี้นี่เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติเท่านั้น,
กำลังเป็นไปตามเหตุตามปัจจัยอยู่เนืองนิจ,

ยะทิทัง คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริกขาโร,

ตะทุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล,

สิ่งเหล่านี้คือ เภสัชบริขารอันเกื้อกูลแก่คนไข้,
และคนผู้บริโภคเภสัชบริขารนั้น,

ธาตุมัตตะโก,

เป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาติ,

นิสสัตโต,

มิได้เป็นสัตวะอันยั่งยืน,

นิชชีโว,

มิได้เป็นชีวะอันเป็นบุรุษบุคคล,

สุญโญ,

ว่างเปล่าจากความหมายแห่งความเป็นตัวตน,

สัพโพ ปะนายัง คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริกขาโร อะชิคุจฉะนีโย,

ก็คิลานะเภสัชบริขารทั้งหมดนี้ไม่เป็นของน่าเกลียดมาแต่เดิม,

อิมัง ปูติกายัง ปัต์วา,

ครั้นมาถูกเข้ากับกาย อันเน่าอยู่เป็นนิจนี้แล้ว,

อะติวิยะ ชิคุจฉะนีโย ชายะติ.

ย่อมกลายเป็นของน่าเกลียดอย่างยิ่งไปด้วยกัน.

ความโกรธ
เกิดกำเริบขึ้นเพราะไม่อดใจ

ความโกรธ
เป็นอารมณ์ของคนมีปัญญาทราม

ความผิดเสมอด้วยโทสะไม่มี

ฆ่าความโกรธได้ อยู่เป็นสุข

พระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง

ภาค ๒
บทสวดเจ็ดตำนานแปล

พุทธคยา สถานที่ตรัสรู้

หลวงพ่อโต วัดป่าเลไลยก์ จ.สุพรรณบุรี

บทสวดเจ็ดตำนานแปล

ชุมนุมเทวดา

สะรัชชัง สะเสนัง สะพันธุง นะรินทัง
ปะริตตานุภาโว สะทา รักขะตูติ
ผะริต์วานะ เมตตัง สะเมตตา ภะทันตา
อะวิกขิตตะจิตตา ปะริตตัง ภะณันตุ

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ผู้มีเมตตา จงแผ่ไมตรีจิต ด้วยคิดว่า ขออานุภาพพระปริตร จงรักษาพระราชา ผู้เป็นเจ้าแห่งนรชน พร้อมด้วยราชสมบัติ พร้อมด้วยพระราชวงศ์ พร้อมด้วยเสนามาตย์ แล้วอย่ามีจิตฟุ้งซ่าน ตั้งใจสวดพระปริตรเถิด

สะมันตา จักกะวาเฬสุ อัตราคัจฉันตุ เทวะตา

เทพยดาในรอบจักรวาลทั้งหลาย ขอจงมาประชุมกันในสถานที่นี้

สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุณันตุ สัคคะโมกขะทัง

ขอจงฟังพระสัทธรรมของพระจอมมุนี ซึ่งชี้ทางสวรรค์และนิพพาน

ธัมมัสสวนะกาโล อะยัง ภะทันตา

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม

สัพเพสุ จักกะวาเฬสุ ยักขา เทวา จะ พ์รัห์มะโน
ยัง อัมเหหิ กะตัง ปุญญัง สัพพะสัมปัตติสาธะกัง
สัพเพ ตัง อนุโมทิต์วา สะมัคคา สาสะเน ระตา
ปะมาทะระหิตา โหนตุ อารักขาสุ วิเสสะโต

ขออัญเชิญยักษ์ เทวดา พรหมทั่วทุกจักรวาล ร่วมอนุโมทนาบุญอันเราได้กระทำ ที่สามารถยังสิ่งทั้งปวงให้สำเร็จได้ ขอท่านเหล่านั้นจงเป็นผู้สมานฉันท์ยินดีในพระศาสนาและเป็นผู้ไม่ประมาท ตั้งใจปกปักรักษา(ชาวโลก)เถิด

สาสะนัสสะ จะ โลกัสสะ วุฑฒิ ภะวะตุ สัพพะทา
สาสะนัมปิ จะ โลกัญจะ เทวารักขันตุ สัพพะทา

ขอความเจริญจงมีแก่พระศาสนาและ

ชาวโลกเสมอ ขอเทวดาจงรักษาพระศาสนา
และชาวโลกโดยตลอดเถิด

๑. นมการสิทธิคาถา

(หันทะ มะยัง นมการสิทธิคาถาโย ภะณามะ เส)

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏโฐ
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด มีพระปัญญาจักษุ
ขจัดมลทิน คือโมหะเสียแล้ว
สามัง วะ พุทโธ สุคะโต วิมุตโต
ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า โดยพระองค์เอง
เสด็จไปแล้วด้วยดี ทรงหลุดพ้นแล้ว
มารัสสะ ปาสา วินิโมจะยันโต
ปาเปสิ เขมัง ชะนะตัง วิเนยยัง
ทรงเปลื้องชุมนุมชนอันเป็นเวไนยจากบ่วง
แห่งมาร นำให้ถึงความเกษม
พุทธัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายนมัสการพระพุทธเจ้า
ผู้บวรพระองค์นั้น

โลกัสสะ นาถัญจะ วินายะกัญจะ

ผู้เป็นนาถะแลเป็นผู้นำแห่งโลก

ตันเตชะสา เม ชะยะสิทธิ โหตุ

ด้วยเดชพระพุทธเจ้านั้น ขอความสำเร็จแห่งชัยชนะจงมีแก่ข้าพเจ้า

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ

แลขออันตรายทั้งมวล จงถึงความพินาศ

ธัมโม ธะโช โย วิยะ ตัสสะ สัตถุ

พระธรรมเจ้าใด เป็นดุจธงชัยแห่งพระศาสดาพระองค์นั้น

ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทธิมัคคัง

แสดงทางแห่งความบริสุทธิ์แก่โลก

นิยยานิโก ธัมมะธะรัสสะ ธารี

เป็นคุณอันนำยุคเข็ญ คุ้มครองชนผู้ทรงธรรม

สาตาวะโห สันติกะโร สุจิณโณ

ที่บุคคลประพฤติดีแล้ว

อันนำมาซึ่งความสุขและความสงบ

ธัมมัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ

ข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายนมัสการพระธรรมอันบวรนั้น

โมหัปปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง

อันทำลายโมหะระงับความเร่าร้อน

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ

ด้วยเดชพระธรรมเจ้านั้น ขอความสำเร็จแห่งชัยชนะจงมีแก่ท่าน

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ

และขออันตรายทั้งมวล จงถึงความพินาศ

สัทธัมมะเสนา สุคะตานุโค โย

พระสงฆเจ้าใด เป็นเสนาประกาศพระสัทธรรม ดำเนินตามพระศาสดา ผู้เสด็จดีแล้ว

โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะเชตา

ผจญเสียซึ่งอุปกิเลสอันลามกของโลก

สันโต สะยัง สันตินิโยชะโก จะ

เป็นผู้สงบเองด้วย ประกอบผู้อื่นไว้ในความสงบด้วย

ส์วากขาตะธัมมัง วิทิตัง กะโรติ

ย่อมทำพระธรรม อันพระศาสดาตรัสดีแล้ว ให้มีผู้รู้ตาม

สังฆัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ

ข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายนมัสการพระสงฆเจ้าผู้บวรนั้น

พุทธานุพุทธัง สะมะสีละทิฏฐิง

ผู้ตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้า มีศีลแลทิฏฐิเสมอกัน

ตันเตชะสา เม ชะยะสิทธิ โหตุ

ด้วยเดชแห่งพระสงฆเจ้านั้น ขอความสำเร็จแห่งชัยชนะจงมีแก่ข้าพเจ้า

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ

แลขออันตรายทั้งมวล จงถึงความพินาศ เทอญ.

๒. สัมพุทเธ

(หันทะ มะยัง สัมพุทเธทิคาถาโย ภะณามะ เส.)

สัมพุทเธ อัฏฐะวีสัญจะ ท์วาทะสัญจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะ สะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายจำนวน ๕ แสน ๑ หมื่น ๒ พัน ๒๘ พระองค์ด้วยเศียรเกล้า

เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

นะมะการานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม

หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว

จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง

อะเนกา อันตะรายาปิ

แม้อันตรายทั้งหลาย เป็นอันมาก

วินัสสันตุ อะเสสะโต

จงพินาศไป โดยไม่เหลือเถิด

สัมพุทเธ ปัญจะปัญญาสัญจะ จะตุวีสะติสะหัสสะเก ทะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายจำนวน ๑ ล้าน ๒ หมื่น ๔ พัน ๕๕ พระองค์ด้วยเศียรเกล้า

เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระธรรมด้วย พระสงฆ์

ด้วย ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

นะมะการานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม

หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว

จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง

อะเนกา อันตะรายาปิ

แม้อันตรายทั้งหลาย เป็นอันมาก

วินัสสันตุ อะเสสะโต

จงพินาศไป โดยไม่เหลือเถิด

สัมพุทเธ นะวุตตะระสะเต อัฏฐะจัตตาฬีสะสะหัสสะเก
วีสะติสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายจำนวน ๒ ล้าน ๔ หมื่น ๘ พัน ๑๐๙ พระองค์ด้วยเศียรเกล้า

เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

นะมะการานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม

หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว

จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง

อะเนกา อันตะรายาปิ

แม้อันตรายทั้งหลาย เป็นอันมาก

วินัสสันตุ อะเสสะโต.

จงพินาศไป โดยไม่เหลือเถิด.

๓. นโมการัฏฐกคาถา

(หันทะ มะยัง นะโมการัฏฐะกะคาถาโย ภะณามะ เส.)

นะโม อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ มะเหสิโน

ขอนอบน้อมแด่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงแสวงหาซึ่งประโยชน์อันใหญ่

นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ สวากขาตัสเสวะ เตนิธะ

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมอันสูงสุด ในพระศาสนานี้ ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว

นะโม มะหาสังฆัสสาปิ วิสุทธะสีละทิฏฐิโน

ขอนอบน้อมแด่พระสงฆ์หมู่ใหญ่ ผู้มีศีล และทิฏฐิอันงดงามหมดจด

นะโม โอมาต์ยารัทธัสสะ ระตะนัตตะยัสสะ สาธุกัง

การนอบน้อมแด่พระรัตนตรัย ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า อะ อุ มะ ดังนี้เป็นการดี

นะโม โอมะกาตีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตตะยัสสะปิ

ขอนอบน้อมแด่พระรัตนตรัยทั้ง ๓ นั้น อันล่วงพ้นโทษต่ำช้าเสียได้

นะโม การัปปะภาเวนะ

ด้วยอำนาจแห่งการกระทำความนอบน้อม

วิคัจฉันตุ อุปัททะวา

ขออุปัทวะทั้งหลาย จงปราศจากไป

นะโม การานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม

สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีตลอดกาลทุกเมื่อ

นะโม การัสสะ เตเชนะ

ด้วยเดชแห่งการกระทำความนอบน้อม

วิธิม์หิ โหมิ เตชะวา.

ขอเราจงเป็นผู้มีเดช ในมงคลพิธีเถิด.

๔. มงคลสูตร

(หันทะ มะยัง มังคะละสุตตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

เอวัมเม สุตัง เอกัง สะมะยัง

ในสมัยหนึ่ง พระอานนท์เถระเจ้า ได้สดับมาว่า

ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน
อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม

พระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จประทับอยู่ในพระเชตวนาราม ของอนาถปิณฑิกเศรษฐี ในกรุงสาวัตถี

อะถะ โข อัญญะตะรา เทวะตา

ครั้งนั้นแล เทพยดาองค์ใดองค์หนึ่ง

อะภิกกันตายะ รัตติยา, อะภิกกันตะวัณณา

มีรัศมีงามยิ่ง เมื่อราตรีปฐมยามผ่านไปแล้ว

เกวะละกัปปัง เชตะวะนัง โอภาเสต์วา

ยังพระเชตวันทั้งสิ้น ให้สว่างไสวทั่วแล้ว

เยนะ ภะคะวา เตนุปะสังกะมิ

ได้เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าจนถึงที่ประทับ

อุปะสังกะมิตวา ภะคะวันตัง อะภิวาเทต์วา เอกะมันตัง อัฏฐาสิ

ครั้นเข้าไปเฝ้าแล้ว จึงถวายอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วยืนอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง

เอกะมันตัง ฐิตา โข สา เทวะตา, ภะคะวันตัง คาถายะ อัชฌะภาสิ

แล้วได้กราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า ด้วยคาถาว่า

พะหู เทวา มะนุสสา จะ

เทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก

มังคะลานิ อะจินตะยุง, อากังขะมานา โสตถานัง

ผู้หวังความสวัสดี ได้พากันคิดถึงมงคล คือเหตุให้ถึงความเจริญทั้งหลาย

พ์รูหิ มังคะละมุตตะมัง.

ขอพระองค์ จงตรัสบอกมงคลอันสูงสุดด้วยเถิด ดังนี้

(พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสตอบว่า)

อะเสวะนา จะ พาลานัง

การไม่คบคนพาลทั้งหลาย

ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา

การคบบัณฑิตทั้งหลาย

ปูชา จะ ปูชะนียานัง

การบูชาคนที่ควรบูชา

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๓ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ

การอยู่ในประเทศอันสมควร

ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา

ความเป็นผู้มีบุญอันกระทำไว้แล้ว ในกาลก่อน

อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ

การตั้งตนไว้โดยชอบธรรม

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๓ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ

ความเป็นผู้เรียนรู้มาก, การมีศิลปวิทยา

วินะโย จะ สุสิกขิโต

ความเป็นผู้มีระเบียบวินัยดี

สุภาสิตา จะ ยา วาจา

การพูดแต่วาจาที่ดี ไม่มีโทษ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๔ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

มาตาปิตุอุปัฏฐานัง

การบำรุงบิดามารดา ให้เป็นสุข

ปุตตะทารัสสะ สังคะโห

การสงเคราะห์บุตร และภรรยา

อะนากุลา จะ กัมมันตา

การเป็นผู้ทำงานไม่คั่งค้าง อากูล

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๔ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

ทานัญจะ ธัมมะจะริยา จะ

การให้ทาน, การประพฤติธรรมคือกุศลกรรม-บถ ๑๐

ญาตะกานัญจะ สังคะโห

การสงเคราะห์ญาติทั้งหลาย

อะนะวัชชานิ กัมมานิ

การทำงานที่ปราศจากโทษ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๔ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

อาระตี วิระตี ปาปา

การงดเว้นจากความชั่ว

มัชชะปานา จะ สัญญะโม

การละเว้นจากการดื่มน้ำเมา

อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ

การไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๓ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

คาระโว จะ นิวาโต จะ

การมีสัมมาคารวะ, การอ่อนน้อมถ่อมตน

สันตุฏฐี จะ กะตัญญุตา

มีความสันโดษ, มีความกตัญญู

กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง

การฟังธรรมตามกาลเวลา

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๕ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

ขันตี จะ โสวะจัสสะตา

มีความอดทน, ความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย

สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง

การได้พบเห็นสมณะ คือผู้สงบระงับ

กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา

การสนทนาธรรมตามกาลเวลา

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๔ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

ตะโป จะ พรัหมะจะริยัญจะ

มีความเพียรเครื่องเผากิเลส, การประพฤติพรหมจรรย์

อะริยะสัจจานะทัสสะนัง

การเห็นอริยสัจทั้งหลาย

นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ

การกระทำพระนิพพานให้แจ้ง

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๔ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

ผุฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ

จิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรมทั้งแปด

อะโสกัง วิระชัง เขมัง

จิตไม่เศร้าโศก, จิตหมดธุลีคือกิเลส, จิตถึงความเกษม คือปลอดจากโยคะกิเลสทั้งปวง

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

๔ ข้อนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

เอตาทิสานิ กัต์วานะ

เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายพากันปฏิบัติมงคลธรรม เครื่องให้ถึงความเจริญเช่นนี้แล้ว

สัพพัตถะมะปะราชิตา

ย่อมเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ข้าศึกทุกหมู่เหล่า

สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ

ย่อมถึงความสุขสวัสดี ในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ

ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ

ข้อนั้นเป็นมงคลอันสูงสุดของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเหล่านั้น ด้วยประการฉะนี้แล

๕. รัตนสูตร

(หันทะ มะยัง รัตนะสุตตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข

ขอเหล่าเทวดาทั้งหลาย ทั้งที่อยู่ ณ ภาคพื้นก็ดี ทั้งที่อยู่ในอากาศ ที่มาชุมนุมกันอยู่ ณ สถานที่นี้ก็ดี

สัพเพวะ ภูตา สุมะนา ภะวันตุ

เทวดาทั้งปวงนั้น จงเป็นผู้มีใจดีเถิด

อะโถปิ สักกัจจะ สุณันตุ ภาสิตัง

และเชิญฟังคำสดุดีพระรัตนตรัย อันข้าพเจ้ากล่าวโดยเคารพเถิด

ตัส์มา หิ ภูตา นิสาเมถะ สัพเพ

ดูก่อนภูตทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล ท่านทั้งหลายทั้งปวงจงฟังข้าพเจ้า

เมตตัง กะโรถะ มานุสิยา ปะชายะ

ขอท่านทั้งหลาย จงกระทำเมตตาจิต ในประชาชาวมนุษย์เถิด

ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง

ซึ่งเขาทั้งหลาย ทำเทวดาพลีอยู่ ทั้งกลางวันและกลางคืน

ตัส์มา หิ เน รักขะถะ อัปปะมัตตา

เพราะเหตุนั้นแล ท่านทั้งหลาย จงเป็นผู้ไม่ประมาท ช่วยคุ้มครองรักษาเขาเหล่านั้นด้วยเถิด

***ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา**

ทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้ หรือในโลกอื่น

สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง

หรือรัตนะใดอันสูงค่า ในสรวงสวรรค์

นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ

ทรัพย์หรือรัตนะนั้น ๆ ที่จะเสมอด้วยพระตถาคตเจ้า มิได้มีเลย

อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง

ข้อนี้ จัดเป็นรัตนคุณอันสูงส่งในพระพุทธเจ้า

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
ยะทัชฌะคา สักยะมุนี สะมาหิโต

พระศากยมุนีเจ้า ทรงมีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใด เป็นที่สิ้นกิเลส เป็นที่สิ้นราคะ เป็นอมตะอย่างแท้จริง

นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ

สิ่งใด ๆ ที่เสมอด้วยพระธรรมนั้น ย่อมไม่มี

อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง

ข้อนี้ จัดเป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระธรรม

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

ยัมพุทธะเสฏโฐ ปะริวัณณะยี สุจิง

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด ทรงสรรเสริฐสมาธิใด ว่าเป็นธรรมอันสะอาด

สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ

บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวถึงสมาธิใด ว่าให้ผลไม่มีสิ่งใดคั่นได้

สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ

สมาธิอื่น ที่เสมอด้วยสมาธินั้น ย่อมไม่มี

อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง

ข้อนี้ ก็จัดเป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระธรรม

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

เย ปุคคะลา อัฏฐะ สะตัง ปะสัตถา

บุคคลเหล่าใด นับเรียงองค์ได้เป็น ๘

จัตตาริ เอตานิ ยุคานิ โหนติ

นับเป็นคู่ได้ ๔ คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว

เต ทักขิเณยยา สุคะตัสสะ สาวะกา

บุคคลเหล่านั้น เป็นสาวกของพระสุคตเจ้า เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

เอเตสุ ทินนานิ มะหัปผะลานิ

ทานทั้งหลาย ที่บุคคลถวายในท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลเป็นอันมาก

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

ข้อนี้ จัดเป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

เย สุปปะยุตตา มะนะสา ทัพเหนะ
นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ

บุคคลทั้งหลายเหล่าใด ประกอบความเพียรอย่างดี ดำเนินไปในศาสนา ของพระโคดมเจ้าด้วยใจอันมั่นคง

เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ

บุคคลทั้งหลายเหล่านั้น หน่วงเอาพระนิพพานเป็นอารมณ์ ได้บรรลุคุณอันควรบรรลุ คือพระอรหัตตผลแล้ว

ลัทธา มุธา นิพพุติง ภุญชะมานา

จึงได้เสวยอมตรส คือ ความสงบเย็น จากความเร่าร้อนทั้งปวง

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

ยะถินทะขีโล ปะฐะวิง สิโต สิยา
จะตุพภิ วาเตภิ อะสัมปะกัมปิโย

เสาเขื่อนที่ฝังลงดิน อย่างมั่นคงแล้ว ลมทั้ง ๔ ทิศ ไม่พึงทำให้หวั่นไหวได้ ฉันใด

ตะถูปะมัง สัปปุริสัง วะทามิ
โย อะริยะสัจจานิ อะเวจจะ ปัสสะติ

เราตถาคตกล่าวว่า สัตบุรุษผู้หยั่งเห็นอริยสัจ-ธรรม ก็มีอุปมา ฉันนั้น นั่นแล (หมายถึงพระอริยบุคคล ถึงท่านจะถูกกระทบกระทั่งอย่างไรก็ไม่คืนกลับมาเป็นปุถุชนอีก)

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

เย อะริยะสัจจานิ วิภาวะยันติ
คัมภีระปัญเญนะ สุเทสิตานิ

บุคคลเหล่าใด กระทำอริยสัจธรรมทั้งหลาย ที่พระบรมศาสดา ผู้มีพระปัญญาอันลึกซึ้ง ทรงแสดงดีแล้ว ให้แจ่มแจ้งแก่ตนได้

กิญจาปิ เต โหนติ ภุสัปปะมัตตา

บุคคลเหล่านั้น ถึงจะยังเป็นผู้ประมาทอยู่มาก (หมายถึงพระโสดาบัน)

นะ เต ภะวัง อัฏฐะมะมาทิยันติ

แต่ท่านก็ย่อมไม่ถือเอา ซึ่งภพที่ ๘ (คือเกิดอีกอย่างมากแค่ ๗ ชาติ)

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

สะหาวัสสะ ทัสสะนะสัมปะทายะ
ตะยัสสุ ธัมมา ชะหิตา ภะวันติ,
สักกายะทิฏฐิ วิจิกิจฉิตัญจะ
สีลัพพะตัง วาปิ ยะทัตถิ กิญจิ

สังโยชน์ ๓ ประการคือ สักกายทิฐิ วิจิกิจฉา และสีลัพพตปรามาส ซึ่งเป็นกิเลสเครื่องผูกสัตว์ไว้ในภพ อันพระโสดาบันละได้แล้ว เพราะความถึงพร้อมแห่งญาณทัสนะ

จะตูหะปาเยหิ จะ วิปปะมุตโต

อนึ่ง พระโสดาบันเป็นผู้พ้นได้แล้ว จากอบาย-ภูมิทั้ง ๔

ฉะ จาภิฐานานิ อะภัพโพ กาตุง

ทั้งไม่อาจที่จะทำอภิฐาน คือฐานะอันหนัก ๖ ประการ (คืออนันตริยกรรม ๕ และการเข้ารีต)

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

กิญจาปิ โส กัมมัง กะโรติ ปาปะกัง กายเยนะ วาจายุ ทะ เจตะสา วา

พระโสดาบันนั้น ยังทำความผิดเล็กน้อยทาง กาย ทางวาจา หรือทางใจ อยู่บ้างก็จริง

อะภัพโพ โส ตัสสะ ปะฏิจฉะทายะ

แต่เมื่อทำแล้ว ท่านเปิดเผย ไม่ปกปิดความผิดนั้นไว้

อะภัพพะตา ทิฏฐะปะทัสสะ วุตตา

ความที่บุคคลผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพานแล้ว

เป็นผู้ไม่ปกปิดความผิดไว้นี้ อันเราตถาคต กล่าวแล้ว

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

วะนัปปะคุมเพ ยะถา ผุสสิตัคเค

คิมหานะ มาเส ปะฐะมัส์มิง คิมเห

พุ่มไม้ในป่า แตกยอดในเดือนต้นคิมหันต์แห่ง คิมหันตฤดู ฉันใด

ตะถูปะมัง ธัมมะวะรัง อะเทสะยิ

พระตถาคตเจ้า ได้ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐ

นิพพานะคามิง ปะระมัง หิตายะ

ซึ่งเป็นหนทางให้ถึงพระนิพพาน เพื่อประโยชน์อย่างยิ่งแก่สัตว์ทั้งหลาย ก็มีอุปมาฉันนั้น

อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระพุทธเจ้า

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

วะโร วะรัญญู วะระโท วะราหะโร

พระตถาคตเจ้า ทรงเป็นผู้ประเสริฐ ทรงเป็นผู้รู้สิ่งอันประเสริฐทรงเป็นผู้ให้สิ่งอันประเสริฐ ทรงเป็นผู้นำมาซึ่งสิ่งอันประเสริฐ

อะนุตตะโร ธัมมะวะรัง อะเทสะยิ

ทรงเป็นผู้ไม่มีใครยิ่งกว่า ได้ทรงแสดงแล้วซึ่งพระธรรมอันประเสริฐ

อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระพุทธเจ้า

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

***ขีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง**

กรรมเก่า ของพระอริยบุคคลเหล่าใดสิ้นแล้ว กรรมสมภพใหม่ย่อมไม่มี

วิรัตตะจิตตายะติเก ภะวัสมิง

พระอริยบุคคลเหล่าใด มีจิตอันหน่ายแล้วในภพต่อไป

เต ขีณะพีชา อะวิรุฬหิฉันทา

พระอรหันต์เหล่านั้น มีพืชคือวิญญาณสิ้นไปแล้ว ไม่มีความพอใจที่จะเกิดอีกต่อไป

นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป

เป็นผู้มีปัญญา ย่อมนิพพาน เหมือนดังดวงประทีปที่ดับไป ฉะนั้น

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง

แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีเถิด

๖. กรณียเมตตสูตร

(หันทะ มะยัง กะระณียะเมตตะสุตตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

กะระณียะมัตถะกุสะเลนะ
ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ

กิจอันภิกษุ (ผู้บำเพ็ญสมณธรรมอยู่ในป่า) ผู้ฉลาดในประโยชน์ใคร่จะบรรลุสันตบทอยู่เสมอพึงกระทำก็คือ

สักโก อุชู จะ สุหุชู จะ

พึงเป็นผู้อาจหาญ เป็นคนตรง และเป็นคนซื่อ

สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานี

เป็นผู้ว่าง่าย อ่อนโยน และไม่เย่อหยิ่ง

สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ

เป็นผู้สันโดษ เป็นผู้เลี้ยงง่าย

อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ

เป็นผู้มีกิจน้อย มีความประพฤติเบาพร้อม (คือ ไม่สะสม)

สันตินทริโย จะ นิปะโก จะ

มีอินทรีย์อันสงบระงับ มีปัญญารักษาตน

อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิทโธ

เป็นผู้ไม่คะนอง เป็นผู้ไม่พัวพันกับชาวบ้าน

นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิญจิ

เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง

ไม่พึงประพฤติในสิ่งที่เลวทรามใด ๆ ที่เป็นเหตุให้คนอื่นซึ่งเป็นผู้รู้ติเตียนเอาได้

สุขิโน วา เขมิโน โหนตุ

สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา

จงเจริญเมตตาจิตว่า ขอสัตว์ทั้งปวง จงเป็นผู้มีความสุขกาย สุขใจ มีแต่ความเกษมสำราญเถิด

เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ

สัตว์มีชีวิตทั้งหลาย ทุกเหล่าหมดบรรดามี

ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา

ที่เป็นประเภทเคลื่อนไหวได้ก็ดี ประเภทอยู่กับที่ก็ดี

ทีฆา วา เย มะหันตา วา มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถูลา

เป็นสัตว์มีขนาดลำตัวยาว ปานกลาง หรือสั้นก็ดี เป็นสัตว์มีลำตัวใหญ่ ปานกลาง หรือเล็กก็ดี เป็นชนิดมีลำตัวละเอียดหรือมีลำตัวหยาบก็ดี

ทิฏฐา วา เย จะ อะทิฏฐา

เป็นจำพวกที่ได้เห็นแล้ว หรือไม่ได้เห็นก็ดี

เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทูเร

เป็นผู้อยู่ในที่ไกล หรือในที่ใกล้ก็ดี

ภูตา วา สัมภะเวสี วา

เป็นผู้ที่เกิดแล้ว หรือกำลังแสวงหาที่เกิดอยู่ก็ดี

สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา

ขอสัตว์ทั้งปวงนั้น จงเป็นผู้มีความสุขกายสุขใจเถิด

นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ

บุคคลไม่พึงข่มเหงกัน

นาติมัญเญถะ กัตถะจิ นัง กิญจิ

ไม่พึงดูหมิ่นเหยียดหยามกัน ไม่ว่าในที่ไหน ๆ

พ์ยาโรสะนา ปะฏิฆะสัญญา

นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเฉยยะ

ไม่พึงคิดก่อทุกข์ให้แก่กันและกัน เพราะความโกรธ และเพราะคุ่มแค้น

มาตา ยะถา นิยัง ปุตตัง อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข

มารดาถนอมบุตรคนเดียว ผู้เกิดในตน ด้วยการยอมสละชีวิตของตนแทน ฉันใด

เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง

พึงเจริญเมตตาจิตอันกว้างใหญ่ อันหาประมาณมิได้ ในสัตว์ทั้งปวง แม้ฉันนั้นเถิด

เมตตัญจะ สัพพะโลกัส์มิง มานะสัมภาวะเย

อะปะริมาณัง อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ อะสัมพาธัง

อะเวรัง อะสะปัตตัง

พึงเจริญเมตตาจิตอันกว้างใหญ่ อันหาขอบเขตมิได้ อันไม่มีเวร ไม่มีศัตรูคู่ภัย ไปในสัตว์โลก

ทั้งสิ้น ทั้งในทิศเบื้องบน ในทิศเบื้องต่ำ และในทิศขวาง

ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา

สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ

ผู้เจริญเมตตาจิตอย่างนี้นั้น ปรารถนาจะตั้งสติในเมตตาฌานให้นานเพียงใด ท่านผู้นั้นจะอยู่ในอิริยาบถยืน เดิน นั่ง หรือนอนก็ตาม พึงเป็นผู้ปราศจากความท้อแท้

เอตัง สะติง อะธิฏฐเฐยยะ

ก็จะตั้งสตินั้นไว้ได้นานเพียงนั้น

พ์รัห์มะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ

บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวเมตตาวิหารธรรมนี้ว่าเป็นพรหมวิหารในพระศาสนานี้

ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา

บุคคลผู้นั้น ละความเห็นผิด คือสักกายทิฏฐิเสียได้เป็นผู้มีศีล

ทัสสะเนนะ สัมปันโน

ถึงพร้อมแล้ว ด้วยญาณทัสนะ (คือการเห็นอริยสัจ ๔ ด้วยญาณ ซึ่งเป็นองค์โสดาปัตติ-มรรค)

กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง

สามารถกำจัดความยินดีในกามทั้งหลายเสียได้ (ด้วยอนาคามิมรรค)

นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรตีติ.

ย่อมไม่ถึงซึ่งการนอนในครรภ์อีก โดยแท้ทีเดียวแล. (คือไม่กลับมาเกิดอีก)

๗. ขันธปริตร

(หันทะ มะยัง ขันธะปะริตตัง ภะณามะ เส.)

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตกับงูตระกูลวิรูปักขะทั้งหลาย

เมตตัง เอราปะเถหิ เม

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิต กับงูตระกูลเอราปถะทั้งหลาย

ฉัพ์ยาปุตเตหิ เม เมตตัง

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิต กับงูตระกูลฉัพยาปุตตะทั้งหลาย

เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ

และข้าพเจ้ามีเมตตาจิต กับงูตระกูลกัณหา-โคตมกะทั้งหลาย

อะปาทะเกหิ เม เมตตัง

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตกับสัตว์ไม่มีเท้าทั้งหลาย

เมตตัง ทิปาทะเกหิ เม

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตกับสัตว์ ๒ เท้าทั้งหลาย

จะตุปปะเทหิ เม เมตตัง

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตกับสัตว์ ๔ เท้าทั้งหลาย

เมตตัง พะหุปปะเทหิ เม

ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตกับสัตว์มีเท้ามากทั้งหลาย

มา มัง อะปาทะโก หิงสิ

ขอสัตว์ไม่มีเท้า อย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้าเลย

มา มัง หิงสิ ทิปาทะโก

สัตว์ ๒ เท้า ก็อย่าเบียดเบียนข้าพเจ้าเลย

มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ

ขอสัตว์ ๔ เท้า อย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้าเลย

มา มัง หิงสิ พะหุปปะโท

สัตว์มีเท้ามาก ก็อย่าเบียดเบียนข้าพเจ้าเลย

สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ผู้มีลมปราณ

สัพเพ ภูตา จะ เกวะลา

และเหล่าภูตสัตว์ทั้งปวง ผู้หาลมปราณมิได้

สัพเพ ภัท์รานิ ปัสสันตุ

จงประสบแต่ความเจริญด้วยกันทั้งหมดเถิด

มา กัญจิ ปาปะมาคะมา

ขอความทุกข์อย่าได้เข้าถึงใครๆ เลย

อัปปะมาโณ พุทโธ

พระพุทธเจ้า ทรงมีพระคุณสุดที่จะประมาณ

อัปปะมาโณ ธัมโม

พระธรรม มีพระคุณอันหาประมาณมิได้

อัปปะมาโณ สังโฆ

พระสงฆ์ ทรงพระคุณสุดที่จะกำหนด

ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ

สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย อันมีประมาณคือ

อะหิวิจฉิกา สะตะปะที

งู แมงป่อง ตะขาบ

อุณณานาภี สะระพู มูสิกา

แมงมุม ตุ๊กแก และหนู

กะตา เม รักขา กะตา เม ปะริตตา ปะฏิกกะมันตุ ภูตานิ

ขอสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น จงหลบหลีกไปเสีย เถิด เพราะการรักษาป้องกัน อันข้าพเจ้าได้ทำไว้แล้ว

โสหัง นะโม ภะคะวะโต

เพราะข้าพเจ้านั้น กระทำความนอบน้อม แด่พระผู้มีพระภาคเจ้าอยู่

นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานัง.

กระทำความนอบน้อม แด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๗ พระองค์อยู่.

๘. โมรปริตร

(หันทะ มะยัง โมระปะริตตัง ภะณามะ เส.)

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส

พระอาทิตย์เป็นดวงตาของโลก เป็นเจ้าแห่งแสงสว่าง กำลังอุทัยขึ้นมา สาดแสงสีทองส่องพื้นปฐพี

ตัง ตัง นะมัสสามิ

เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าขอนอบน้อม ซึ่งพระอาทิตย์นั้น

หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง

ผู้สาดแสงสีทองส่องพื้นปฐพี

ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง

ข้าพเจ้าทั้งหลาย อันท่านคุ้มครองแล้ว พึงอยู่เป็นสุข ตลอดเวลากลางวันวันนี้

เย พ์ราห์มะณา เวทะคู สัพพะธัมเม

ท่านผู้ลอยบาปได้แล้ว เหล่าใด เป็นผู้รู้จบในธรรมทั้งปวง

เต เม นะโม

ขอท่านผู้ลอยบาปแล้วเหล่านั้น จงรับความนอบน้อมของข้าพเจ้าเถิด

เต จะ มัง ปาละยันตุ

ขอท่านผู้ลอยบาปแล้วเหล่านั้น โปรดรักษาข้าพเจ้าด้วยเถิด

นะมัตถุ พุทธานัง

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย

นะมัตถุ โพธิยา

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่พระโพธิญาณ

นะโม วิมุตตานัง

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่ท่านผู้หลุดพ้นแล้วจากกิเลสทั้งหลาย

นะโม วิมุตติยา

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่วิมุตติธรรม

อิมัง โส ปะริตตัง กัต์วา โมโร จะระติ เอสะนา.

นกยูงนั้น สาธยายปริตรอันนี้แล้ว จึงเที่ยวไปแสวงหาอาหาร

อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส

พระอาทิตย์เป็นดวงตาของโลก เป็นเจ้าแห่งแสงสว่าง กำลังลาลับไปแล้ว จากการส่องแสงแก่พื้นปฐพี

ตัง ตัง นะมัสสามิ

เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าขอนอบน้อม ซึ่งพระอาทิตย์นั้น

หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง

ผู้สาดแสงสีทองส่องพื้นปฐพี

ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง

ข้าพเจ้าทั้งหลาย อันท่านคุ้มครองแล้ว พึงอยู่เป็นสุขตลอดราตรีนี้

เย พ์ราห์มะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

ท่านผู้ลอยบาปได้แล้ว เหล่าใด เป็นผู้รู้จบในธรรมทั้งปวง

เต เม นะโม

ขอท่านผู้ลอยบาปแล้วเหล่านั้น จงรับความนอบน้อมของข้าพเจ้าเถิด

เต จะ มัง ปาละยันตุ

ขอท่านผู้ลอยบาปแล้วเหล่านั้น โปรดรักษาข้าพเจ้าด้วยเถิด

นะมัตถุ พุทธานัง

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย

นะมัตถุ โพธิยา

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่พระโพธิญาณ

นะโม วิมุตตานัง

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่ท่านผู้หลุดพ้นแล้วจากกิเลสทั้งหลาย

นะโม วิมุตติยา

ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแด่วิมุตติธรรม

อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร วาสะมะกัปปะยีติ

นกยูงนั้น สาธยายปริตรอันนี้แล้ว จึงพักผ่อนหลับนอนแล

๙. วัฏฏกปริตร

(หันทะ มะยัง วัฏฏะกะปะริตตัง ภะณามะ เส.)

อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา

คุณคือศีล ความสัตย์ ความสะอาด และความเอื้ออาทรมีอยู่ในโลก

เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง

ด้วยคำสัตย์นี้ เราจักทำสัจจกิริยาอันยอดเยี่ยม

อาวัชชิต์วา ธัมมะพะลัง

เราน้อมนึกถึงกำลังแห่งพระธรรม

สะริต์วา ปุพพะเก ชิเน

รำลึกถึงพระชินะพุทธเจ้าทั้งหลาย ในปางก่อน

สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง

เราอาศัยกำลังแห่งสัจจะ จึงขอทำสัจจกิริยา

สันติ ปักขา อะปัตตะนา

ปีกทั้งสองของเรามีอยู่ แต่บินไม่ได้

สันติ ปาทา อะวัญจะนา

เท้าทั้งสองของเราก็มีอยู่ แต่เดินไม่ได้

มาตา ปิตา จะ นิกขันตา

มารดาและบิดาของเรา ก็ออกไปหาอาหารเสีย

ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ

ดูก่อนไฟป่า ขอท่านจงหลีกไปเสียเถิด

สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี
วัชเชสิ โสพะสะ กะรีสานิ

เมื่อเราทำสัจจะแล้ว เปลวไฟอันลุกโชติช่วง
ก็หลีกห่างออกไปถึง ๑๖ กรีส

อุทะกัง ปัต์วา ยะถา สีขี

ดุจดังเปลวไฟ ที่ตกถึงน้ำแล้วย่อมดับไป ฉะนั้น

สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ

สัจจะอื่นเสมอด้วยสัจจะของเรา ย่อมไม่มี

เอสา เม สัจจะปาระมีติ.

นี้เป็นสัจจบารมีของเรา ดังนี้แล.

๑๐. ธชัคคปริตร

(หันทะ มะยัง ธะชัคคะปะริตตัง ภะณามะ เส)

เอวัง เม สุตัง ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วดังนี้

เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม.

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ พระเชตะวัน อารามของอนาถบิณฑิกเศรษฐี ใกล้พระนครสาวัตถี

ตัตระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติ.

ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย

ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง.

เหล่าภิกษุรับพระวาจาของพระผู้มีพระภาคว่า พระพุทธเจ้าข้า

ภะคะวา เอตะทะโวจะ

พระผู้มีพระภาคได้ตรัสความดังนี้ว่า

ภูตะปุพพัง ภิกขะเว เทวาสุระสังคาโม สะมุปัพ์ยูฬโห อโหสิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นานมาแล้วเกิดสงคราม ระหว่างเทวดากับอสูรขึ้น

อะถะ โข ภิกขะเว สักโก เทวานะมินโท เทเว ตาวะติงเส อามันเตสิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลายครั้งนั้น ท้าวสักกะจอมเทพ รับสั่งกับเทวดาชั้นดาวดึงส์ว่า

สะเจ มาริสา เทวานัง สังคามะคะตานัง อุปปัชเชยยะ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา.

ดูก่อนท่านผู้ปราศจากทุกข์ ถ้าท่านเข้าสงคราม แล้วมีความกลัว ความหวาดหวั่นหรือความขนลุกขนพอง

มะเมวะ ตัส์มิง สะมะเย ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ.

ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของเราในขณะนั้นเถิด

มะมัง หิ โว ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียิสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของเราแล้ว
ท่านจะละความกลัว ความหวาดหวั่น
หรือความขนลุกขนพองเสียได้

โน เจ เม ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ.

ถ้าท่านไม่เห็นยอดธงของเรา

อะถะ ปะชาปะติสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ

ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของพระปชาบดี
จอมเทพเถิด

ปะชาปะติสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียิสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของพระปชาบดี
จอมเทพแล้ว ท่านจะละความกลัว
ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองเสียได้

โน เจ ปะชาปะติสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ.

ถ้าท่านไม่เห็นยอดธงของพระปชาบดีจอมเทพ

อะถะ วะรุณัสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยาถะ.

ก็ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของพระวรุณจอมเทพเถิด

วรุณัสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียิสสติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของพระวรุณจอมเทพแล้ว ท่านจะละความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองเสียได้

โน เจ วะรุณัสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ.

ถ้าท่านไม่เห็นยอดธงของพระวรุณจอมเทพ

อะถะ อีสานัสสะ เทวราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ.

ก็ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของพระอีสานจอมเทพเถิด

อีสานัสสะ หิ โว เทวราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปหียิสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของพระอีสานจอมเทพแล้ว ท่านจะละ ความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองเสียได้

ตัง โข ปน ภิกขะเว สักกัสสะ วา เทวานะมินทัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเทวดาเห็นยอดธงของท้าวสักกะจอมเทพนั้นอยู่ก็ดี

ปะชาปะติสสะ วา เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง

เห็นยอดธงของพระปชาบดีจอมเทพอยู่ก็ดี

วะรุณัสสะ วา เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง

เห็นยอดธงของพระวรุณจอมเทพอยู่ก็ดี

อีสานัสสะ วา เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง,

เห็นยอดธงของพระอีสานจอมเทพอยู่ก็ดี

ยัง ภวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียเยถาปิ โนปิ ปะหียเยถะ.

เทวดาเหล่านั้นย่อมละความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองได้บ้าง ไม่ได้บ้าง

ตัง กิสสะ เหตุ. ข้อนั้นเพราะเหตุอะไร

สักโก หิ ภิกขะเว เทวานะมินโท อะวีตะราโค อะวีตะโทโส อะวีตะโมโห ภีรุ ฉัมภี อุต์ราสี ปะลายีติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลายเพราะท้าวสักกะจอมเทพ ยังไม่เป็นผู้ปราศจากราคะ โทสะ โมหะ ยังเป็นผู้มีความกลัว ความหวาดหวั่น ความสะดุ้งยังคิดหลบหนี

อะหัญจะ โข ภิกขะเว เอวัง วะทามิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ส่วนตถาคตจะขอกล่าวอย่างนี้ว่า

สเจ ตุมหากัง ภิกขะเว อะรัญญะคะตานัง วา รุกขะมูละคะตานัง วา สุญญาคาระคะตานัง วา อุปปัชเชยยะ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอเข้าไปอยู่ในป่าก็ดี อยู่โคนไม้ก็ดี อยู่ในเรือนว่างก็ดี แล้วมีความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพอง

มะเมว ตัส์มิง สะมะเย อะนุสสะเรยยาถะ.

ขอให้เธอระลึกถึงพระตถาคตในขณะนั้นเถิดว่า

อิติปิ โส ภะคะวา

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น

อะระหัง เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทโธ เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

วิชชาจะระณะสัมปันโน

เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

สุคะโต เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี

โลกะวิทู เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง

อนุตตะโร ปุริสะทัมมะสารถิ

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้ อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า

สัตถา เทวะมะนุสสานัง

เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทโธ เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม

ภะคะวาติ เป็นผู้มีความจำเริญจำแนกธรรม

สั่งสอนสัตว์ ดังนี้

มะมัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียิสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะเมื่อเธอเฝ้าระลึกถึงตถาคตแล้วเธอจะละความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองเสียได้

โน เจ มัง อะนุสสะเรยยะถะ.

ถ้าเธอไม่เฝ้าระลึกถึงพระตถาคต

อะถะ ธัมมัง อะนุสสะเรยยาถะ.

ก็พึงเฝ้าระลึกถึงพระธรรมว่า

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม พระธรรมเป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล

เอหิปัสสิโก เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า

ท่านจงมาดูเถิด

โอปะนะยิโก เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิตี

เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตนดังนี้

ธัมมัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัง ภะวิสสะติ

ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียิสสติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะเมื่อเธอเฝ้าระลึกถึง

พระธรรมแล้ว เธอจะละความกลัว

ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองเสียได้

โน เจ ธัมมัง อนุสสะเรยยาถะ.

ถ้าเธอไม่เฝ้าระลึกถึงพระธรรม

อะถะ สังฆัง อะนุสสะเรยยาถะ

ก็พึงระลึกถึงพระสงฆ์ว่า

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าปฏิบัติตรงแล้ว

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าปฏิบัติ
เพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว

สามีจิปฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าปฏิบัติสมควรแล้ว

ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ นั้นแหละสงฆ์สาวก
ของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อาหุเนยโย เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา

ปาหุเนยโย เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ

ทักขิเณยโย เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชลิกะระณีโย เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี

อนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

เป็นเนื้อหาบุญของโลกไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้

สังฆัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหียิสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะเมื่อเธอเฝ้าระลึกถึง
พระสงฆ์แล้ว เธอจะละความกลัว
ความหวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพองเสียได้

ตัง กิสสะ เหตุ. ข้อนั้นเพราะเหตุอะไร

ตะถาคะโต หิ ภิกขะเว อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วีตราโค วีตโทโส วีตโมโห อะภีรุ อะฉัมภี อะนุตร์าสี อะปะลายีติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะตถาคตเป็นผู้ไกล
จากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้ด้วยตนเอง
เป็นผู้ปราศจากราคะ โทสะ โมหะ ไม่มีความกลัว
ความหวาดหวั่นและความสะดุ้ง ไม่คิดหลบหนี

อิทะมะโวจะ ภะคะวา อิทัง วัต์วานะ สุคะโต อะถาปะรัง เอตะทะโวจะ สัตถา.

เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสเรื่องนี้แล้ว
พระสุคตศาสดาได้ตรัสพระคาถานี้ต่อไปว่า

อะรัญเญ รุกขะมูเล วา สุญญาคาเรวะ ภิกขะโว
อะนุสสะเรถะ สัมพุทธัง ภะยัง ตุมหากะ โน สิยา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเธอเข้าไปอยู่ในป่าก็ดี อยู่โคนไม้ก็ดี อยู่ในเรือนว่างก็ดี เธอพึงหมั่นระลึกถึงพระสัมพุทธเจ้า แล้วเธอจะไม่มีความกลัว

โน เจ พุทธัง สะเรยยาถะ โลกะเชฏฐัง นะราสะภัง
อะถะ ธัมมัง สะเรยยาถ นิยยานิกัง สุเทสิตัง

หากเธอไม่หมั่นระลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้ยิ่งใหญ่ของชาวโลก เป็นนรชนผู้ประเสริฐ เธอก็พึงหมั่นระลึกถึง พระธรรมที่เราแสดงดีแล้ว เป็นทางหลุดพ้นจากสังสารวัฏ

โน เจ ธัมมัง สะเรยยาถะ นิยยานิกัง สุเทสิตัง
อะถะ สังฆัง สะเรยยาถะ ปุญญักเขตตัง อนุตตะรัง

หากเธอไม่หมั่นระลึกถึงพระธรรมที่เราแสดงดีแล้ว เป็นทางหลุดพ้นจากสังสารวัฏ เธอก็พึงหมั่นระลึกถึงพระสงฆ์ผู้เป็นนาบุญ อันประเสริฐ

เอวัง พุทธัง สะรันตานัง ธัมมัง สังฆัญจะ ภิกขะโว
ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส นะ เหสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเธอหมั่นระลึกถึง
พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์อย่างนี้แล้ว
ความกลัวก็ดี ความหวาดหวั่นก็ดี หรือ
ความขนลุกขนพองก็ดี จะไม่ปรากฏเลย

๑๑. อาฏานาฏิยปริตร

(หันทะ มะยัง อาฏานาฏิยะปะริตตัง ภะณามะ เส.)

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อม จงมีแด่พระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า

จักขุมันตัสสะ สิรีมะโต

ผู้ทรงมีปัญญาจักษุ ผู้ทรงไว้ซึ่งพระสิริ

สิขิสสะปิ นะมัตถุ

ความนอบน้อม จงมีแด่พระสิขีสัมมาสัมพุทธเจ้า

สัพพะภูตานุกัมปิโน

ผู้ทรงมีพระทัยเอ็นดู ต่อสัตว์ทั้งปวง

เวสสะภุสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อม จงมีแด่พระเวสสภูสัมมา-สัมพุทธเจ้า

นะหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน

ผู้ทรงมีกิเลสอันชำระแล้ว ผู้ทรงมีตบะธรรม

นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ

ความนอบน้อม จงมีแด่พระกกุสันธะสัมมา-สัมพุทธเจ้า

มาระเสนัปปะมัททิโน

ผู้ทรงย่ำยีเสียได้ ซึ่งมารและเหล่าเสนาทั้งหลาย

โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อม จงมีแด่พระโกนาคมนะสัมมา-สัมพุทธเจ้า

พ์ราห์มะณัสสะ วุสีมะโต

ผู้ทรงลอยบาปเสียได้ ผู้ทรงอยู่จบพรหมจรรย์แล้ว

กัสสะปัสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อม จงมีแด่พระกัสสปะสัมมา-สัมพุทธเจ้า

วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ

ผู้ทรงพ้นแล้วจากกิเลสทั้งปวง

อังคีระสัสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อมจงมีแด่พระอังคีรสะสัมมา-สัมพุทธเจ้า

สักยะปุตตัสสะ สิรีมะโต

ผู้ทรงเป็นโอรสแห่งศากยราช ผู้ทรงไว้ซึ่งพระสิริ

โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ

ซึ่งได้ทรงแสดงธรรมนี้ไว้

สัพพะทุกขาปะนูทะนัง

อันเป็นเครื่องบรรเทาเสีย ซึ่งทุกข์ทั้งปวง

เย จาปิ นิพพุตา โลเก ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง

อนึ่ง แม้ชนเหล่าใดในโลก เห็นแจ้งธรรมตามความเป็นจริงดับกิเลสได้แล้ว

เต ชะนา อะปิสุณา มะหันตา วีตะสาระทา

ชนเหล่านั้น ไม่มีความส่อเสียด เป็นผู้ใหญ่โดยคุณธรรมปราศจากความครั่นคร้ามแล้ว

หิตัง เทวะมะนุสสานัง ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง

พากันนอบน้อมอยู่ ซึ่งพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้ทรงเป็นโคตมโคตร ผู้ทรงเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

วิชชาจะระณะสัมปันนัง

ผู้ทรงถึงพร้อมแล้วด้วยวิชชาและจรณะ

มะหันตัง วีตะสาระทัง

ผู้ทรงถึงความเป็นใหญ่ ปราศจากความครั่นคร้ามใด ๆ แล้ว

วิชชาจะระณะสัมปันนัง พุทธัง วันทามะ โคตะมันติ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอนมัสการพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ทรงเป็นโคตมโคตร ผู้ทรงถึงพร้อมแล้วด้วยวิชชาและจรณะ ดังนี้

นะโม เม สัพพะพุทธานัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งปวง

อุปปันนานัง มะเหสินัง

ผู้ทรงแสวงหาคุณอันใหญ่ซึ่งทรงบังเกิดขึ้นแล้ว

ตัณหังกะโร มะหาวีโร

คือพระตัณหังกร ผู้ทรงกล้าหาญ

เมธังกะโร มะหายะโส

พระเมธังกร ผู้ทรงมียศใหญ่

สะระณังกะโร โลกะหิโต

พระสรณังกร ผู้ทรงเกื้อกูลแก่โลก

ทีปังกะโร ชุตินธะโร

พระทีปังกร ผู้ทรงไว้ซึ่งปัญญา

โกณฑัญโญ ชะนะปาโมกโข

พระโกณฑัญญะ ผู้ทรงเป็นประมุขแห่งหมู่ชน

มังคะโล ปุริสาสะโภ

พระมังคะละ ผู้ทรงเป็นบุรุษประเสริฐ

สุมะโน สุมะโน ธีโร

พระสุมนะ ผู้ทรงเป็นปราชญ์ มีพระหฤทัยงดงาม

เรวะโต ระติวัฑฒะโน

พระเรวตะ ผู้ทรงเพิ่มพูนความยินดี

โสภีโต คุณะสัมปันโน

พระโสภิตะ ผู้ทรงสมบูรณ์ด้วยพระคุณ

อะโนมะทัสสี ชะนุตตะโม

พระอโนมะทัสสี ผู้ทรงอุดมในหมู่ชน

ปะทุโม โลกะปัชโชโต

พระปทุมะ ผู้ทรงทำโลกให้สว่าง

นาระโท วะระสาระถี

พระนารทะ ผู้ทรงเป็นสารถีผู้ประเสริฐ

ปะทุมุตตะโร สัตตะสาโร

พระปทุมุตตระ ผู้ทรงเป็นที่พึ่งของหมู่สัตว์

สุเมโธ อัปปะฏิปุคคะโล

พระสุเมธะ ผู้ทรงหาบุคคลเปรียบมิได้

สุชาโต สัพพะโลกัคโค

พระสุชาตะ ผู้ทรงเลิศกว่าสัตว์โลกทั้งปวง

ปิยะทัสสี นะราสะโภ

พระปิยทัสสี ผู้ทรงเป็นนรชนประเสริฐ

อัตถะทัสสี การุณิโก

พระอัตถะทัสสี ผู้ทรงมีพระกรุณา

ธัมมะทัสสี ตะโมนุโท

พระธรรมะทัสสี ผู้ทรงบรรเทาความมืดคือ อวิชชา

สิทธัตโถ อะสะโม โลเก

พระสิทธัตถะ ผู้ทรงหาบุคคลเสมอมิได้ในโลก

ติสโส จะ วะทะตัง วะโร

พระติสสะ ผู้ทรงประเสริฐกว่านักปราชญ์ทั้งหลาย

ปุสโส จะ วะระโท พุทโธ

พระปุสสะพุทธเจ้า ผู้ทรงประทานธรรมอันประเสริฐ

วิปัสสี จะ อะนูปะโม

พระวิปัสสี ผู้ทรงหาที่เปรียบมิได้

สิขี สัพพะหิโต สัตถา

พระสิขี ผู้ทรงเป็นพระศาสดา เกื้อกูลแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย

เวสสะภู สุขะทายะโก

พระเวสสภู ผู้ทรงประทานความสุข

กะกุสันโธ สัตถะวาโห

พระกกุสันธะ ผู้ทรงนำสัตว์ออกจากกันดาร คือกิเลส

โกนาคะมะโน ระณัญชะโห

พระโกนาคมนะ ผู้ทรงกำจัดเสียซึ่งข้าศึก คือกิเลส

กัสสะโป สิริสัมปันโน

พระกัสสปะ ผู้ทรงสมบูรณ์ด้วยพระสิริ

โคตะโม สักย์ยะปุงคะโว

พระโคตมะ ผู้ทรงประเสริฐแห่งหมู่ศากยราช ทั้งหลาย

เอเต จัญเญ จะ สัมพุทธา

พระสัมพุทธเจ้าเหล่านี้ก็ดี เหล่าอื่นก็ดี

อะเนกะสะตะโกฏิโย

ซึ่งนับจำนวนได้หลายร้อยโกฏิ

สัพเพ พุทธา อะสะมะสะมา

พระพุทธเจ้าเหล่านั้นทั้งหมด เป็นผู้ทรงเสมอกันกับพระพุทธเจ้า ผู้ทรงหาใครเสมอมิได้

สัพเพ พุทธา มะหิทธิกา

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ทรงมีมหิทธิฤทธิ์

สัพเพ ทะสะพะลูเปตา

ทุก ๆ พระองค์ ทรงประกอบด้วยทศพลญาณ

เวสารัชเชหุปาคะตา

ทรงประกอบด้วยเวสารัชชญาณ

สัพเพ เต ปะฏิชานันติ อาสะภัณฐานะมุตตะมัง

ทุก ๆ พระองค์นั้น ทรงปฏิญญาพระองค์ ในฐานะผู้มีคุณธรรมอันสูงสุด

สีหะนาทัง นะทันเต เต ปะริสาสุ วิสาระทา

ทรงเป็นผู้องอาจ บันลือกระแสธรรมดุจสีหนาท ท่ามกลางพุทธบริษัท

พรัหมะจักกัง ปะวัตเตนติ

ยังธรรมจักรอันประเสริฐให้เป็นไป

โลเก อัปปะฏิวัตติยัง

ไม่มีใครคัดค้านได้ในโลก

อุเปตา พุทธะธัมเมหิ อัฏฐาระสะหิ นายะกา

ทรงเป็นผู้นำหมู่ชน เพราะประกอบด้วยพุทธ-ธรรม ๑๘ ประการ

ท์วัตติงสะลักขะณูเปตา สีต์ยานุพยัญชะนาธะรา

ทรงประกอบด้วยมหาบุรุษลักษณะ ๓๒ ประการ และอนุพยัญชนะ ๘๐ ประการ

พยามัปปะภายะ สุปปะภา

ทรงมีพระรัศมีอันงดงาม แผ่ออกจากพระวรกาย โดยรอบหนึ่งวา

สัพเพ เต มุนิกุญชะรา

ทุก ๆ พระองค์ ทรงเป็นพระมุนีผู้ประเสริฐ

พุทธา สัพพัญญุโน เอเต สัพเพ ขีณาสะวา ชินา

ทุก ๆ พระองค์ทรงเป็นพระสัพพัญญู เป็นพระขีณาสพ เป็นผู้ชำนะซึ่งพญามาร

มะหัปปะภา มะหาเตชา

ทรงมีพระรัศมี และพระเดชมาก

มะหาปัญญา มะหัพพะลา

ทรงมีพระปัญญาและพระกำลังมาก

มะหาการุณิกา ธีรา

ทรงมีพระมหากรุณาและทรงเป็นจอมปราชญ์

สัพเพสานัง สุขาวะหา

ทรงนำความสุขมาให้แก่สัตว์ทั้งปวง

ทีปา นาถา ปะติฏฐา จะ

ทรงเป็นดุจเกาะ เป็นดุจที่พึ่ง และเป็นดุจที่พำนักอาศัย

ตาณา เลณา จะ ปาณินัง

ทรงเป็นดุจที่ต้านทาน ซึ่งภัยทั้งปวง เป็นดุจที่หลีกเร้นของสัตว์ทั้งหลาย

คะตี พันธู มะหัสสาสา

ทรงเป็นที่ส่งใจถึง ทรงเป็นพวกพ้อง ทรงเป็นที่อุ่นใจอย่างยิ่ง

สะระณา จะ หิเตสิโน

ทรงเป็นสรณะ และเป็นผู้ทรงแสวงสิ่งเอื้อเกื้อกูล

สะเทวะกัสสะ โลกัสสะ สัพเพ เอเต ปะรายะนา

ทุก ๆ พระองค์ทรงเป็นที่มุ่งหวังแม้ในเบื้องหน้าแก่ประชาชาวโลก พร้อมทั้งเทวดา

เตสาหัง สิระสา ปาเท วันทามิ ปุริสุตตะเม

ข้าพระพุทธองค์ ขออภิวาทพระบาทยุคลของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ด้วยเศียรเกล้า

วะจะสา มะนะสา เจวะ วันทาเมเต ตะถาคะเต

และขออภิวาท ซึ่งพระตถาคตเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ผู้ทรงเป็นอุดมบุรุษ พร้อมทั้งวาจาและทางใจด้วย

สะยะเน อาสะเน ฐาเน คะมะเน จาปิ สัพพะทา

ทั้งในที่นอน ในที่นั่ง ในที่ยืน แม้ในที่เดินด้วย ในกาลทุกเมื่อ

สะทา สุเขนะ รักขันตุ พุทธา สันติกะรา ตุวัง

ขอพระพุทธเจ้า ผู้ทรงสร้างสันติ จงรักษาท่าน ให้มีความสุขตลอดกาลทุกเมื่อเถิด

เตหิ ต์วัง รักขิโต สันโต

ท่านเป็นผู้ที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายทรงรักษาแล้ว

มุตโต สัพพะภะเยนะ จะ

จงเป็นผู้พ้นจากภัยทั้งปวง

สัพพะโรคะวินิมุตโต

พ้นจากโรคทั้งปวง

สัพพะสันตาปะวัชชิโต

หายจากความเดือดร้อนทั้งปวง

สัพพะเวระมะติกกันโต

ล่วงเสียซึ่งเวรทั้งปวง

นิพพุโต จะ ตุวัง ภะวะ

และดับทุกข์ทั้งปวงได้เถิด

เตสัง สัจเจนะ สีเลนะ ขันติเมตตาพะเลนะ จะ

ด้วยสัจจะ ด้วยศีล และด้วยกำลังแห่งขันติ และเมตตาของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

ขอพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุข ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

ปุรัตถิมัส์มิง ทิสาภาเค สันติ ภูตา มะหิทธิกา

เหล่าภูตทั้งหลาย ผู้มีฤทธิ์มาก ที่สถิตอยู่ในทิศบูรพา

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

แม้ภูตเหล่านั้น จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุขปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

ทักขิณัส์มิง ทิสาภาเค สันติ เทวา มะหิทธิกา

เทวดาทั้งหลาย ผู้มีฤทธิ์มาก ที่สถิตอยู่ในทิศทักษิณ

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

แม้เทวดาทั้งหลายเหล่านั้น จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุขปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

ปัจฉิมัส์มิง ทิสาภาเค สันติ นาคา มะหิทธิกา

พญานาคทั้งหลาย ผู้มีฤทธิ์มาก ที่สถิตอยู่ในทิศปัจจิม

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

แม้พญานาคเหล่านั้น จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุข ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

อุตตะรัส์มิง ทิสาภาเค สันติ ยักขา มะหิทธิกา

ยักษ์ทั้งหลาย ผู้มีฤทธิ์มาก ที่สถิตอยู่ในทิศอุดร

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

แม้ยักษ์เหล่านั้น จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุข ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

ปุริมะทิสัง ธะตะรัฏโฐ

ท้าวธะตะรัฐ อยู่ประจำทิศบูรพา

ทักขิเณนะ วิรุฬหะโก

ท้าววิรุฬหก อยู่ประจำทิศทักษิณ

ปัจฉิเมนะ วิรูปักโข

ท้าววิรูปักษ์ อยู่ประจำทิศปัจจิม

กุเวโร อุตตะรัง ทิสัง

ท้าวกุเวร อยู่ประจำทิศอุดร

จัตตาโร เต มะหาราชา

ท้าวมหาราชทั้ง ๔ นั้น

โลกะปาลา ยะสัสสิโน

เป็นผู้มียศ คุ้มครองรักษาโลกอยู่

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

แม้ท้าวมหาราชทั้ง ๔ นั้น จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุข ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา

เทวดาผู้ประเสริฐทั้งหลาย ผู้มีฤทธิ์มาก ที่สถิตอยู่ในอากาศก็ดี สถิตอยู่บนภาคพื้นก็ดี

เตปิ อัมเหนุรักขันตุ

แม้เทวดาเหล่านั้น จงตามรักษาซึ่งข้าพเจ้า

อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ให้เป็นผู้มีความสุข ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน เทอญ.

๑๒. อังคุลิมาลปริตร

(หันทะ มะยัง อังคุลิมาละปะริตตัง ภะณามะ เส.)

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต

ดูก่อนน้องหญิง จำเดิมแต่อาตมา เกิดโดยชาติอริยะแล้ว

นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา

อาตมาไม่เคยคิดปลงชีวิตสัตว์เลย

เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ตัวเธอ

โสตถิ คัพภัสสะ

ขอความสวัสดีจงมี แก่สัตว์ผู้เกิดในครรภ์ของเธอด้วยเถิด

หมายเหตุ เป็นคำของพระองคุลิมาล ที่กล่าวแก่หญิงมีครรภ์แก่นางหนึ่ง ซึ่งมีความกลัวท่าน จึงวิ่งหนีจนหกล้มลง พอท่านกล่าวจบ นางก็ได้คลอดบุตรออกมาด้วยความสวัสดี ดังสัจจวาจาของท่านฯ

๑๓. โพชฌังคปริตร

(หันทะ มะยัง โพชฌังคะปะริตตัง ภะณามะ เส.)

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา

โพชฌงค์ ๗ ประการ คือ สติสัมโพชฌงค์ ธรรมวิจยะสัมโพชฌงค์

วิริยัมปีติ ปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร

วิริยสัมโพชฌงค์ ปีติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิ-สัมโพชฌงค์

สะมาธุเปกขะโพชฌังคา

สมาธิสัมโพชฌงค์ และอุเบกขาสัมโพชฌงค์

สัตเตเต สัพพะทัสสินา มุนินา สัมมะทักขาตา

๗ ประการเหล่านี้ เป็นธรรมอันพระมุนีเจ้าผู้ทรงเห็นธรรมทั้งปวงตรัสไว้ชอบแล้ว

ภาวิตา พะหุลีกะตา

อันบุคคลเจริญแล้ว กระทำให้มากแล้ว

สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา

ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ และเพื่อนิพพาน

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า
ตลอดกาลทุกเมื่อ

เอกัส์มิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง คิลาเน ทุกขิเต ทิส์วา

ในสมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้าทอดพระเนตร
เห็นพระโมคคัลลานะและพระมหากัสสปะ
เป็นไข้ ได้รับความลำบาก

โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ

จึงทรงแสดงโพชฌงค์ ๗ ประการให้ท่านทั้ง
สองฟัง

เต จะ ตัง อะภินันทิต์วา

ท่านทั้งสองนั้น ชื่นชมยินดียิ่ง ซึ่งโพชฌงคธรรม

โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ

ก็หายโรคได้ในบันดล

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า
ตลอดกาลทุกเมื่อ

เอกะทา ธัมมะราชาปิ เคลัญเญนาภิปีฬิโต

ในครั้งหนึ่ง องค์พระธรรมราชาเอง (พระพุทธเจ้า)
ทรงประชวรเป็นไข้หนัก

จุนทัตเถเรนะ ตัญเญวะ ภะณาเปต์วานะ สาทะรัง

รับสั่งให้พระจุนทะเถระ กล่าวโพชฌงค์นั้น
นั่นแลถวายโดยเคารพ

สัมโมทิต์วา จะ อาพาธา ตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส

ก็ทรงบันเทิงพระหฤทัย หายจากพระประชวร
นั้นได้โดยพลัน

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า
ตลอดกาลทุกเมื่อ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ติณณันนัมปิ มะเหสินัง

ก็อาพาธทั้งหลายนั้น ของพระผู้ทรงคุณอันยิ่ง
ใหญ่ทั้ง ๓ องค์นั้น หายแล้วไม่กลับเป็นอีก

มัคคาหะตะกิเลสาวะ ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง

ดุจดังกิเลส ถูกอริยมรรคกำจัดเสียแล้ว ถึงซึ่งความไม่เกิดอีกเป็นธรรมดา

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดี จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้าตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ.

๑๔. อภัยปริตร

(หันทะ มะยัง อะภะยะปะริตตัง ภะณามะ เส.)

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ

ลางร้ายอันใด และอวมงคลอันใด

โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท

เสียงนกที่น่าหวาดหวั่นอันใด

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง

เคราะห์ร้ายและฝันร้าย อันไม่น่าปรารถนาอันใด

พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ด้วยพระพุทธานุภาพ ขอความร้ายเหล่านั้น จงถึงความเสื่อมสูญไปเถิด

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ

ลางร้ายอันใด และอวมงคลอันใด

โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท

เสียงนกที่น่าหวาดหวั่นอันใด

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง

เคราะห์ร้ายและฝันร้าย อันไม่น่าปรารถนาอันใด

ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ด้วยพระธรรมานุภาพ ขอความร้ายเหล่านั้น จงถึงความเสื่อมสูญไปเถิด

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ

ลางร้ายอันใด และอวมงคลอันใด

โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท

เสียงนกที่น่าหวาดหวั่นอันใด

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง

เคราะห์ร้ายและฝันร้าย อันไม่น่าปรารถนาอันใด

สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ด้วยพระสังฆานุภาพ ขอความร้ายเหล่านั้น
จงถึงความเสื่อมสูญไปเถิดฯ

โส อัตถะลัทโธ สุขิโต

ท่านผู้เป็นสุภาพบุรุษ จงเป็นผู้ได้รับประโยชน์
ถึงซึ่งความสุขกาย

วิรุฬหโห พุทธะสาสะเน

เจริญงอกงามในพระบวรพุทธศาสนา

อะโรโค สุขิโต โหหิ

เป็นผู้หาโรคมิได้ มีความสำราญใจ

สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ

พร้อมด้วยหมู่ญาติทั้งปวงเถิด

สา อัตถะลัทธา สุขิตา

ท่านผู้เป็นสุภาพสตรี จงเป็นผู้ได้รับประโยชน์
ถึงซึ่งความสุขกาย

วิรุฬหา พุทธะสาสะเน

เจริญงอกงามในพระบวรพุทธศาสนา

อะโรคา สุขิตา โหหิ

เป็นผู้หาโรคมิได้ มีความสำราญใจ

สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ

พร้อมด้วยหมู่ญาติทั้งปวงเถิด

เต อัตถะลัทธา สุขิตา

ท่านผู้เป็นสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีทั้งหลาย

จงเป็นผู้ได้รับประโยชน์ ถึงซึ่งความสุขกาย

วิรุพหา พุทธะสาสะเน

เจริญงอกงามในพระบวรพุทธศาสนา

อะโรคา สุขิตา โหถะ

เป็นผู้หาโรคมิได้ มีความสำราญใจ

สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ

พร้อมด้วยหมู่ญาติทั้งปวงเถิด

สักกัต์วา พุทธะระตะนัง

เพราะกระทำความเคารพ ซึ่งพระพุทธรัตนะ

โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง

อันเป็นดังโอสถประเสริฐสุด

หิตัง เทวะมะนุสสานัง

เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทธะเตเชนะ โสตถินา นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ทุกขา วูปะสะเมนตุ เต

ขออุปัทวะทั้งหลายจงหายไป ขอทุกข์ทั้งหลายของท่าน จงสงบไปโดยดี ด้วยพระเดชแห่งพระพุทธเจ้า เทอญ

สักกัต์วา ธัมมะระตะนัง

เพราะกระทำความเคารพ ซึ่งพระธรรมรัตนะ

โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง

อันเป็นดังโอสถประเสริฐสุด

ปะริฬาหูปะสะมะนัง

ดับความเร่าร้อนเพราะกิเลสเสียได้

ธัมมะเตเชนะ โสตถินา นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ภะยา วูปะสะเมนตุ เต

ขออุปัทวะทั้งหลายจงหายไป ขอภัยทั้งหลายของท่าน จงสงบไปโดยดี ด้วยเดชแห่งพระธรรม เทอญ

สักกัต์วา สังฆะระตะนัง

เพราะกระทำความเคารพ ซึ่งพระสังฆรัตนะ

โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง

อันเป็นดังโอสถประเสริฐสุด

อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง

เป็นผู้ควรแก่ของบูชา เป็นผู้ควรแก่การต้อนรับ

สังฆะเตเชนะ โสตถินา นัสสันตุปัททะวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เต

ขออุปัทวะทั้งหลายจงหายไป ขอโรคทั้งหลายของท่าน จงสงบไปโดยดี ด้วยเดชแห่งพระสงฆ์เทอญ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

พุทโธ เม สะระณัง วะรัง

พระพุทธเจ้า เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

ขอชัยมงคล จงมีแก่ท่านเทอญ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

ธัมโม เม สะระณัง วะรัง

พระธรรม เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

ขอชัยมงคล จงมีแก่ท่านเทอญ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

สังโฆ เม สะระณัง วะรัง

พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

ขอชัยมงคล จงมีแก่ท่าน เทอญ

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ

รัตนะหลายหลากมากชนิด อันมีอยู่ในโลก

ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ

แต่รัตนะนั้น ๆ ที่จะเสมอด้วยพระพุทธรัตนะ ย่อมไม่มี

ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต

เพราะเหตุนั้น ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ

รัตนะหลายหลากมากชนิด อันมีอยู่ในโลก

ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ

แต่รัตนะนั้น ๆ ที่จะเสมอด้วยพระธรรมรัตนะ ย่อมไม่มี

ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต

เพราะเหตุนั้น ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ

รัตนะหลายหลากมากชนิด อันมีอยู่ในโลก

ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ

เต่รัตนะนั้น ๆ ที่จะเสมอด้วยพระสงฆรัตนะย่อมไม่มี

ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต

เพราะเหตุนั้น ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน เทอญ

๑๕. เทวตาอุยโยชนคาถา

(หันทะ มะยัง เทวะตาอุยโยชะนะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ทุกขัปปัตตา จะ นิททุกขา

ขอสัตว์ทั้งปวง ที่ประสบทุกข์ จงพ้นจากทุกข์

ภะยัปปัตตา จะ นิพภะยา

ที่ประสบภัย จงพ้นจากภัย

โสกัปปัตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน

และที่ประสบความโศก จงพ้นจากความโศก เสียได้เถิด

เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง สัพเพ เทวานุโมทันตุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

และขอเทวดาทั้งปวง จงได้อนุโมทนา ซึ่งบุญ-

สมบัติ อันข้าพเจ้าทั้งหลาย ได้สร้างสมไว้แล้วนี้
เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวงเถิด

ทานัง ทะทันตุ สัทธายะ สีลัง รักขันตุ สัพพะทา ภาวะนาภิระตา โหนตุ

ขอเทวดาทั้งหลาย จงให้ทาน รักษาศีล และ
บำเพ็ญภาวนาด้วยใจศรัทธา ตลอดกาลทุกเมื่อ

คัจฉันตุ เทวะตาคะตา

ทวยเทพทั้งหลายที่มาชุมนุมแล้ว ขอเชิญกลับเถิด

สัพเพ พุทธา พะลัปปัตตา ปัจเจกานัญจะ ยัง พะลัง อะระหันตานัญจะ เตเชนะ

ด้วยเดชแห่งพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ผู้ทรงถึง
พร้อมด้วยพละธรรม ด้วยเดชแห่งพละธรรม
ของพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และด้วยเดช
แห่งพละธรรมของพระอรหันต์ทั้งหลาย

รักขัง พันธามิ สัพพะโส

ขอให้ข้าพเจ้า จงคุ้มครองรักษาความดีไว้ได้
โดยประการทั้งปวง เทอญ

บทถวายพรพระ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติฯ

ส์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ

บทสวดพาหุง

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
คีรีเมขะลัง อุทิตะโฆมระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

กัต์วานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ

สันเตนะ โสมะวิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พ์รัห์มัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิต์วานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญฯ

บทสวดมหากา

มหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง ปูเรต์วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลังฯ

ชะยันโต โพธิยา มูเล สักย์ยานัง นันทิวัฑฒะโน เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติฯ

สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พ์รัห์มะจาริสุ ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา ปะทักขิณานิ กัต์วานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เตฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เตฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เตฯ

มงคลจักรวาฬใหญ่

สิริธิติมะติเตโชชะยะสิทธิมะหิทธิมะหาคุณาปะริมิตะ-ปุญญาธิการัสสะ สัพพันตะรายะนิวาระณะสะมัต-ถัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ท์วัตติงสะมะหาปุริสะลักขะณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระมหาปุริสลักษณะ ๓๒ ประการแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้อรหันต์ ผู้ตรัสรู้แล้วเองชอบ ผู้มีบุญญาธิการอันกำหนดมิได้ด้วยพระฤทธิ์อันใหญ่และพระคุณอันใหญ่ อันสำเร็จด้วยพระสิริ พระปัญญาเครื่องตั้งมั่น พระปัญญาเครื่องรู้ พระเดชและพระชัยผู้สามารถในอันห้ามเสียซึ่งสรรพอันตราย

อะสีต์ยานุพ์ยัญชนานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระอนุพยัญชนะ ๘๐

อัฏฐุตตะระสะตะมังคะลานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งมงคล ๑๐๘ ประการ

ฉัพพัณณะรังสิยานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระรัศมีมีพรรณ ๖ ประการ

เกตุมาลานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระเกตุมาลา

ทะสะปาระมิตานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระบารมี ๑๐ ประการ

ทะสะอุปะปาระมิตานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระอุปบารมี ๑๐ ประการ

ทะสะปะระมัตถะปาระมิตานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระปรมัตถบารมี ๑๐ ประการ

สีละสะมาธิปัญญานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งศีล สมาธิ ปัญญา

พุทธานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระพุทธรัตนะ

ธัมมานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระธรรมรัตนะ

สังฆานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระสังฆรัตนะ

เตชานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระเดช

อิทธานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระฤทธิ์

พะลานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระกำลัง

เญยยะธัมมานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระเญยยธรรม

จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระธรรมขันธ์ ๘ หมื่น ๔ พัน

นะวะโลกุตตะระธัมมานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งโลกุตรธรรม ๙ ประการ

อัฏฐังคิกะมัคคานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระอริยมรรคมีองค์ ๘ ประการ

อัฏฐะสะมาปัตติยานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระสมาบัติ ๘ ประการ

ฉะพะภิญญานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระอภิญญา ๖ ประการ

จะตุสัจจะญาณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระญาณในสัจจะ ๔

ทะสะพะละญาณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระญาณมีกำลัง ๑๐ ประการ

สัพพัญญุตะญาณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระสัพพัญญุตญาณ

เมตตากะรุณามุทิตาอุเปกขานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระเมตตา พระกรุณา พระมุทิตา พระอุเบกขา

สัพพะปะริตตานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระปริตรทั้งปวง

ระตะนัตตะยะสะระณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งอันระลึกถึงพระรัตนตรัย

ตุยหัง สัพพะโรคะ โสกุปัททะวะทุกขะ-
โทมะนัสสุปายาสาปิ วินัสสันตุ

เหล่าโรค โสกะ อุปัทวะ ทุกข์ โทมนัส อุปายาส ทั้งปวงของท่านจงสิ้นสูญไป

สัพพะอันตะรายาปิ วินัสสันตุ

แม้เหล่าอันตรายทั้งปวง จงสิ้นสูญไป

สัพพะสังกัปปา ตุยหัง สะมิชฌันตุ

สรรพความดำริทั้งหลายของท่าน จงสำเร็จด้วยดี

ทีฆายุตา ตุยหัง โหตุ

ความเป็นผู้มีอายุยืน จงมีแก่ท่าน

สะตะวัสสะชีเวนะ สะมังคิโก โหตุ สัพพะทา

ท่านจงเป็นผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยความเป็นอยู่สิ้น ๑๐๐ ปี ทุกเมื่อ

อากาสะปัพพะตะวะนะภูมิคังคามะหาสะมุททา อารักขะกา เทวะตา

เทพเจ้าทั้งหลาย ผู้คุ้มครองสถิตอยู่ในอากาศ และบรรพตไพรสณฑ์ ภูมิสถาน แม่น้ำคงคา มหาสมุทร

สะทา ตุมเห อะนุรักขันตุ

จงตามรักษาท่านทั้งหลาย ทุกเมื่อ เทอญ.

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง

ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน

รักขันตุ สัพพะเทวะตา

ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงรักษาท่าน

สัพพะพุทธานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง

สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง

ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน

รักขันตุ สัพพะเทวะตา

ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงรักษาท่าน

สัพพะธัมมานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระธรรมทั้งปวง

สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง

ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน

รักขันตุ สัพพะเทวะตา

ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงรักษาท่าน

สัพพะสังฆานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพ แห่งพระสงฆ์ทั้งปวง

สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

ขอความสวัสดีทั้งหลาย จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

นักขัตตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา

ความป้องกัน บาปเคราะห์ทั้งหลาย แต่สำนัก
แห่งเหล่านักษัตร ยักษ์ และภูต ได้มีแล้ว

ปะริตตัสสานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระปริตร

หันต์วา เตสัง อุปัททะเว

จงกำจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แต่สำนักแห่ง
นักษัตร ยักษ์ และภูตเหล่านั้น

นักขัตตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา

ความป้องกัน บาปเคราะห์ทั้งหลาย แต่สำนัก
แห่งเหล่านักษัตร ยักษ์ และภูต ได้มีแล้ว

ปะริตตัสสานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระปริตร

หันต์วา เตสัง อุปัททะเว

จงกำจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แต่สำนักแห่ง
นักษัตร ยักษ์ และภูตเหล่านั้น

นักขัตตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา

ความป้องกัน บาปเคราะห์ทั้งหลาย แต่สำนัก
แห่งเหล่านักษัตร ยักษ์ และภูต ได้มีแล้ว

ปะริตตัสสานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระปริตร

หันต์วา เตสัง อุปัททะเว

จงกำจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แต่สำนักแห่งนักษัตร ยักษ์ และภูตเหล่านั้น

บทพระพุทธคุณ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติฯ

คำแปล

องค์ใดพระสัมพุทธ สุวิสุทธสันดาน
ตัดมูลเกลสมาร บ่ มิหม่นมิหมองมัว
หนึ่งในพระทัยท่าน ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราคี บ่ พันพัว สุวคนธกำจร
องค์ใดประกอบด้วย พระกรุณาดังสาคร
โปรดหมู่ประชากร มละโอฆกันดาร
ชี้ทางบรรเทาทุกข์ และชี้สุขเกษมศานติ์
ชี้ทางพระนฤพาน อันพ้นโศกวิโยคภัย
พร้อมเบญจพิธจัก- ษุจรัสวิมลใส
เห็นเหตุที่ใกล้ไกล ก็เจนจบประจักษ์จริง
กำจัดน้ำใจหยาบ สันดานบาปแห่งชายหญิง
สัตว์โลกได้พึ่งพิง มละบาปบำเพ็ญบุญ

ข้าขอประณตน้อม ศิระเกล้าบังคมคุณ
สัมพุทธการุญ- ญภาพนั้นนิรันดร.

บทพระธรรมคุณ

ส์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติฯ

คำแปล

ธรรมะคือคุณากร ส่วนชอบสาธร
ดุจดวงประทีปชัชวาล
แห่งองค์พระศาสดาจารย์ ส่องสัตว์สันดาน
สว่างกระจ่างใจมล
ธรรมใดนับโดยมรรคผล เป็นแปดพึงยล
และเก้ากับทั้งนฤพาน
สมญาโลกอุดรพิสดาร อันลึกโอฬาร
พิสุทธิพิเศษสุกใส
อีกธรรมต้นทางครรไล นามขนานขานไข
ปฏิบัติปริยัติเป็นสอง

คือทางดำเนินดุจคลอง ให้ล่วงลุปอง
ยังโลกอุดรโดยตรง
ข้าขอโอนอ่อนอุตมงค์ นบธรรมจำนง
ด้วยจิตและกายวาจา.

บทพระสังฆคุณ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุ-ปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิ-ปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ

คำแปล

สงฆ์ใดสาวกศาสดา รับปฏิบัติมา แต่องค์สมเด็จภควันต์
เห็นแจ้งจตุสัจเสร็จบรร- ลุทางที่อัน ระงับและดับทุกข์ภัย
โดยเสด็จพระผู้ตรัสไตร ปัญญาผ่องใส สะอาดและปราศมัวหมอง
เหินห่างทางข้าศึกปอง บ่ มิลำพอง ด้วยกายและวาจาใจ

เป็นเนื้อนาบุญอันไพ- ศาลแด่โลกัย และเกิดพิบูลพูลผล
สมญาเอารสทศพล มีคุณอนนต์ อเนกจะนับเหลือตรา
ข้าขอนบหมู่พระศรา พกทรงคุณา- นุคุณประดุจรำพัน
ด้วยเดชบุญข้าอภิวันท์ พระไตรรัตน์อัน อุดมดิเรกนิรัติศัย
จงช่วยขจัดโพยภัย อันตรายใดใด จงดับและกลับเสื่อมสูญ

ชยสิทธิคาถา

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
คีรีเมขะลัง อุทิตะโฆมระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิต์วา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะสิทธิ นิจจัง

คำแปล

ปางเมื่อพระองค์ปรมะพุท- ธ วิสุทธศาสดา
ตรัสรู้อนุตตระสมา- ธิ ณ โพธิบัลลังก์
ขุนมารสหัสสพหุพา- หุวิชาวิชิตขลัง
ขี่คีรีเมขละประทัง คชะเหี้ยมกระเหิมหาญ
แสร้งเสกสราวุธะประดิษฐ์ กละคิดจะรอนราญ
รุมพลพหลพยุหะปาน พระสมุททะนองมา

หวังเพื่อผจญวรมุนิน- ทสุชินราชา
พระปราบพหลพยุหะมา- ระเมลืองมลายสูญ
ด้วยเดชพระองค์พระทศพล สุวิมลไพบูลย์
ทานาทิธรรมะวิธิกูล ชนะน้อมมโนตาม
ด้วยเดชสัจจวจนา และนมามิองค์สาม
ขอจงนิกรพละสยาม ชยสิทธิทุกวาร
ถึงแม้จะมีอริวิเศษ พละเดชเทียมมาร
ขอไทยผจญพิชิตะผลาญ อริแม้นมุนินทร

บทระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย

(หัวหน้านำ) **หันทะ มะยัง ระตะนะคุณัง กะโรมะ เส.**

(รับ) **อิมินา สักกาเรนะ** ข้าพระองค์ขอนอบน้อมบูชา
แด่องค์สมเด็จพระศาสดา ผู้ทรงปัญญาและบารมี
ทรงสง่าด้วยราศี ประเสริฐเลิศดีมีพระคุณ
ทรงมีพระเมตตาเกื้อหนุน แผ่บุญค้ำจุนให้พ้นภัย
พระองค์เป็นประทีปสดใส ให้กำเนิดรัตนตรัยดวงงาม
องค์แห่งรัตนะมีสาม ระบือนามไปทั่วธานี
องค์พระพุทธชินศรี ตรัสรู้ชอบดีในพระธรรม

ชาวพุทธทุกคนจงจดจำ ช่วยกันแนะนำให้แพร่ไป
ทุกคนจะเกิดเลื่อมใส พระธรรมนำสุขใจสถาพร
ผู้แนะนำซึ่งคำสั่งสอน คือศิษย์พระชินวรทุกองค์
มวลหมู่พระภิกษุสงฆ์ ได้ดำรงพระศาสนามา
ลูกขอก้มกราบวันทา พุทธศาสนาจงถาวรแด่เทอญฯ

บทระลึกถึงคุณบิดามารดา

(หัวหน้านำ) **หันทะ มะยัง มาตาปิตุคุณัง กะโรมะ เสฯ**

(รับ) **อิมินา สักกาเรนะ** ลูกขอกราบสักการบูชา
แด่พระบิดรมารดา อันลูกยาขอน้อมระลึกคุณ
ท่านมีเมตตาการุณ อุปการะคุณต่อบุตรธิดา
ได้ให้กำเนิดลูกมา ทั้งการศึกษาและอบรม
ถึงแม้ลำบากขื่นขม ทุกข์ระทมสักเพียงไร
ท่านไม่เคยจะหวั่นไหว ต่อสิ่งใดที่เลี้ยงมา
พระคุณของท่านล้นฟ้า ยิ่งกว่าธาราและแผ่นดิน
ลูกขอบูชาเป็นอาจิณ ตราบจนสิ้นดวงชีวา
ขอปวงชนเทพไทรักษา พระบิดรมารดาของข้าเทอญฯ

บทระลึกถึงคุณครูบาอาจารย์

(หัวหน้านำ) **หันทะ มะยัง อาจะริยะคุณัง กะโรมะ เสฯ**

(รับ) **อิมินา สักกาเรนะ** เกล้าขอน้อมคารวะบูชา

แด่อาจารย์อุปัชฌายา ผู้ให้การศึกษาและอบรม
เริ่มต้นจากวัยประถม ให้วิทยาคมเสมอมา
เพิ่มพูนสติปัญญา อีกวิชาศีลธรรมประจำใจ
ท่านชี้ทางสว่างสดใส ทั้งระเบียบวินัยประจำตน
ศิษย์ที่ดีต้องหมั่นฝึกฝน ประพฤติตนแต่ดีตลอดไป
จงสังวรสำรวมเอาไว้ ทั้งกายใจของเราให้มั่นคง
ตั้งจิตไว้ให้เที่ยงตรง เพื่อจรรโลงในพระคุณ
ขอผลบุญโปรดจงเกื้อหนุน อาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน เทอญฯ

อย่าเป็น...นอก...

อย่าเป็นข้าวนอกนา อย่าเป็นปลานอกหนอง
อย่าเป็นลอดช่องนอกกระชอน อย่าเป็นบอนนอกบึง
อย่าเป็นผึ้งนอกพุ่ม อย่าเป็นกลุ่มนอกเกลียว
อย่าเป็นนักเที่ยวนอกถุง

บอดเสียบ้าง บางคราว นะเจ้านะ
หนวกเสียบ้าง บางวาระ นะเจ้าหนา
ใบ้เสียบ้าง บางวัน อย่าจรรจา
หลับเสียบ้าง บางเวลา อย่ารู้ตัว

บทไหว้บารมี ๓๐ ทัศ แบบครูบาศรีวิชัย

(หัวหน้านำ) **หันทะ มะยัง มหาปาระมียัง กะโรมะ เสฯ**

(รับ)

๑. ทานะ	
๒. สีละ	
๓. เนกขัมมะ	
๔. ปัญญา	...ปาระมี สัมปันโน
๕. วิริยะ	...อุปะปาระมี สัมปันโน
๖. ขันติ	...ปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน
๗. สัจจะ	เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
๘. อะธิษฐานะ	อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน
๙. เมตตา	อิติปิ โส ภะคะวาฯ
๑๐. อุเปกขา	.....
*ทะสะ	พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ นะมามิหัง

อันว่าไม้จันทน์นั้น แม้จะแห้งก็ไม่ทิ้งกลิ่น
หัสดินทร์ก้าวลงสู่สงครามแล้ว ไม่ทิ้งลีลา
อ้อยแม้เข้าสู่หีบยนต์แล้ว ย่อมไม่ทิ้งรสหวาน
บัณฑิตแม้จะประสบกับปัญหาของชีวิต
หรือได้รับความทุกข์ยากลำบากสักปานใดก็ไม่ทิ้งธรรม

นมัสการพระอรหันต์ ๘ ทิศ

(นำ) หันทะ มะยัง สะระภัญเญนะ พุทธะมังคะละ-
คาถาโย ภะณามะ เสฯ

(รับ) สัมพุทโธ ทิปะทัง เสฏโฐ นิสินโน เจวะ มัชฌิเม
โกณฑัญโญ ปุพพะภาเค จะ อาคะเณยยเย จะ กัสสะโป
สารีปุตโต จะ ทักขิเณ หะระติเย อุปาลี จะ
ปัจฉิเมปิ จะ อานันโท พายัพเพ จะ คะวัมปะติ
โมคคัลลาโน จะ อุตตะเร อิสาเณปิ จะ ราหุโล
อิเม โข มังคะลา พุทธา สัพเพ อิธะ ปะติฏฐิตา
วันทิตา เต จะ อัมเหหิ สักกาเรหิ จะ ปูชิตา
เอเตสัง อานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ โนฯ

อิจเจวะมัจจัน- ตะนะมัสสะเนยยัง
นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง
ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง อะลัตถัง
ตัสสานุภาเว- นะหะตันตะราโยฯ

คาถาบูชาพระพุทธสิหิงค์

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา-สัมพุทธัสสะ *(๓ จบ)*

(นำ) **หันทะ มะยัง พุทธะปะสังสาคาถาโย พุทธะ-สิหิงโค นามะ ภะณามะ เส.**

(รับ) **อิติ ปะวะระสิหิงโค อุตตะมะยะโสปิ เตโช**
ยัตถะ กัตถะ จิตโตโส สักกาโร อุปาโท
สะกาละพุทธะสาสะนัง โชตะยันโตวะ ทีโป
สุระนะเรหิ มะหิโต ธะระมาโนวะ พุทโธติ

คำแปล

พุทธะสิหิงคา อุบัติมา ณ แดนใด
ประเสริฐ ธ เกริกไกร ดุจกายพระศาสดา
เป็นที่เคารพน้อม มนุษย์พร้อมทั้งเทวา
เปรียบเช่นชวาลา ศาสนาที่ยืนยง
เหมือนหนึ่งพระสัมพุทธ สุวิสุทธิ์พระชนม์คง
แดนใดพระดำรง พระศาสน์คงก็จำรูญ
ด้วยเดชสิทธิศักดิ์ ธ พิทักษ์อนุกูล
พระศาสน์ บ่ มีสูญ พระเพิ่มพูลมหิทธา

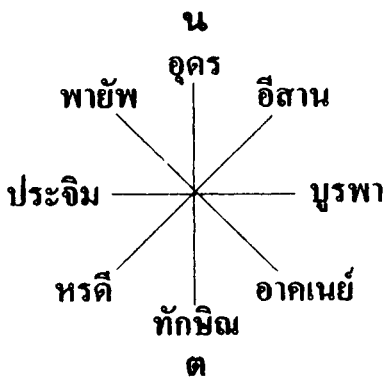
ข้าฯ ขอเคารพน้อม วจีค้อมขึ้นบูชา
พิทักษ์ ธ รักษา พระศาสน์มาตลอดกาล
ปวงข้าฯ จะประกาศ พุทธศาสน์ให้ไพศาล
ขอพระอภิบาล ชินมารนิรันดร์ เทอญ

คาถาโพธิบาท

๑. บูระพารัส์มิง	
๒. อาคะเนรัส์มิง	พระพุทธคุณัง
๓. ทักษิณรัส์มิง	พระธัมเมตัง
๔. หรดีรัส์มิง	พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง
๕. ปัจจิมรัส์มิง	วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก
๖. พายัพรัส์มิง	สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะ-
๗. อุดรรัส์มิง	เคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย
๘. อิสานรัส์มิง	สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง
๙. ปะฐะวีรัส์มิง	ภะวันตุ เม
๑๐. อากาสรัส์มิง	รักขันตุ สุรักขันตุฯ

๘ ทิศ

คาถามงคลจักรวาฬแปดทิศ

อิมัสมิงมงคลจักรวาฬทั้งแปดทิศ ประสิทธิจงมาเป็นกำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา ราชะ เสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ

พุทธะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุฯ

.....ธัมมะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุฯ

.....ปัจเจกะพุทธะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุฯ

.....สังฆะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุฯ

เจาคันธีสถูป สถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงพบกับปัญจวัคคีย์
เมืองสารนาถ ประเทศอินเดีย

ภาค ๓

บทสวดพระสูตรแปล
ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก
พระคาถาชินบัญชร

พาราณสี สถานที่แสดงปฐมเทศนา

พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง จ.อุบลราชธานี

ธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร (ย่อ)

(หันทะ มะยัง ธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสุตตัง ภะณามะ เส.)

เท์วเม ภิกขะเว อันตา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ที่สุดแห่งการกระทำสองอย่างเหล่านี้มีอยู่

ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา

เป็นสิ่งที่บรรพชิตไม่ควรข้องแวะเลย

โย จายัง กาเมสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค

นี้คือการประกอบตนพัวพันอยู่ด้วยความใคร่ในกามทั้งหลาย

หีโน	เป็นของต่ำทราม
คัมโม	เป็นของชาวบ้าน
โปถุชชะนิโก	เป็นของคนชั้นปุถุชน
อะนะริโย	ไม่ใช่ข้อปฏิบัติของพระอริยเจ้า
อะนัตถะสัญหิโต	ไม่ประกอบด้วยประโยชน์เลยนี้อย่างหนึ่ง

โย จายัง อัตตะกิละมะถานุโยโค

อีกอย่างหนึ่ง คือการประกอบการทรมานตนให้ลำบาก

ทุกโข เป็นสิ่งนำมาซึ่งทุกข์

อะนะริโย ไม่ใช่ข้อปฏิบัติของพระอริยเจ้า

อะนัตถะสัญหิโต ไม่ประกอบด้วยประโยชน์เลย

เอเต เต ภิกขะเว อุโภ อันเต

อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อปฏิบัติเป็นทางสายกลางไม่เข้าไปหาส่วนสุดแห่งการกระทำสองอย่างนั้นมีอยู่

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา

เป็นข้อปฏิบัติที่ตถาคตได้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะแล้ว

จักขุกะระณี เป็นเครื่องกระทำให้เกิดจักษุ

ญาณะกะระณี เป็นเครื่องกระทำให้เกิดญาณ

อุปะสะมายะ เพื่อความสงบ

อะภิญญายะ เพื่อความรู้ยิ่ง

สัมโพธายะ เพื่อความรู้พร้อม

นิพพานายะ สังวัตตะติ เป็นไปเพื่อนิพพาน

กะตะมา จะ สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อปฏิบัติเป็นทางสายกลางนั้นเป็นอย่างไรเล่า ?

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโค

ข้อปฏิบัติเป็นทางสายกลางนั้นคือข้อปฏิบัติเป็นหนทางอันประเสริฐ ประกอบด้วยองค์แปดประการนี้เอง

เสยยะถีทัง ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ

สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ

สัมมาสังกัปโป ความดำริชอบ

สัมมาวาจา การพูดจาชอบ

สัมมากัมมันโต การทำการงานชอบ

สัมมาอาชีโว การเลี้ยงชีวิตชอบ

สัมมาวายาโม ความพากเพียรชอบ

สัมมาสะติ ความระลึกชอบ

สัมมาสะมาธิ ความตั้งใจมั่นชอบ

อะยัง โข สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลายนี้แลคือข้อปฏิบัติเป็นทางสายกลาง

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา

เป็นข้อปฏิบัติที่ตถาคตได้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะแล้ว

จักขุกะระณี เป็นเครื่องกระทำให้เกิดจักษุ
ญาณะกะระณี เป็นเครื่องกระทำให้เกิดญาณ
อุปะสะมายะ เพื่อความสงบ
อะภิญญายะ เพื่อความรู้ยิ่ง
สัมโพธายะ เพื่อความรู้พร้อม
นิพพานายะ สังวัตตะติ
เป็นไปเพื่อนิพพาน
อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะสัจจัง
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็อริยสัจ คือทุกข์นี้ มีอยู่
ชาติปิ ทุกขา คือความเกิดก็เป็นทุกข์
ชะราปิ ทุกขา ความแก่ก็เป็นทุกข์
มะระณัมปิ ทุกขัง ความตายก็เป็นทุกข์
โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา
ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย
ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์
อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข
ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์
ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข
ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์

ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง

มีความปรารถนาสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์

สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา

ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธ์ทั้งห้า เป็นตัวทุกข์

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็อริยสัจคือเหตุให้เกิดทุกข์นี้มีอยู่

ยายัง ตัณหา นี้คือตัณหา

โปโนพภะวิกา อันเป็นเครื่องทำให้มีการเกิดอีก

นันทิราคะ สะหะคะตา

อันประกอบอยู่ด้วยความกำหนัดด้วยอำนาจความเพลิน

ตัตร์ระตัตร์ราภินันทินี

เป็นเครื่องให้เพลินอย่างยิ่งในอารมณ์นั้น ๆ

เสยยะถีทัง ได้แก่ตัณหาเหล่านี้ คือ

กามะตัณหา ตัณหาในกาม

ภะวะตัณหา ตัณหาในความมีความเป็น

วิภะวะตัณหา ตัณหาในความไม่มีไม่เป็น

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็อริยสัจ คือความดับไม่เหลือแห่งทุกข์นี้มีอยู่

โย ตัสสาเยวะ ตัณหายะ อะเสสะวิราคะนิโรโธ

นี้คือความดับสนิทเพราะจางไป โดยไม่มีเหลือของตัณหานั้น นั่นเอง

จาโค เป็นความสลัดทิ้ง

ปะฏินิสสัคโค เป็นความสละคืน

มุตติ เป็นความปล่อย

อะนาละโย เป็นความทำไม่ให้มีที่อาศัย ซึ่งตัณหานั้น

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็อริยสัจคือข้อปฏิบัติที่ทำสัตว์ให้ลุถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์นี้ มีอยู่

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโค

นี้คือข้อปฏิบัติเป็นหนทางอันประเสริฐ ประกอบด้วยองค์แปดประการ

เสยยะถีทัง ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ

สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ

สัมมาสังกัปโป ความดำริชอบ
สัมมาวาจา การพูดจาชอบ
สัมมากัมมันโต การทำการงานชอบ
สัมมาอาชีโว การเลี้ยงชีวิตชอบ
สัมมาวายาโม ความพากเพียรชอบ
สัมมาสะติ ความระลึกชอบ
สัมมาสะมาธิ ความตั้งใจมั่นชอบ

อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักษุเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ญาณเกิดขึ้นแล้วแก่เราปัญญาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา วิชชาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ในธรรมที่เราไม่เคยฟังมาแต่ก่อน ว่าอริยสัจคือทุกข์เป็นอย่างนี้อย่างนี้ ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญเญยยันติ

ว่าก็อริยสัจคือทุกข์นั้นแล เป็นสิ่งที่ควรกำหนดรู้ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ

ว่าก็อริยสัจคือทุกข์นั้นแล เรากำหนดรู้ได้แล้ว ดังนี้

อิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักษุเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ญาณเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ปัญญาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา วิชชาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ในธรรมที่เราไม่เคยฟังมาแต่ก่อน ว่าอริยสัจคือเหตุให้เกิดทุกข์เป็นอย่างนี้อย่างนี้ ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ

ว่า ก็อริยสัจคือเหตุให้เกิดทุกข์นั้นแล เป็นสิ่งที่ควรละเสีย ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ

ว่า ก็อริยสัจคือเหตุให้เกิดทุกข์นั้นแล เราละได้แล้ว ดังนี้

อิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักษุเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ญาณเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ปัญญาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา วิชชาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ในธรรมที่เราไม่เคยฟังมาแต่ก่อน ว่าอริยสัจคือความดับไม่เหลือแห่งทุกข์ เป็นอย่างนี้อย่างนี้ ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ

ว่า ก็อริยสัจคือความดับไม่เหลือแห่งทุกข์นั้นแล เป็นสิ่งที่ควรทำให้แจ้ง ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ

ว่า ก็อริยสัจคือความดับไม่เหลือแห่งทุกข์นั้นแล เราทำให้แจ้งได้แล้ว ดังนี้

อิทัง ทุกขะนิโรธะคามินีปะฏิปะทา อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักษุเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ญาณเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ปัญญาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา วิชชาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เรา ในธรรมที่เราไม่เคยฟังมาแต่ก่อน ว่าอริยสัจคือข้อปฏิบัติที่ทำสัตว์ให้ลุถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์ เป็นอย่างนี้อย่างนี้ ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินีปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ

ว่า ก็อริยสัจคือข้อปฏิบัติที่ทำสัตว์ให้ลุถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์นั้นแล เป็นสิ่งที่ควรทำให้เกิดมี ดังนี้

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินีปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาวิตันติ

ว่า ก็อริยสัจคือข้อปฏิบัติที่ทำสัตว์ให้ลุถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์นั้นแล เราทำให้เกิดมีได้แล้ว ดังนี้

ยาวะกีวัญจะ เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติ ปะริวัฏฏัง ทวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง นะ สุวิสุทธัง อะโหสิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ปัญญาเครื่องรู้เห็นตามที่เป็นจริง มีปริวัฏฏ์สามมีอาการสิบสอง เช่นนั้น ในอริยสัจทั้งสี่เหล่านี้ ยังไม่เป็นของบริสุทธิ์หมดจด ด้วยดีแก่เรา อยู่เพียงใด

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพ์รัห์มะเก สัสสะมะณะพ์ราห์มะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตลอดกาลเพียงนั้น เรายังไม่ปฏิญญาว่าได้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะแล้ว ซึ่งอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณในโลกพร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์

ยะโต จะ โข เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติ ปะริวัฏฏัง ท์วาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทธัง อะโหสิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อใดปัญญาเครื่องรู้เห็น

ตามที่เป็นจริง มีปริวัฏฏ์สาม มีอาการสิบสอง เช่นนั้น ในอริยสัจทั้งสี่เหล่านี้ เป็นของบริสุทธิ์หมดจด ด้วยดีแก่เรา

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพ์รัห์มะเก สัสสะมะณะพ์ราห์มะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิง

เมื่อนั้น เราปฏิญญาว่าได้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะแล้ว ซึ่งอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณในโลกพร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาทิ

ก็ญาณและทัสสนะได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา

อะกุปปา เม วิมุตติ

ว่าความหลุดพ้นของเราไม่กลับกำเริบ

อะยะมันติมา ชาติ

ความเกิดนี้เป็นการเกิดครั้งสุดท้าย

นัตถิทานิ ปุนัพภะโว ติ

บัดนี้ความเกิดอีกย่อมไม่มี ดังนี้

อิทะมะโวจะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา ปัญจะ-วัคคิยา ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุงฯ อิมัส์มิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัส์มิง ภัญญะมาเน อายัส์มะโต โกณฑัญญัสสะ วิระชัง วีตะมะลัง ธัมมะจักขุง อุทะปาทิ ยังกิญจิ สะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติฯ

ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา ธัมมะจักเก ภุมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พราหมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พรัหมุนา วา เกนะจิ วา โลกัสมินติฯ

ภุมมานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

จาตุมมะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ตาวะติงสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ตาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ยามานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ตุสิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ตุสิตานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

นิมมานะระตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุต์วา (เมื่อจะสวดย่อเพียงสวรรค์ ๖ ชั้น ครั้นสวดมาถึงตรงนี้แล้ว สวด **พ์รัห์มะกายิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ** แล้วลง **เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย ฯลฯ** เหมือนกันไปจนจบ) **พ์รัห์มะปาริสัชชา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ พ์รัห์มะปาริสัชชานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา**

พ์รัห์มะปะโรหิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ พ์รัห์มะปะโรหิตานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

มะหาพ์รัห์มา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ มะหาพรัหมานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ปะริตตาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตาภานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

อัปปะมาณาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ

อัปปะมาณาภานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

อาภัสสะรา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อาภัสสะรานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ปะริตตะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

อัปปะมาณะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อัปปะมาณะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

สุภะกิณหะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุภะกิณหะกานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

เวหัปผะลา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ เวหัปผะลานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

อะวิหา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะวิหานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

อะตัปปา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะตัปปานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

สุทัสสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

สุทัสสี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสีนัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

อะกะนิฏฐะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสะปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พราหมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พรัหมุนา วา เกนะจิ วา โลกัส์มินติฯ

อิติหะ เตนะ ขะเณนะ เตนะ มุหุตเตนะ ยาวะ พรัหมะโลกา สัทโท อัพภุคคัจฉิฯ อะยัญจะ ทะสะ สะหัสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิฯ อัปปะมาโณ จะ โอพาโร โอภาโส โลเก ปาตุระโหสิ อะติกกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวังฯ

อะถะโข ภะคะวา อุทานัง อุทาเนสิ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญติฯ

อิติหิทัง อายัส์มะโต โกณฑัญญัสสะ อัญญา-โกณฑัญโญเต์ววะ นามัง อะโหสีติฯ

เมตตานิสังสะสุตตะปาโฐ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาฯ กะตะเม เอกาทะสะฯ สุขัง สุปะติ สุขัง ปะฏิพุชฌะติฯ นะ ปาปะกัง สุปินัง ปัสสะติฯ มะนุสสานัง ปิโย โหติฯ อะมะนุสสานัง ปิโย โหติฯ เทวะตา รักขันติฯ นาสสะ อัคคิ วา วิสัง วา สัตถัง วา กะมะติฯ ตุวะฏัง จิตตัง สะมาธิยะติฯ มุขะวัณโณ วิปปะสีทะติฯ อะสัมมุฬโห กาลัง กะโรติฯ อุตตะริง อัปปะฏิวิชฌันโต พ์รัห์มะโลกู-ปะโค โหติฯ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ อิเม เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาติฯ อิทะมะโวจะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุนติฯ

อนัตตลักขณสูตร

(หันทะ มะยัง อะนัตตะลักขะณะสุตตะปาฐัง ภาณามะ เส.)

เอวัมเม สุตัง

อันข้าพเจ้า (พระอานนท์เถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้

เอกัง สะมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ อิสิปะตะเน มิคะทาเย

สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้พระนครพาราณสี

ตัต๋ระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขู อามันเตสิ

ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า รับสั่งกะภิกษุปัญจวัคคีย์ว่า

รูปัง ภิกขะเว อะนัตตา ภิกษุทั้งหลาย รูปไม่ใช่ตัวตน

รูปัญจะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ นะยิทัง รูปัง อาพาธายะ สังวัตเตยยะ

ถ้าหากว่ารูปนี้จักเป็นตัวตนแล้วไซร้ รูปนี้ไม่พึงไม่เป็นไปเพื่อความ

ลัพเภถะ จะ รูเป เอวัง เม รูปัง โหตุ เอวัง เม รูปัง มา อะโหสีติ

ทั้งบุคคลพึงได้ตามความปรารถนาในรูปว่า รูปของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว รูปัง อะนัตตา

ก็เพราะเหตุที่รูปมิใช่ตัวตน

ตัส์มา รูปัง อาพาธายะ สังวัตตะติ

ฉะนั้นรูปจึงเป็นไปเพื่ออาพาธ

นะ จะ ลัพภะติ รูเป เอวัง เม รูปัง โหตุ เอวัง เม รูปัง มา อะโหสีติ

และบุคคลย่อมไม่ได้ตามความปรารถนาในรูปว่า รูปของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

เวทะนา อะนัตตา เวทนามิใช่ตัวตน

เวทะนา จะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ

ภิกษุทั้งหลาย ก็หากเวทนานี้ จักเป็นตัวตนแล้วไซร้

นะยิทัง เวทะนา อาพาธายะ สังวัตเตยยะ

ก็คงไม่เป็นไปเพื่ออาพาธ

ลัพเภถะ จะ เวทะนายะ เอวัง เม เวทะนา โหตุ เอวัง เม เวทะนา มา อะโหสีติ

ทั้งบุคคลพึงได้ตามความปรารถนาในเวทนาว่า ขอเวทนาของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัส์มา จะโข ภิกขะเว เวทะนา อะนัตตา

ก็เพราะเหตุที่เวทนามิใช่ตัวตน

ตัส์มา เวทะนา อาพาธายะ สังวัตตะติ

ฉะนั้น เวทนาจึงเป็นไปเพื่ออาพาธ

นะ จะ ลัพภะติ เวทะนายะ เอวัง เม เวทะนา โหตุ เอวัง เม เวทะนา มา อะโหสีติ

และบุคคลไม่พึงได้ตามความปรารถนาในเวทนาว่า ขอเวทนาของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

สัญญา อะนัตตา สัญญามิใช่ตัวตน

สัญญา จะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ

ภิกษุทั้งหลาย ก็หากสัญญานี้จักเป็นตัวตนแล้วไซร้

นะยิทัง สัญญา อาพาธายะ สังวัตเตยยะ

สัญญานี้ก็คงไม่เป็นไปเพื่ออาพาธ

ลัพเภถะ จะ สัญญายะ เอวัง เม สัญญา โหตุ เอวัง เม สัญญา มา อะโหสีติ

ทั้งบุคคลพึงได้ตามความปรารถนาในสัญญาว่า ขอสัญญาของเราจง เป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว สัญญา อะนัตตา

ก็เพราะเหตุที่สัญญามิใช่ตัวตน

ตัส์มา สัญญา อาพาธายะ สังวัตตะติ

ฉะนั้น สัญญาจึงเป็นไปเพื่ออาพาธ

นะ จะ ลัพภะติ สัญญายะ เอวัง เม สัญญา โหตุ เอวัง เม สัญญา มา อะโหสีติ

และบุคคลย่อมไม่ได้ตามความปรารถนาในสัญญาว่า ขอสัญญาของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

สังขารา อะนัตตา สังขารมิใช่ตัวตน

สังขารา จะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสังสุ

ภิกษุทั้งหลาย ก็หากสังขารนี้จักเป็นตัวตนแล้วไซร้

นะยิทัง สังขารา อาพาธายะ สังวัตเตยยุง

ก็คงไม่เป็นไปเพื่ออาพาธ

ลัพเภถะ จะ สังขาเรสุ เอวัง เม สังขารา โหนตุ เอวัง เม สังขารา มา อะเหสุนติ

ทั้งบุคคลพึงได้ตามความปรารถนาในสังขารว่า ขอสังขารของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว สังขารา อะนัตตา

ก็เพราะเหตุที่สังขารมิใช่ตัวตน

ตัส์มา สังขารา อาพาธายะ สังวัตตันติ

ฉะนั้น สังขารจึงเป็นไปเพื่ออาพาธ

นะ จะ ลัพภะติ สังขาเรสุ เอวัง เม สังขารา โหนตุ เอวัง เม สังขารา มา อะเหสุนติ

และบุคคลย่อมไม่ได้ตามความปรารถนาในสังขาร

ว่า ขอสังขารของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

วิญญาณัง อะนัตตา วิญญาณมิใช่ตัวตน

วิญญาณัญจะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็หากวิญญาณนี้จักเป็นตัวตนแล้วไซร้

นะยิทัง วิญญาณัง อาพาธายะ สังวัตเตยยะ

วิญญาณนี้ก็คงไม่เป็นไปเพื่ออาพาธ

ลัพเภถะ จะ วิญญาเณ เอวัง เม วิญญาณัง โหตุ เอวัง เม วิญญาณัง มา อะโหสีติ

ทั้งบุคคลพึงได้ตามความปรารถนาในวิญญาณว่า ขอวิญญาณของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว วิญญาณัง อะนัตตา

ก็เพราะเหตุที่วิญญาณมิใช่ตัวตน

ตัส์มา วิญญาณัง อาพาธายะ สังวัตตะติ

ฉะนั้น วิญญาณจึงเป็นไปเพื่ออาพาธ

นะ จะ ลัพภะติ วิญญาเณ เอวัง เม วิญญาณัง โหตุ เอวัง เม วิญญาณัง มา อะโหสีติ

และบุคคลย่อมไม่ได้ตามความปรารถนาใน วิญญาณว่า ขอวิญญาณของเราจงเป็นอย่างนี้เถิด อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขะเว รูปัง นิจจัง วา อะนิจจัง วาติ

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะสำคัญความข้อนั้น เป็นไฉน รูปเที่ยงหรือไม่เที่ยง

อะนิจจัง ภันเต ไม่เที่ยงพระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเต เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

ยัม ปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็น

ธรรมดา ควรหรือหนอ ที่จะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นั่นของเรา นั่นเป็นเรา นั่นตัวตนของเรา

โน เหตัง ภันเต ไม่ควรเห็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า

ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขะเว เวทะนา นิจจา วา อนิจจา วาติ

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน เวทนาเที่ยงหรือไม่เที่ยง

อนิจจา ภันเต ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเต เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยงเป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา ควรหรือหนอที่จะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นั่นของเรา นั่นเป็นเรา นั่นตัวตนของเรา

โน เหตัง ภันเต ไม่ควรเห็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า

ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขะเว สัญญา นิจจา วา อนิจจา วาติ

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน สัญญาเที่ยงหรือไม่เที่ยง

อนิจจา ภันเต ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเต เป็นทุกข์พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยงเป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา ควรหรือหนอที่จะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นั่นของเรา นั่นเป็นเรา นั่นตัวตนของเรา

โน เหตัง ภันเต ไม่ควรเห็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า

ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขะเว สังขารา นิจจา วา อนิจจา วาติ

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน สังขารเที่ยงหรือไม่เที่ยง

อนิจจา ภันเต ไม่เที่ยงพระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเต เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยงเป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา ควรหรือหนอที่จะตามเห็นสิ่งนั้นว่านั่นของเรา นั่นเป็นเรา นั่นตัวตนของเรา

โน เหตัง ภันเต ไม่ควรเห็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า

ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขะเว วิญญาณัง นิจจัง วา

อะนิจจัง วาติ

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจะสำคัญความข้อนั้น เป็นไฉน วิญญาณเที่ยงหรือไม่เที่ยง

อะนิจจัง ภันเต ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเต เป็นทุกข์พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ

ก็สิ่งใดไม่เที่ยงเป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา ควรหรือหนอที่จะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นั่นของเรา นั่นเป็นเรา นั่นตัวตนของเรา

โน เหตัง ภันเต ไม่ควรเห็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า

ตัส์มาติหะ ภิกขะเว ภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้น

ยังกิญจิ รูปัง อะตีตานาคะตะปัจจุปปันนัง

รูปอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน

อัชฌัตตัง วา พะหิทธา วา เป็นภายในหรือภายนอก

โอฬาริกัง วา สุขุมัง วา หีนัง วา ปะณีตัง วา

หยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต

ยันทูเร สันติเก วา ทั้งที่อยู่ในที่ไกลหรือใกล้

สัพพัง รูปัง เนตัง มะมะ เนโสหะมัส์มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง

รูปทั้งหมดนั้น เธอทั้งหลายพึงเห็นด้วยปัญญาอันชอบ ตามความเป็นจริงอย่างนี้ว่า นั่นไม่ใช่ของเรา นั่นไม่เป็นเรา นั่นไม่ใช่ตัวตนของเรา

ยา กาจิ เวทะนา อะตีตานาคะตะปัจจุปปันนา

เวทนาอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน

อัชฌัตตา วา พะหิทธา วา เป็นภายในหรือภายนอก

โอพาริกา วา สุขุมา วา หีนา วา ปะณีตา วา
หยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต
ยา ทูเร สันติเก วา ทั้งที่อยู่ในที่ไกลหรือใกล้
สัพพา เวทะนา เนตัง มะมะ เนโสหะมัส์มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง
เวทนาทั้งหมดนั้น เธอทั้งหลายพึงเห็นด้วยปัญญาอันชอบ ตามความเป็นจริงอย่างนี้ว่า นั่นไม่ใช่ของเรา นั่นไม่เป็นเรา นั่นไม่ใช่ตัวตนของเรา
ยา กาจิ สัญญา อะตีตานาคะตะปัจจุปปันนา
สัญญาอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน
อัชฌัตตา วา พะหิทธา วา เป็นภายในหรือภายนอก
โอพาริกา วา สุขุมา วา หีนา วา ปะณีตา วา
หยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต
ยา ทูเร สันติเก วา ทั้งที่อยู่ในที่ไกลหรือใกล้

สัพพา สัญญา เนตัง มะมะ เนโสหะมัส์มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง

สัญญาทั้งหมดนั้น เธอทั้งหลายพึงเห็นด้วยปัญญาอันชอบ ตามความเป็นจริงอย่างนี้ว่า นั่นไม่ใช่ของเรา นั่นไม่เป็นเรา นั่นไม่ใช่ตัวตนของเรา

เย เกจิ สังขารา อะตีตานาคะตะปัจจุปปันนา

สังขารเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน

อัชฌัตตา วา พะหิทธา วา เป็นภายในหรือภายนอก

โอฬาริกา วา สุขุมา วา หีนา วา ปะณีตา วา

หยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต

เย ทูเร สันติเก วา ทั้งที่อยู่ในที่ไกลหรือใกล้

สัพเพ สังขารา เนตัง มะมะ เนโสหะมัส์มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง

สังขารทั้งหมดนั้น เธอทั้งหลายพึงเห็นด้วยปัญญาอันชอบ ตามความเป็นจริงอย่างนี้ว่า นั่นไม่ใช่ของเรา นั่นไม่เป็นเรา นั่นไม่ใช่ตัวตนของเรา

ยังกิญจิ วิญญาณัง อะตีตานาคะตะปัจจุปปันนัง

วิญญาณอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน

อัชฌัตตัง วา พะหิทธา วา เป็นภายในหรือภายนอก

โอพาริกัง วา สุขุมัง วา หีนัง วา ปะณีตัง วา

หยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต

ยัน ทูเร สันติเก วา ทั้งที่อยู่ในที่ไกลหรือใกล้

สัพพัง วิญญาณัง เนตัง มะมะ เนโสหะมัส์มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง

วิญญาณทั้งหมดนั้น เธอทั้งหลายพึงเห็นด้วยปัญญาอันชอบ ตามความเป็นจริงอย่างนี้ว่า นั่นไม่ใช่ของเรา นั่นไม่เป็นเรา นั่นไม่ใช่ตัวตนของเรา

เอวัง ปัสสัง ภิกขะเว สุต์วา อะริยะสาวะโก

ภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้ได้สดับแล้ว เห็นอย่างนี้

รูปัส์มิงปิ นิพพินทะติ ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในรูป

เวทะนายะปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในเวทนา

สัญญายะปิ นิพพินทะติ ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในสัญญา

สังขาเรสุปิ นิพพินทะติ ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในสังขาร

วิญญาณัส์มิงปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในวิญญาณ

นิพพินทัง วิรัชชะติ เมื่อเบื่อหน่าย ย่อมคลายกำหนัด

วิราคา วิมุจจะติ เพราะคลายกำหนัด จึงหลุดพ้น

วิมุตตัส์มิง วิมุตตะมิติ ญาณัง โหติ

เมื่อหลุดพ้นแล้ว ย่อมมีญาณหยั่งรู้ว่าหลุดพ้นแล้ว

ขีณา ชาติ วุสิตัง พ์รห์มะจะริยัง

รู้ชัดว่าชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว

กะตัง กะระณียัง นาปะรัง อิตถัตตายาติ ปะชานาตีติ

กิจที่ควรทำ ทำเสร็จแล้ว กิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้มิได้มี

อิทะมะโวจะ ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสอนัตตลักขณสูตรนี้จบลงแล้ว

อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง

ภิกษุปัญจะวัคคีย์ต่างมีใจยินดี ชื่นชมพระภาษิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อิมัส์มิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัส์มิง ภัญญะมาเน

ก็ขณะเมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้ากำลังตรัสเทศนาภาษิตนี้อยู่

ปัญจะวัคคิยานัง ภิกขูนัง อะนุปาทายะ อาสะเวหิ จัตตานิ วิมุจจิงสูติ

ภิกษุปัญจวัคคีย์ ก็มีจิตหลุดพ้นจากอาสวะ เพราะไม่ยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทาน ดังนี้แล

อาทิตตปริยายสุตตัง

(หันทะ มะยัง อาทิตตะปริยายะสุตตัง ภะณามะ เส.)

เอวัมเม สุตัง

ข้าพเจ้า (พระอานนท์เถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้

เอกัง สะมะยัง ภะคะวา คะยายัง วิหะระติ คะยาสีเส

สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จประทับอยู่ที่ตำบลยาสีสะ ใกล้แม่น้ำคะยา

สัทธิง ภิกขุสะหัสเสนะ พร้อมด้วยภิกษุพันหนึ่ง

ตัต์ระโข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ

ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเตือนพระภิกษุทั้งหลาย ให้ตั้งใจสดับพุทธภาษิตนี้ว่า

สัพพัง ภิกขะเว อาทิตตัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งทั้งปวงเป็นของร้อน

กิญจะ ภิกขะเว สัพพัง อาทิตตัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็อะไรเล่าชื่อว่า สิ่งทั้งปวง เป็นของร้อน

จักขุง ภิกขะเว อาทิตตัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักษุ (คือตา) เป็นของร้อน

รูปา อาทิตตา รูปทั้งหลายเป็นของร้อน

จักขุวิญญาณัง อาทิตตัง

จักขุวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางตาเป็นของร้อน

จักขุสัมผัสโส อาทิตโต

จักขุสัมผัส คือสัมผัสทางตาเป็นของร้อน

ยัมปิทัง จักขุสัมผัสสะ ปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนาคือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยจักขุ สัมผัสคือสัมผัสทางตา เป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัมปิ อาทิตตัง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกนะ อาทิตตัง ร้อนเพราะอะไร

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา

ร้อนเพราะไฟ คือราคะ ไฟ คือโทสะ ไฟ คือโมหะ

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ

ร้อนเพราะความเกิด ความแก่ และความตาย

โสเกหิ ปะริเทวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

ร้อนเพราะความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย

อาทิตตันติ วะทามิ. เราจึงกล่าวว่านี้เป็นของร้อน

โสตัง อาทิตตัง โสต คือ หูเป็นของร้อน

สัททา อาทิตตา เสียงทั้งหลายเป็นของร้อน

โสตะวิญญาณัง อาทิตตัง

โสตวิญญาณ คือ ความรู้อารมณ์ทางหูเป็นของร้อน

โสตะสัมผัสโส อาทิตโต

โสตสัมผัส คือสัมผัสทางหู เป็นของร้อน

ยัมปิทัง โสตะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้น เพราะอาศัยโสตสัมผัส คือ สัมผัสทางหูเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัมปิ อาทิตตัง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกนะ อาทิตตัง ร้อนเพราะอะไร

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา

ร้อนเพราะไฟ คือราคะ ไฟ คือโทสะ ไฟ คือโมหะ

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ

ร้อนเพราะความเกิด ความแก่และความตาย

โสเกหิ ปะริเทวะหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

ร้อนเพราะความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจความคับแค้นใจทั้งหลาย

อาทิตตันติ วะทามิ. เราจึงกล่าวว่านี้เป็นของร้อน

ฆานัง อาทิตตัง ฆานะ คือจมูกเป็นของร้อน

คันธา อาทิตตา กลิ่นทั้งหลายเป็นของร้อน

ฆานะวิญญาณัง อาทิตตัง

ฆานวิญญาณ คือ ความรู้อารมณ์ทางจมูกเป็นของร้อน

ฆานะสัมผัสโส อาทิตโต

ฆานสัมผัส คือสัมผัสทางจมูกเป็นของร้อน

ยัมปิทัง ฆานะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยฆานสัมผัส คือสัมผัสทางจมูก เป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัมปิ อาทิตตัง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกนะ อาทิตตัง ร้อนเพราะอะไร

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา

ร้อนเพราะไฟ คือราคะ ไฟ คือโทสะ ไฟ คือโมหะ

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ

ร้อนเพราะความเกิด ความแก่ และความตาย

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

ร้อนเพราะความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย

อาทิตตันติ วะทามิ. เราจึงกล่าวว่านี้เป็นของร้อน

ชิวหา อาทิตตา ชิวหา (คือลิ้น) เป็นของร้อน

ระสา อาทิตตา รสทั้งหลายเป็นของร้อน

ชิวหาวิญญาณัง อาทิตตัง

ชิวหาวิญญาณ คือ ความรู้สึกเสวยอารมณ์ทางลิ้นเป็นของร้อน

ชิวหาสัมผัสโส อาทิตโต

ชิวหาสัมผัส คือสัมผัสทางลิ้นเป็นของร้อน

ยัมปิทัง ชิวหาสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้เกิดขึ้นเพราะอาศัยชิวหาสัมผัสคือสัมผัสทางลิ้นเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัมปิ อาทิตตัง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกนะ อาทิตตัง ร้อนเพราะอะไร

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา

ร้อนเพราะไฟ คือราคะ ไฟ คือโทสะ ไฟ คือโมหะ

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ

ร้อนเพราะความเกิด ความแก่ และความตาย

โสเกหิ ปะริเทวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

ร้อนเพราะความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจความคับแค้นใจทั้งหลาย

อาทิตตันติ วะทามิ. เราจึงกล่าวว่านี้เป็นของร้อน

กาโย อาทิตโต กายเป็นของร้อน

โผฏฐัพพา อาทิตตา

โผฏฐัพพะ (คือสิ่งที่ถูกต้องทางกาย) เป็นของร้อน

กายะวิญญาณัง อาทิตตัง

กายวิญญาณ คือ ความรู้อารมณ์ทางกายเป็นของร้อน

กายะสัมผัสโส อาทิตโต

กายสัมผัส คือสัมผัสทางกายเป็นของร้อน

ยัมปิทัง กายะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ

อาศัยกายสัมผัสคือสัมผัสทางกายเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัมปิ อาทิตตัง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกนะ อาทิตตัง ร้อนเพราะอะไร

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา

ร้อนเพราะไฟ คือราคะ ไฟ คือโทสะ ไฟ คือโมหะ

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ

ร้อนเพราะความเกิด ความแก่ และความตาย

โสเกหิ ปะริเทวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

ร้อนเพราะความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย

อาทิตตันติ วะทามิ. เราจึงกล่าวว่านี้เป็นของร้อน

มะโน อาทิตโต มนะ (คือใจ)เป็นของร้อน

ธัมมา อาทิตตา

ธรรมทั้งหลาย (คืออารมณ์ที่เกิดแก่ใจ) เป็นของร้อน

มะโนวิญญาณัง อาทิตตัง

มโนวิญญาณ คือ ความรู้อารมณ์ทางใจเป็นของร้อน

มะโนสัมผัสโส อาทิตโต

มโนสัมผัส คือสัมผัสทางใจเป็นของร้อน

ยัมปิทัง มะโนสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยมโนสัมผัสคือสัมผัสทางใจเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัมปิ อาทิตตัง แม้อันนั้นก็เป็นของร้อน

เกนะ อาทิตตัง ร้อนเพราะอะไร

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา

ร้อนเพราะไฟ คือราคะ ไฟ คือโทสะ ไฟ คือโมหะ

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ

ร้อนเพราะความเกิด ความแก่ และความตาย

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

ร้อนเพราะความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย

อาทิตตันติ วะทามิ. เราจึงกล่าวว่านี้เป็นของร้อน

เอวัง ปัสสัง ภิกขะเว สุต๋วา อะริยะสาวะโก

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้ใดสดับมาแล้ว เห็นอยู่อย่างนี้

จักขุส๋มิงปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในจักษุคือตา

รูเปสุปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในรูปทั้งหลาย

จักขุวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในจักขุวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางตา

จักขุสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในจักขุสัมผัส คือสัมผัสทางตา

ยัมปิทัง จักขุสัมผัสสะปัจจะยา อุปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยจักขุสัมผัสคือสัมผัสทางตาเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ.

ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในเวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นั้น

โสตัส์มิงปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในโสตะ คือหู

สัทเทสุปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในเสียงทั้งหลาย

โสตะวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในโสตวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางหู

โสตะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในโสตสัมผัส คือสัมผัสทางหู

ยัมปิทัง โสตะสัมผัสสะปัจจะยา อุปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยโสตสัมผัสคือสัมผัสทางหูเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ. ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในเวทนาคือความรู้สึกเสวยอารมณ์นั้น

ฆานัส์มิงปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในฆานะ (คือจมูก)

คันเธสุปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในกลิ่นทั้งหลาย

ฆานะวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในฆานะวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางจมูก

ฆานะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในฆานสัมผัส คือสัมผัสทางจมูก

ยัมปิทัง ฆานะสัมผัสปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยฆานสัมผัสคือสัมผัสทางจมูกเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ.

ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในเวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นั้น

ชิวหายะปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในชิวหา (คือลิ้น)

ระเสสุปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในรสทั้งหลาย

ชิวหาวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในชิวหาวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางลิ้น

ชิวหาสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในชิวหาสัมผัส คือสัมผัสทางลิ้น

ยัมปิทัง ชิวหาสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยชิวหาสัมผัสคือสัมผัสทางลิ้นเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ.

ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในเวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นั้น

กายัส์มิงปิ นิพพินทะติ ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในกาย

โผฏฐัพเพสุปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในโผฏฐัพพะ คือสิ่งที่ถูกต้องทางกายทั้งหลาย

กายะวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในกายวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางกาย

กายะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในกายสัมผัส คือสัมผัสทางกาย

ยัมปิทัง ชิวหาสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยกายสัมผัสคือสัมผัสทางกายเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ.

ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในเวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นั้น

มะนัส์มิงปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในมนะ (คือใจ)

ธัมเมสุปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในธรรมทั้งหลาย

มะโนวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในมโนวิญญาณ คือความรู้อารมณ์ทางใจ

มะโนสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

ย่อมเบื่อหน่าย แม้ในมโนสัมผัส คือสัมผัสทางใจ

ยัมปิทัง มะโนสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง

เวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะอาศัยมโนสัมผัสคือสัมผัสทางใจเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขัง วา ทุกขัง วา เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อะทุกขะมะสุขัง วา หรือไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี

ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ.

ย่อมเบื่อหน่ายแม้ในเวทนา คือความรู้สึกเสวยอารมณ์นั้น

นิพพินทัง วิรัชชะติ เมื่อเบื่อหน่ายย่อมสิ้นกำหนัด

วิราคา วิมุจจะติ เพราะสิ้นกำหนัด จิตก็หลุดพ้น

วิมุตตัส์มิง วิมุตตะมิติ ญาณัง โหติ

เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว ก็รู้ว่าหลุดพ้นแล้ว

ขีณา ชาติ วุสิตัง พ์รห์มะจะริยัง กะตัง กะระณียัง นาปะรัง อิตถัตตายาติ ปะชานาตีติ.

อริยสาวกนั้น ย่อมทราบชัดว่าชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้วกิจที่ควรทำได้ทำสำเร็จแล้ว กิจอื่นอีกเพื่อความเป็นอย่างนี้มิได้มี

อิทะมะโวจะ ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสธรรมปริยายอันนี้แล้ว

อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง

พระภิกษุเหล่านั้น ก็มีใจยินดีเพลินในภาษิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อิมัส์มิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัส์มิง ภัญญะมาเน

ก็แลเมื่อไวยกรณ์ภาษิต อันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสอยู่

ตัสสะ ภิกขุสะหัสสัสสะ อะนุปาทายะ อาสะเวหิ จิตตานิ วิมุจจิงสูติ.

จิตของพระภิกษุพันนั้น ก็พ้นแล้วจากอาสวะทั้งหลาย เพราะไม่ยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทาน ดังนี้แล.

ประวัติยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ต้นฉบับเดิมเปิดกรุได้ที่เมืองสวรรคโลก เป็นอักษรขอมจารึกไว้ในใบลาน โบราณาจารย์ จึงได้แปลเป็นอักษรไทย หลวงธรรมาธิกรณ์ (พระภิกษุแสง) ได้มาแต่พระแท่นศิลาอาสน์มณฑลพิษณุโลก ตามประวัติกล่าวไว้ในต้นฉบับเดิมว่า หนังสือยอดพระกัณฑ์-ไตรปิฎกนี้ มีคำกล่าวไว้ในหนังสือนำว่าเป็นพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ ถ้าผู้ใดได้สวดมนต์ภาวนาทุกเช้าค่ำแล้ว เป็นการบูชารำลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้นั้นจะไม่ตกอบายภูมิ แม้ได้บูชาไว้ในบ้านเรือนก็ป้องกันอันตรายต่าง ๆ จะภาวนาพระคาถาอื่น ๆ สัก ๑๐๐ ปี อานิสงส์ก็ไม่เท่าภาวนาพระคาถานี้ครั้งหนึ่ง ถึงแม้ว่า อินทร์ พรหม ยมยักษ์ ที่มีอิทธิฤทธิ์จะเนรมิตแผ่นอิฐเป็นทองคำก่อเป็นพระเจดีย์ตั้งแต่มนุษย์โลกสูงขึ้นไปจนถึงพรหมโลก อานิสงส์ก็ยังไม่เท่าภาวนายอดพระกัณฑ์-ไตรปิฎกนี้ และมีคำอธิบายคุณความดีไว้ในต้นฉบับเดิมนั้นอีกนานัปการ

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

๑. **อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง วะตะ โส ภะคะวา**
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส
อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วะตะ[๑] โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ
อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วะตะ โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ

---

[๑] วะตะ บางฉบับเป็น วัจจะ ที่ถูกตามภาษาบาลี ควรเป็น วะตะ

อิติปิ โส ภะคะวา สุคะโต วะตะ โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้เสด็จไปดีแล้ว
อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู วะตะ โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้รู้แจ้งโลก

๒. **อะระหันตัง สะระณัง คัจฉามิ**
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้เป็นพระอรหันต์ ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง
อะระหันตัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้เป็นพระอรหันต์ด้วยเศียรเกล้า
สัมมาสัมพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง
สัมมาสัมพุทธัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ ด้วยเศียรเกล้า
วิชชาจะระณะสัมปันนัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ ด้วยเศียรเกล้า
สุคะตัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้เสด็จไปดีแล้ว ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง
สุคะตัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้เสด็จไปดีแล้ว ด้วยเศียรเกล้า
โลกะวิทูง[๑] สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้รู้แจ้งโลก ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง
โลกะวิทูง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้รู้แจ้งโลก ด้วยเศียรเกล้า
๓. **อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร วะตะ โส ภะคะวา**
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้ยอดเยี่ยมไม่มีใครยิ่งกว่า

---

[๑] บางแห่งเป็น **โลกะวิทัง** ตามหลักบาลีไวยากรณ์ต้องเป็น **โลกะวิทูง** มาจากศัพท์เดิมว่า **โลกะวิทู**

อิติปิ โส ภะคะวา ปุริสะทัมมะสาระถิ วะตะ โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นนายสารถีผู้ฝึกบุรุษ
อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วะตะ โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
อิติปิ โส ภะคะวา พุทโธ วะตะ โส ภะคะวา
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

๔. **อะนุตตะรัง สะระณัง คัจฉามิ**
ข้าพเจ้าขอถึงพระองค์ผู้ยอดเยี่ยมไม่มีใครยิ่งกว่า ว่าเป็นที่พึ่ง กำจัดภัยได้จริง
อะนุตตะรัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้ยอดเยี่ยม ด้วยเศียรเกล้า
ปุริสะทัมมะสาระถิ สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระองค์ผู้เป็นนายสารถีผู้ฝึกบุรุษ ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

ปุริสะทัมมะสาระถิ สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้เป็นนายสารถีผู้ฝึกบุรุษ ด้วยเศียรเกล้า
สัตถา เทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ ว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง
สัตถา เทวะมะนุสสานัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระองค์ผู้เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ ด้วยเศียรเกล้า
พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้า ขอถึงพระองค์ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง
พุทธัง สิระสา นะมามิ
ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระองค์ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิก-บาน ด้วยเศียรเกล้า
อิติปิ โส ภะคะวา
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น กอปรด้วย ดังว่ามานี้แล

๕. อิติปิ โส ภะคะวา รูปะขันโธ อะนิจจะลักขะณะ-ปาระมี จะ สัมปันโน

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้จะมีรูปขันธ์เป็นอนิจจลักษณะ คือไม่เที่ยงแท้ แต่ทรงเพียบพร้อมด้วยพระบารมี

อิติปิ โส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะ-ลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้จะมีเวทนา-ขันธ์เป็นอนิจจลักษณะ คือไม่เที่ยงแท้ แต่ทรงเพียบพร้อมด้วยพระบารมี

อิติปิ โส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะ-ลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้จะมีสัญญา-ขันธ์เป็นอนิจจลักษณะ คือไม่เที่ยงแท้ แต่ทรงเพียบพร้อมด้วยพระบารมี

อิติปิ โส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะ-ลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้จะมีสังขาร-ขันธ์เป็นอนิจจลักษณะ คือไม่เที่ยงแท้ แต่ทรงเพียบพร้อมด้วยพระบารมี

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะขันโธ อะนิจจะ-ลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้จะมีวิญญาณ-ขันธ์เป็นอนิจจลักษณะ คือไม่เที่ยงแท้ แต่ทรงเพียบพร้อมด้วยพระบารมี

๖. **อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะวีธาตุสะมาธิญาณะ[๑]-สัมปันโน**

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในปฐวีธาตุ

อิติปิ โส ภะคะวา อาโปธาตุสะมาธิญาณะ-สัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในอาโปธาตุ

---

[๑] **ญาณ** คือ การหยั่งรู้ มาคู่กับสมาธิ มีความหมายเท่ากับปัญญา.. ผู้แปล

อิติปิ โส ภะคะวา เตโชธาตุสะมาธิญาณะ-สัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในเตโชธาตุ

อิติปิ โส ภะคะวา วาโยธาตุสะมาธิญาณะ-สัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในวาโยธาตุ

อิติปิ โส ภะคะวา อากาสะธาตุสะมาธิญาณะ-สัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในอากาศธาตุ

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในวิญญาณธาต

อิติปิ โส ภะคะวา จักกะวาฬะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในจักรวาลธาตุ

๗. **อิติปิ โส ภะคะวา จาตุมมะหาราชิกาธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน**

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุอันเป็นที่สถิตของเทวดาชั้นจาตุมมหาราช

อิติปิ โส ภะคะวา ตาวะติงสาธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุอันเป็นที่สถิตอยู่ของเทวดาชั้นดาวดึงส์

อิติปิ โส ภะคะวา ยามาธาตุสะมาธิญาณะ-สัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุอันเป็นที่สถิตของเทวดาชั้นยามา

อิติปิ โส ภะคะวา ตุสิตาธาตุสะมาธิญาณะ-สัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุอันเป็นที่สถิตของเทวดาชั้นดุสิต

อิติปิ โส ภะคะวา นิมมานะระติธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุอันเป็นที่สถิตของเทวดาชั้นนิมมานรดี

อิติปิ โส ภะคะวา ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี-ธาตุสะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุอันเป็นที่สถิตของเทวดาชั้นปรนิมมิตวสวัตตี

อิติปิ โส ภะคะวา กามาวะจะระธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในเทวโลกชั้นกามาวจร

๘. อิติปิ โส ภะคะวา รูปาวะจะระธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในพรหมโลกชั้นรูปาวจร

อิติปิ โส ภะคะวา อะรูปาวะจะระธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในพรหมโลกชั้นอรูปาวจร

อิติปิ โส ภะคะวา โลกุตตะระธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในธาตุที่เป็นโลกุตตระ คืออยู่เหนือโลกทั้งปวง

อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะมะฌานะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในปฐมฌาน
อิติปิ โส ภะคะวา ทุติยะฌานะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในทุติยฌาน
อิติปิ โส ภะคะวา ตะติยะฌานะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในตติยฌาน
อิติปิ โส ภะคะวา จะตุตถะฌานะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในจตุตถฌาน

อิติปิ โส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในปัญจมฌาน

๙. **อิติปิ โส ภะคะวา อากาสานัญจายะตะนะธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน**

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในอรูปาวจรภูมิ คืออากาสานัญจายตนะ

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในอรูปาวจรภูมิ คือวิญญาณัญจายตนะ

อิติปิ โส ภะคะวา อากิญจัญญายะตะนะธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในอรูปาวจรภูมิ คือ อากิญจัญญายตนะ

อิติปิ โส ภะคะวา เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ-ธาตุสะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในธาตุที่เป็นไปในอรูปาวจรภูมิ คือ เนวสัญญานาสัญญายตนะ

๑๐. **อิติปิ โส ภะคะวา โสดาปัตติมัคคะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน**

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือ การหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระโสดา-ปัตติมรรค

อิติปิ โส ภะคะวา สะกิทาคามิมัคคะธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระสกิทาคามิมรรค

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิมัคคะธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระอนาคามิมรรค

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะมัคคะธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระอรหัตตมรรค

๑๑. **อิติปิ โส ภะคะวา โสดาปัตติผะละธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน**

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระโสดาปัตติผล

อิติปิ โส ภะคะวา สะกิทาคามิผะละธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระสกิทาคามิผล

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิผะละธาตุสะมาธิ-ญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระอนาคามิผล

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะผะละธาตุ-สะมาธิญาณะสัมปันโน

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ทรงถึงพร้อมด้วยสมาธิและปัญญา คือการหยั่งรู้ในธรรมที่เป็นธาตุ คือ พระอรหัตตผล

๑๒. **กุสะลา ธัมมา**

ธรรมะฝ่ายกุศล

อิติปิ โส ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น มีพระคุณดังพรรณนามานี้แล

อะอา (มนต์คาถา)

ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต

ชัมพูทีปัญจะอิสสะโร กุสะลา ธัมมา

พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็นอิสระแห่งชมพูทวีป ธรรมฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือชมพูทวีป

นะโม พุทธายะ

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า

นะโม ธัมมายะ

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมเจ้า

นะโม สังฆายะ

ขอนอบน้อมแด่พระสังฆเจ้า

ปัญจะ พุทธา นะมามิหัง

ข้าพเจ้าขอขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าห้าพระองค์

อา ปา มะ จุ ปะ

หัวใจพระวินัยปิฎก

ฑี มะ สัง อัง ขุ

หัวใจพระสุตตันตปิฎก

สัง วิ ธา ปุ กะ ยะ ปะ

หัวใจพระอภิธรรมปิฎก

อุ ปะ สะ ชะ สุ เห ปา สา ยะ โส (มนต์คาถา)

โส โส สะ สะ อะ อะ อะ อะ นิ

หัวใจโลกุตตรธรรม คือ มรรคสี่ ผลสี่ นิพพาน หนึ่ง

เต ชะ สุ เน มะ ภู จะ นา วิ เว

หัวใจพระเจ้าสิบชาติแสดงการบำเพ็ญบารมีสิบ

อะ สัม วิ สุ โล ปุ สะ พุ ภะ

หัวใจพระพุทธคุณเก้า (นวหรคุณ)

อิ สวา สุ สุ สวา อิ

หัวใจคุณพระรัตนตรัย

กุสะลา ธัมมา จิตติ วิอัตถิ

ธรรมะฝ่ายกุศล มีนัยวิจิตรพิสดาร

๑๓. **อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง**

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส

อะอา (มนต์คาถา)

ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต
สา โพธิ ปัญจะ อิสะโร ธัมมา (มนต์คาถา)

๑๔. กุสะลา ธัมมา
ธรรมะฝ่ายกุศล
นันทะวิวังโก (มนต์คาถา)
อิติ สัมมาสัมพุทโธ
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น เป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบแล้วแล
สุ คะ ลา โน (มนต์คาถา)
ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต
จาตุมมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือเทวโลกชั้นจาตุมหาราช
อิติ วิชชาจะระณะสัมปันโน
พระองค์ผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ
อุ อุ (มนต์คาถา)

ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต
ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
นันทะ ปัญจะ (มนต์คาถา)
สุคะโต โลกะวิทู
พระพุทธเจ้า ผู้เสด็จไปดีแล้ว ผู้รู้แจ้งโลก
มะหาเอโอ (มนต์คาถา)
ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต
ยามา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือเทวโลกชั้นยามา
พ์รัห์มะสัททะ ปัญจะ สัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร
พระโพธิสัตว์ห้า (และ) บารมีของพระโพธิสัตว์ยอดเยี่ยมกว่าเสียงจากพระพรหม (หรือประกาศิตของพรหม)
ยะมะกะขะ (มนต์คาถา)

ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต

๑๕. **ตุสิตา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา**
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือสวรรค์ชั้นดุสิต
ปุ ยะ ปะ กะ (มนต์คาถา)
ปุริสะทัมมะสาระถิ
พระพุทธเจ้า พระองค์ผู้เป็นนายสารถีผู้ฝึกบุรุษ
ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต

๑๖. **นิมมานะระตี อิสสะโร กุสะลา ธัมมา**
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือสวรรค์ชั้นนิมมานรดี
เหตุโปวะ (มนต์คาถา)
สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พระองค์ผู้เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ตะถา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต

๑๗. **ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี อิสสะโร กุสะลา ธัมมา**
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่เหนือสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตตี

สังขาระขันโธ
ขันธ์ที่เกิดจากการปรุงแต่ง

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา[๑]
ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา (มิใช่ตัวตนของเราจริง)

รูปะขันโธ พุทธะปะผะ
แม้รูปขันธ์ของพระพุทธเจ้า (ก็ไม่เที่ยงแปรเปลี่ยนไปและเป็นอนัตตา)

ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต

---

[๑] **ไตรลักษณ์** แปลความตามที่เรียงลำดับโดยทั่วไปคือ **อะนิจจัง ทุกขัง อะนัตตา** ในที่นี้เรียง **ทุกขัง** ก่อน

๑๘. พ์รัห์มา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา
ธรรมะฝ่ายกุศล เป็นใหญ่กว่าพระพรหม
นัตถิปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา
แม้ธรรมที่กล่าวถึงความไม่มีเป็นปัจจัย
พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสไว้ ไม่มียกเว้น
ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ
ข้าพเจ้าขอถึงพระผู้มีพระภาคเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง
ตราบเท่าเข้าสู่พระนิพพาน
นะโม พุทธัสสะ
ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า
นะโม ธัมมัสสะ
ขอนอบน้อมแด่พระธรรมเจ้า
นะโม สังฆัสสะ
ขอนอบน้อมแด่พระสังฆเจ้า
พุทธิลา โภกะลา กะระกะนา (มนต์คาถา)
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่
ข้าพเจ้าเถิด

หุลู หุลู หุลู สะวาหายะฯ

(มนต์คาถา)

๑๙. **นะโม พุทธัสสะ**

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า

นะโม ธัมมัสสะ

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมเจ้า

นะโม สังฆัสสะ

ขอนอบน้อมแด่พระสังฆเจ้า

วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ วัตติ วัตติ

(มนต์คาถา)

มะยะสุ สุวัตถิ โหตุ

ขอความสวัสดีจงมีแก่ข้าพเจ้าเถิด

หุลู หุลู หุลู สะวาหายะฯ

(มนต์คาถา)

๒๐. **อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พ์รัห์มะสาวัง มะหาพ์รัห์มะสาวัง จักกะวัตติสาวัง มะหา-จักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสิสาวัง มะหาอิสิสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนี-สาวัง สัปปุริสสาวัง มะหาสัปปุริสสาวัง พุทธะ-**

สาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิวิชชาธาระณังสาวัง สัพพะโลกา อิริยานังสาวัง

(มนต์คาถาจากพระคาถามหาทิพยมนต์)

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่ข้าพเจ้าเถิด

๒๑. **สาวัง คุณัง วะชะพะลัง เตชัง วิริยัง สิทธิกัมมัง นิพพานัง โมกขัง คุยหะกัง ทานัง สีลัง ปัญญา นิกขัง ปุญญัง ภาคะยัง ตัปปัง สุขัง สิริรูปัง จะตุวีสะติ เทสะนัง**

(มนต์คาถาจากพระคาถามหาทิพยมนต์)

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมีแก่ข้าพเจ้าเถิด

หุลู หุลู หุลู สะวาหายะฯ

(มนต์คาถา)

๒๒. **นะโม พุทธัสสะ**

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนา-ขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะ-ขันโธ

รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มิใช่ตัวตนของเราจริง

นะโม อิติปิ โส ภะคะวา

ขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

๒๓. **นะโม ธัมมัสสะ**

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมเจ้า

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนา-ขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะ-ขันโธ

รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มิใช่ตัวตนของเราจริง

นะโม ส์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

ขอนอบน้อมพระธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว

๒๔. **นะโม สังฆัสสะ**

ขอนอบน้อมแด่พระสังฆเจ้า

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนา-ขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะ-ขันโธ

รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มิใช่ตัวตนของเราจริง

นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

ขอนอบน้อมพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ปฏิบัติดีแล้ว

๒๕. วาหะปะริตตัง

พระปริตรที่นำสิ่งดีงามมาให้

นะโม พุทธายะ

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า

มะอะอุ

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะ ตัสสะ หาโย

ตราบใดที่ความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ และความเป็นอนัตตา มีอยู่จริงเช่นนี้ ทุกสิ่งก็มีความสิ้นไปและเสื่อมไปเป็นธรรมดาอยู่ตราบนั้น

โม นะ อุอะมะ

ขอนอบน้อมพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

อุ อะ มะ อะ วันทา

ขอกราบไหว้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

นะโม พุทธายะ

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า

นะ อะ กะ ติ นิ สะ ระ ณะ

(มนต์คาถา)

อา ระ ปะ ขุท ธัง

(มนต์คาถา)

มะ อะ อุ

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

วิปัสสิต

(สำเร็จและเห็นแจ้ง)

สัพพะทุกขา สัพพะภะยา สัพพะโรคา วินัสสันตุ
(ด้วยอำนาจแห่งยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกที่ข้าพเจ้าได้สวดแล้วนี้) ขอทุกข์ภัยอันตรายและโรคทั้งปวง จงพินาศไปสิ้น

ความตายใดหนอในโลก ไหนจะประเสริฐ
เป็นเลิศเท่ากับ ความตายจากกิเลส ๑,๕๐๐
ตัณหา ๑๐๘ อุปาทาน ๔ กรรม ๑๒ ทิฏฐิ ๖๒
อวิชชา ๘ เป็นไม่มีในโลก

พระคาถาชินบัญชร

พระคาถาชินบัญชร นี้เป็นคาถาตกทอดมาจากลังกา เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ค้นพบในคัมภีร์โบราณและได้แก้ไขแต่งเติมให้ดีขึ้นเป็นเอกลักษณ์พิเศษ ได้เนื้อถ้อยกระทงความสมบูรณ์แปลออกมาแล้วมีแต่สิ่งสิริมงคลแก่ผู้สวดภาวนาทุกประการ

๑. ชะยาสะนากะตา พุทธา เชต์วา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา

พระพุทธเจ้าทั้งหลายผู้องอาจ ประทับเหนืออาสน์แห่งชัยชนะ ทรงชนะมารและกองทัพ ทรงดื่มน้ำอมฤตคือพระอริยสัจสี่

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา

ขอพระพุทธเจ้ามีพระตัณหังกรเป็นต้น ผู้ชี้นำโลก

ผู้เป็นจอมมุนี ๒๘ พระองค์ทั้งหมด จงมา
ประดิษฐาน ณ กระหม่อมของข้าพเจ้า

๓. สีเส ปะติฏฐิตา มัยหัง พุทโธ ธัมโม ท์วิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร

ขอพระพุทธเจ้าจงมาสถิตที่ศรีษะ พระธรรมจง
มาสถิตที่ดวงตาทั้งสอง พระสงฆ์ผู้เป็นบ่อเกิด
แห่งความดีทั้งปวงจงมาสถิตที่อุระของข้าพเจ้า

๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส์มิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก

ขอพระอนุรุทธจงมาสถิตที่หทัย พระสารีบุตร
จงมาสถิตที่แขนขวา พระโกณทัญญะจงมาสถิต
ที่หลัง พระโมคคัลลานะจงมาสถิตที่แขนซ้าย

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา*[๑]
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก

พระอานนท์และพระราหุลจงมาสถิตที่หูขวา
พระกัสสะปะและพระมหานามะจงมาสถิตที่หูซ้าย

๖. เกสะเต ปิฏฐิภาคัส์มิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว

ขอพระโสภิตะผู้รุ่งเรืองดั่งพระอาทิตย์ งามด้วย
สิริ เป็นผู้ประเสริฐ จงมาสถิต ณ ท้ายทอย

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร

ขอพระกุมารกัสสปเถรเจ้า ผู้แสวงหาคุณอัน
ประเสริฐ ผู้มีวาจาไพเราะ เป็นบ่อเกิดแห่งความดี
จงมาประดิษฐานที่ปากของข้าพเจ้าเป็นนิตย์

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลี นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ

ขอพระปุณณะ พระองคุลิมาล พระอุบาลี
พระนันทะและพระสิวสีเถรเจ้าทั้ง ๕ องค์นี้
จงมาประดิษฐานเป็นดิลกที่หน้าผากของ
ข้าพเจ้า

---

* อาสุงเป็นพหูพจน์ อานันทะราหุลา จึงต้องเป็นพหูพจน์ตาม ส่วนมากพิมพ์เป็น อาสุง อานันทะราหุโล ซึ่งผิดไวยากรณ์

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวกา
เอเตสีติ มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา

ขอพระมหาเถระ ๘๐ องค์ที่เหลือผู้ชนะกิเลส
เป็นสาวกของพระชินเจ้า ผู้รุ่งเรืองด้วยเดช
แห่งศีล จงมาประดิษฐานที่อวัยวะน้อยใหญ่

๑๐. ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง

ขออัญเชิญพระรัตนปริตรมาพิทักษ์เบื้องหน้า
พระเมตตาปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องขวา
พระธชัคคปริตรจงมาพิทักษ์เบื้องหลัง
พระอังคุลิมาลปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องซ้าย

๑๑. ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา

ขออัญเชิญพระขันธปริตร พระโมรปริตร และ
พระอาฏานาฏิยปริตรเป็นเกราะกั้นกลางอากาศ
พระปริตรอื่นๆ เป็นปราการโดยรอบ

๑๒. ชินาณา*[๒] วะระสังยุตตา สัตตัปปาการะลังกะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร

เมื่อข้าพเจ้าทำกิจของตนอยู่ในเกราะแก้ว
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันทรงพุทธานุภาพ
แวดล้อมด้วยปราการแห่งพระธรรมเป็นเนืองนิตย์
แล้ว ขอให้อันตรายทั้งภายในและภายนอกที่
เกิดจากลม และน้ำดีเป็นต้น จงถึงความพินาศ
ด้วยพระเดชแห่งพระชินเจ้าอันไม่มีที่สิ้นสุด

๑๔. ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัน มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา

ขอพระมหาบุรุษผู้องอาจทุกพระองค์เหล่านั้น
จงอภิบาลข้าพเจ้าผู้สถิตอยู่ในท่ามกลางพระชิน
บัญชรดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นดินทุกเมื่อเทอญ

---

[๒] ชินะ บวก อาณา เท่ากับ ชินาณา และ อาณา แปลว่า อำนาจ ส่วนมากพิมพ์เกินเป็น ชินานานา ซึ่งไม่รู้แปลว่าอย่างไร

๑๕. อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตุปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาเวนะ จะรามิ ชินะปัญชะเรติ

ข้าพเจ้าได้รับการคุ้มครองอย่างดีด้วยประการฉะนี้ ขอให้ข้าพเจ้าชนะอุปัทวะด้วยอานุภาพแห่งพระชินเจ้า ชนะหมู่ข้าศึกด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม ชนะอันตรายทั้งหลายด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ อานุภาพแห่งพระสัทธรรมจงคุ้มครองข้าพเจ้าอยู่ในพระชินบัญชร

ภาค ๔
พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์
บทให้พรแปล

กุสินารา สถานที่ปรินิพพาน

พระพุทธนิมิตรวิชิตมารโมลีศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ จ.อยุธยา

พระสังคะณี

กุสะลา ธัมมา อะกุสะลา ธัมมา อัพ์ยากะตา ธัมมาฯ กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย กามาวะจะรัง กุสะลัง จิตตัง อุปปันนัง โหติ โสมะนัสสะสะหะคะตัง ญาณะสัมปะยุตตัง รูปา-รัมมะณัง วา สัททารัมมะณัง วา คันธารัมมะณัง วา ระสารัมมะณัง วา โผฏฐัพพารัมมะณัง วา ธัมมา-รัมมะณัง วา ยัง ยัง วา ปะนารัพภะ ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ อะวิกเขโป โหติ เย วา ปะนะ ตัส์มิง สะมะเย อัญเญปิ อัตถิ ปะฏิจจะสะมุปปันนา อะรูปิโน ธัมมา อิเม ธัมเม กุสะลาฯ.

พระวิภังค์

ปัญจักขันธา รูปักขันโธ เวทะนากขันโธ สัญญากขันโธ สังขารักขันโธ วิญญาณักขันโธฯ ตัตถะ กะตะโม รูปักขันโธฯ ยังกิญจิ รูปัง อะตีตา-นาคะตะปัจจุปปันนัง อัชฌัตตัง วา พะหิทธา วา โอพาริกัง วา สุขุมัง วา หีนัง วา ปะณีตัง วา ยัง ทูเร

สันติเก วา ตะเทกัชฌัง อะภิสัญญูหิต์วา อะภิสังขีปิต์วา อะยัง วุจจะติ รูปักขันโธฯ

พระธาตุกะถา

สังคะโห อะสังคะโหฯ สังคะหิเตนะ อะสังคะหิตัง อะสังคะหิเตนะ สังคะหิตัง สังคะหิเตนะ สังคะหิตัง อะสังคะหิเตนะ อะสังคะหิตัง ฯ สัมปะโยโค วิปปะโยโคฯ สัมปะยุตเตนะ วิปปะยุตตัง วิปปะยุตเตนะ สัมปะยุตตัง อะสังคะหิตังฯ

พระปุคคะละปัญญัติ

ฉะ ปัญญัตติโย ขันธะปัญญัตติ อายะตะนะปัญญัตติ ธาตุปัญญัตติ สัจจะปัญญัตติ อินท์ริยะปัญญัตติ ปุคคะละปัญญัตติฯ กิตตาวะตา ปุคคะลานัง ปุคคะละปัญญัตติ สะมะยะวิมุตโต อะสะมะยะวิมุตโต

กุปปะธัมโม อะกุปปะธัมโม ปะริหานะธัมโม อะปะริ-หานะธัมโม เจตะนาภัพโพ อะนุรักขะนาภัพโพ ปุถุชชะโน โคตระภู ภะยูปะระโต อะภะยูปะระโต ภัพพาคะมะโน อะภัพพาคะมะโน นิยะโต อะนิยะโต ปะฏิปันนะโก ผะเลฏฐิโต อะระหา อะระหัตตายะ ปะฏิปันโนฯ

พระกะถาวัตถุ

ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนาติ อามันตาฯ โย สัจฉิกัตโถ ปะระมัตโถ ตะโต โส ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนาติ นะ เหวัง วัตตัพเพฯ อาชานาหิ นิคคะหัง หัญจิ ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนาติ เตนะ วะตะ เร วัตตัพเพ โย สัจฉิกัตโถ ปะระมัตโถ ตะโต โส ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะ-ปะระมัตเถนาติ มิจฉาฯ

พระยะมก

เย เกจิ กุสะลา ธัมมา สัพเพ เต กุสะละมูลา เย วา ปะนะ กุสะละมูลา สัพเพ เต ธัมมา กุสะลาฯ เย เกจิ กุสะลา ธัมมา สัพเพ เต กุสะละมูเลนะ เอกะมูลาฯ เย วา ปะนะ กุสะละมูเลนะ เอกะมูลา สัพเพ เต ธัมมา กุสะลาฯ

พระมหาปัฏฐาน

เหตุปัจจะโย อารัมมะณะปัจจะโย อะธิปะติ-ปัจจะโย อะนันตะระปัจจะโย สะมะนันตะระปัจจะโย สะหะชาตะปัจจะโย อัญญะมัญญะปัจจะโย นิสสะยะ-ปัจจะโย อุปะนิสสะยะปัจจะโย ปุเรชาตะปัจจะโย ปัจฉาชาตะปัจจะโย อาเสวะนะปัจจะโย กัมมะปัจจะโย วิปากะปัจจะโย อาหาระปัจจะโย อินท์ริยะปัจจะโย ฌานะปัจจะโย มัคคะปัจจะโย สัมปะยุตตะปัจจะโย วิปปะยุตตะปัจจะโย อัตถิปัจจะโย นัตถิปัจจะโย วิคะตะปัจจะโย อะวิคะตะปัจจะโยฯ

บังสุกุลตาย

อะนิจจา วะตะ สังขารา อุปปาทะวะยะธัมมิโน
อุปปัชชิต์วา นิรุชฌันติ เตสัง วูปะสะโม สุโขฯ
สัพเพ สัตตา มะรันติ จะ มะริงสุ จะ มะริสสะเร
ตะเถวาหัง มะริสสามิ นัตถิ เม เอตถะ สังสะโยฯ

บังสุกุลเป็น

อะจิรัง วะตะยัง กาโย ปะฐะวิง อะธิเสสสะติ
ฉุฑโฑ อะเปตะวิญญาโณ นิรัตถังวะ กะลิงคะรังฯ

ธัมมะสังคะณีมาติกา

กุสะลา ธัมมา อะกุสะลา ธัมมา อัพ์ยากะตา ธัมมาฯ สุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตา ธัมมา ทุกขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตา ธัมมา อะทุกขะมะ-สุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตา ธัมมาฯ วิปากา ธัมมา วิปากะธัมมะธัมมา เนวะวิปากะนะวิปากะ-ธัมมะธัมมาฯ อุปาทินนุปาทานิยา ธัมมา อะนุ-

ปาทินนุปาทานิยา ธัมมา อะนุปาทินนานุปาทานิยา ธัมมาฯ สังกิลิฏฐะสังกิเลสิกา ธัมมา อะสังกิลิฏฐะ-สังกิเลสิกา ธัมมา อะสังกิลิฏฐาสังกิเลสิกา ธัมมาฯ สะวิตักกะสะวิจารา ธัมมา อะวิตักกะวิจาระมัตตา ธัมมา อะวิตักกาวิจารา ธัมมาฯ ปีติสะหะคะตา ธัมมา สุขะสะหะคะตา ธัมมา อุเปกขาสะหะคะตา ธัมมาฯ ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพา ธัมมา ภาวะนายะ ปะหาตัพพา ธัมมา เนวะ ทัสสะเนนะ นะ ภาวะนายะ ปะหาตัพพา ธัมมาฯ ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพะเหตุกา ธัมมา ภาวะนายะ ปะหาตัพพะเหตุกา ธัมมา เนวะ ทัสสะเนนะ นะ ภาวะนายะ ปะหาตัพพะเหตุกา ธัมมาฯ อาจะยะคามิโน ธัมมา อะปะจะยะคามิโน ธัมมา เนวาจะยะคามิโน นาปะจะยะคามิโน ธัมมาฯ เสกขา ธัมมา อะเสกขา ธัมมา เนวะเสกขานาเสกขา ธัมมาฯ ปะริตตา ธัมมา มะหัคคะตา ธัมมา อัปปะมาณา ธัมมาฯ ปะริตตารัมมะณา ธัมมา มะหัคคะตารัมมะณา ธัมมา อัปปะมาณารัมมะณา ธัมมาฯ หีนา ธัมมา มัชฌิมา ธัมมา ปะณีตา ธัมมาฯ มิจฉัตตะนิยะตา ธัมมา สัมมัตตะนิยะตา ธัมมา อะนิยะตา ธัมมาฯ

มัคคารัมมะณา ธัมมา มัคคะเหตุกา ธัมมา มัคคาธิปะติโน ธัมมาฯ อุปปันนา ธัมมา อะนุปปันนา ธัมมา อุปปาทิโน ธัมมาฯ อะตีตา ธัมมา อะนาคะตา ธัมมา ปัจจุปปันนา ธัมมาฯ อะตีตารัมมะณา ธัมมา อะนาคะตารัมมะณา ธัมมา ปัจจุปปันนารัมมะณา ธัมมาฯ อัชฌัตตา ธัมมา พะหิทธา ธัมมา อัชฌัตตะพะหิทธา ธัมมาฯ อัชฌัตตารัมมะณา ธัมมา พะหิทธารัมมะณา ธัมมา อัชฌัตตะพะหิทธารัมมะณา ธัมมาฯ สะนิทัสสะนะสัปปะฏิฆา ธัมมา อะนิทัสสะนะสัปปะฏิฆา ธัมมา อะนิทัสสะนาปปะฏิฆา ธัมมาฯ

พระสะหัสสะนัย สุทธิกะปะฏิปะทา

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิวิจเจวะ กาเมหิฯ ปะฐะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง

ทันธาภิญญัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิตักกะวิจารานัง วูปะสะมา ฯเปฯ ทุติยัง ฌานัง ฯเปฯ ตะติยัง ฌานัง ฯเปฯ จะตุตถัง ฌานัง ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง ฯเปฯ ปัญจะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

สุญญะตะมูละกะปะฏิปะทา

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา

วิวิจเจวะ กาเมหิ ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง สุญญะตัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง สุญญะตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง สุญญะตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง สุญญะตังฯ ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิตักกะวิจารานัง วูปะสะมา ฯเปฯ ทุติยัง ฌานัง ฯเปฯ ตะติยัง ฌานัง ฯเปฯ จะตุตถัง ฌานัง ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง ฯเปฯ ปัญจะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง สุญญะตัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง สุญญะตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง สุญญะตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง สุญญะตัง ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

อัปปะณิหิตะปะฏิปะทา

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิวิจเจวะ กาเมหิ ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิตักกะวิจารานัง วูปะสะมา ฯเปฯ ทุติยัง ฌานัง ฯเปฯ ตะติยัง ฌานัง ฯเปฯ จะตุตถัง ฌานัง ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง ฯเปฯ ปัญจะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ฯเปฯ

สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง อัปปะณิหิตัง ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

อะธิปะติ

กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิวิจเจวะ กาเมหิ ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฉันทาธิ-ปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสา-ธิปัตเตยยัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสาธิปัตเตยยัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสาธิปัตเตยยัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง

วิมังสาธิปัตเตยยัง ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

กะตะเม ธัมมา กุสะลา ยัส์มิง สะมะเย โลกุตตะรัง ฌานัง ภาเวติ นิยยานิกัง อะปะจะยะคามิง ทิฏฐิคะตานัง ปะหานายะ ปะฐะมายะ ภูมิยา ปัตติยา วิตักกะวิจารานัง วูปะสะมาฯเปฯ ทุติยัง ฌานัง ฯเปฯ ตะติยัง ฌานัง ฯเปฯ จะตุตถัง ฌานัง ฯเปฯ ปะฐะมัง ฌานัง ฯเปฯ ปัญจะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ ทุกขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสาธิปัตเตยยัง ฯเปฯ ทุกขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสาธิปัตเตยยัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ทันธาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสาธิปัตเตยยัง ฯเปฯ สุขาปะฏิปะทัง ขิปปาภิญญัง ฉันทาธิปัตเตยยัง วิริยาธิปัตเตยยัง จิตตาธิปัตเตยยัง วิมังสาธิปัตเตยยัง ฯเปฯ ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ ฯเปฯ อะวิกเขโป โหติ อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

บทให้พรแปล

สามัญญอนุโมทนาคาถา

ยะถา วาริวะหา ปูรา ปะริปูเรนติ สาคะรัง

ห้วงน้ำที่เต็มย่อมยังสมุทรสาครให้บริบูรณ์ได้ฉันใด

เอวะเมวะ อิโต ทินนัง เปตานัง อุปะกัปปะติ

ทานที่ท่านอุทิศให้แล้วแต่โลกนี้ ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้วได้ ฉันนั้น

อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง

ขออิฏฐผลที่ท่านปรารถนาแล้วตั้งใจแล้ว

ขิปปะเมวะ สะมิชฌันตุ จงสำเร็จโดยฉับพลัน

สัพเพ ปูเรนตุ สังกัปปา ขอความดำริทั้งปวงจงเต็มที่

จันโท ปัณณะระโส ยะถา เหมือนพระจันทร์วันเพ็ญ

มะณิ โชติระโส ยะถา เหมือนแก้วมณีอันสว่างไสว ควรยินดี

สัพพีติโย

สัพพีติโย วิวัชชันตุ ความจัญไรทั้งปวงจงบำราศไป
สัพพะโรโค วินัสสะตุ โรคทั้งปวงของท่าน จงหาย
มา เต ภะวัตวันตะราโย อันตรายอย่ามีแก่ท่าน
สุขี ทีฆายุโก ภะวะ ท่านจงเป็นผู้มีความสุขมีอายุยืน
อะภิวาทะนะสีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน จัตตาโร
ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง
พรสี่ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อม
เจริญแก่บุคคลผู้มีปกติไหว้กราบ มีปกติอ่อนน้อม
ต่อผู้ใหญ่เป็นนิตย์
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง
ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
รักขันตุ สัพพะเทวตา
ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน

สัพพะพุทธานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง

สัพพะธัมมานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพของพระธรรมทั้งปวง

สัพพะ สังฆานุภาเวน

ด้วยอานุภาพของพระสงฆ์ทั้งปวง

สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

ขอความสวัสดีทั้งหลาย

จงมีแก่ ท่านทุกเมื่อเทอญ.

โภชนะทานานุโมทะนาคาถา

อายุโท พะละโท ธีโร ผู้มีปัญญา ให้อายุ ให้กำลัง
วัณณะโท ปะฏิภาณะโท ให้วรรณะ ให้ปฏิภาณ
สุขัสสะ ทาตา เมธาวี ผู้มีปัญญาให้ความสุข
สุขัง โส อะธิคัจฉะติ ย่อมได้ประสพสุข
อายุง ทัต์วา พะลัง วัณณัง สุขัญจะ ปะฏิภาณะโท

บุคคลผู้ให้อายุ พละ วรรณะ สุขะ แลปฏิภาณ
ทีฆายุ ยะสะวา โหติ ยัตถะ ยัตถูปะปัชชะตีติ.

บังเกิดในที่ใด ๆ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มียศในที่นั้น ๆ ดังนี้.

กาละทานะสุตตะคาถา

กาเล ทะทันติ สะปัญญา วะทัญญู วีตะมัจฉะรา,
กาเลนะ ทินนัง อะริเยสุ อุชุภูเตสุ ตาทิสุ วิปปะสันนะมะนา
ตัสสะ วิปุลา โหติ ทักขิณา

ทายกทั้งหลายเหล่าใด, เป็นผู้มีปัญญามีปรกติรู้จักคำพูดปราศจากตระหนี่, มีใจเลื่อมใสแล้วในพระอริยะเจ้าทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้ตรงคงที่ บริจาคทาน ทำให้เป็นของที่ตนถวายโดยกาลนิยมในกาลสมัย ทักษิณาของทายกนั้นเป็นคุณสมบัติ มีผลไพบูลย์

เย ตัตถะ อะนุโมทันติ เวยยาวัจจัง กะโรนติ วา

ชนทั้งหลายเหล่าใด อนุโมทนา หรือช่วยกระทำการขวนขวายในทานนั้น

นะ เตนะ ทักขิณา โอนา

ทักษิณาของเขามิได้บกพร่องไปด้วยเหตุนั้น

เตปิ ปุญญัสสะ ภาคิโน

ชนทั้งหลายแม้เหล่านั้นย่อมเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญนั้นด้วย

ตัส์มา ทะเท อัปปะฏิวานะจิตโต ยัตถะ ทินนัง มะหัปผะลัง

เหตุนั้นทายกควรเป็นผู้มีจิตไม่ท้อถอย ให้ในที่ใดมีผลมากควรให้ในที่นั้น

ปุญญานิ ปะระโลกัส์มิง ปะติฏฐา โหนติ ปาณินันติ

บุญย่อมเป็นที่พึ่งอาศัยของสัตว์ทั้งหลายในโลกหน้าฉะนี้.

ติโรกุฑฑกัณฑะปัจฉิมภาค

อะทาสิ เม อะกาสิ เม ญาติมิตตา สะขา จะ เม

บุคคลมาระลึกถึงอุปการะ อันท่านได้ทำแก่ตนในกาลก่อนว่า ได้ให้สิ่งนี้แก่เรา ผู้นี้ได้ทำกิจนี้ของเรา ผู้นี้เป็นญาติ เป็นมิตร เป็นเพื่อนของเราดังนี้

เปตานัง ทักขิณัง ทัชชา ปุพเพ กะตะมะนุสสะรัง

ก็ควรให้ทักษิณาทาน เพื่อผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้ว

นะ หิ รุณณัง วา โสโก วา ยาวัญญา ปะริเทวะนา

การร้องไห้ก็ดี การเศร้าโศกก็ดี หรือการร่ำไรรำพันอย่างอื่น บุคคลไม่ควรทำทีเดียว

นะตัง เปตานะมัตถายะ

เพราะว่าการร้องไห้เป็นต้นนั้นไม่เป็นประโยชน์แก่ญาติทั้งหลายผู้ละโลกนี้ไปแล้ว

เอวัง ติฏฐันติ ญาตะโย ญาติทั้งหลายย่อมตั้งอยู่อย่างนั้น

อะยัญจะ โข ทักขิณา ทินนา

ก็ทักษิณานุปาทานนี้แล อันท่านให้แล้ว

สังฆัมหิ สุปะติฏฐิตา ประดิษฐานไว้ดีแล้วในสงฆ์

ทีฆะรัตตัง หิตายัสสะ ฐานะโส อุปะกัปปะติ

ย่อมสำเร็จประโยชน์เกื้อกูลแก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้วนั้น ตลอดกาลนาน ตามฐานะ

โส ญาติธัมโม จะ อะยัง นิทัสสิโต

ญาติธรรมทั้งหลายนี้นั้น ท่านได้แสดงให้ปรากฏแล้ว

เปตานะ ปูชา จะ กะตา อุฬารา

แลบูชาอันยิ่ง ท่านก็ได้ทำแล้ว แก่ญาติทั้งหลายผู้ละโลกนี้ไปแล้ว

พะลัญจะ ภิกขูนะมะนุปปะทินนัง

กำลังแห่งภิกษุทั้งหลาย ชื่อว่า ท่านได้เพิ่มให้แล้วด้วย

ตุมเหหิ ปุญญัง ปะสุตัง อะนัปปะกันติ
บุญไม่น้อย ท่านได้ขวนขวายแล้ว ดังนี้แล.

อัคคัปปสาทสุตตคาถา

อัคคะโต เว ปะสันนานัง อัคคัง ธัมมัง วิชานะตัง
เมื่อบุคคลรู้จักธรรมอันเลิศ เลื่อมใสแล้ว
โดยความเป็นของเลิศแท้จริง
อัคเค พุทเธ ปะสันนานัง ทักขิเณยเย อะนุตตะเร
เมื่อบุคคลมาเลื่อมใสแล้วในพระพุทธเจ้า,
ซึ่งเป็นทักขิไณยบุคคลอันเยี่ยมยอด
หาบุคคลอื่นยิ่งกว่าไม่มี
อัคเค ธัมเม ปะสันนานัง วิราคูปะสะเม สุเข
เมื่อบุคคลมาเลื่อมใสแล้วในพระธรรมอันเลิศ,
เป็นธรรมปราศไปจากเครื่องย้อม,
และเป็นธรรมมีความสุขสงบ

อัคเค สังเฆ ปะสันนานัง ปุญญักเขตเต อะนุตตะเร

เมื่อบุคคลมาเลื่อมใสแล้วในพระสงฆ์หมู่อันเลิศ, เป็นนาบุญหาเขตนาบุญอื่นยิ่งกว่าไม่มี

อัคคัสมิง ทานัง ทะทะตัง

ทานวัตถุอันบุคคลให้แล้วในเขตอันเลิศ

อัคคัง ปุญญัง ปะวัฑฒะติ บุญกุศลอันเลิศย่อมเจริญ

อัคคัง อายุ จะ วัณโณ จะ ยะโส กิตติ สุขัง พะลัง

อายุด้วย วรรณะ ผิวกายด้วย ยศบรรดาศักดิ์ ความสรรเสริญด้วย ความสุขกายสุขใจด้วย พละกำลังอันเลิศย่อมเจริญ

อัคคัสสะ ทาตา เมธาวี

บุคคลผู้มีปัญญาตั้งอยู่แล้วในธรรมอันเลิศ

อัคคะธัมมะสะมาหิโต ให้แล้วซึ่งทานวัตถุในเขตอันเลิศ

เทวะภูโต มะนุสโส วา อัคคัปปัตโต ปะโมทะตีติ.

ไปเกิดเป็นเทวดาหรือไปเกิดเป็นมนุษย์ ย่อมถึงความเป็นผู้เลิศอันบันเทิงยินดี ด้วยประการฉะนี้แล

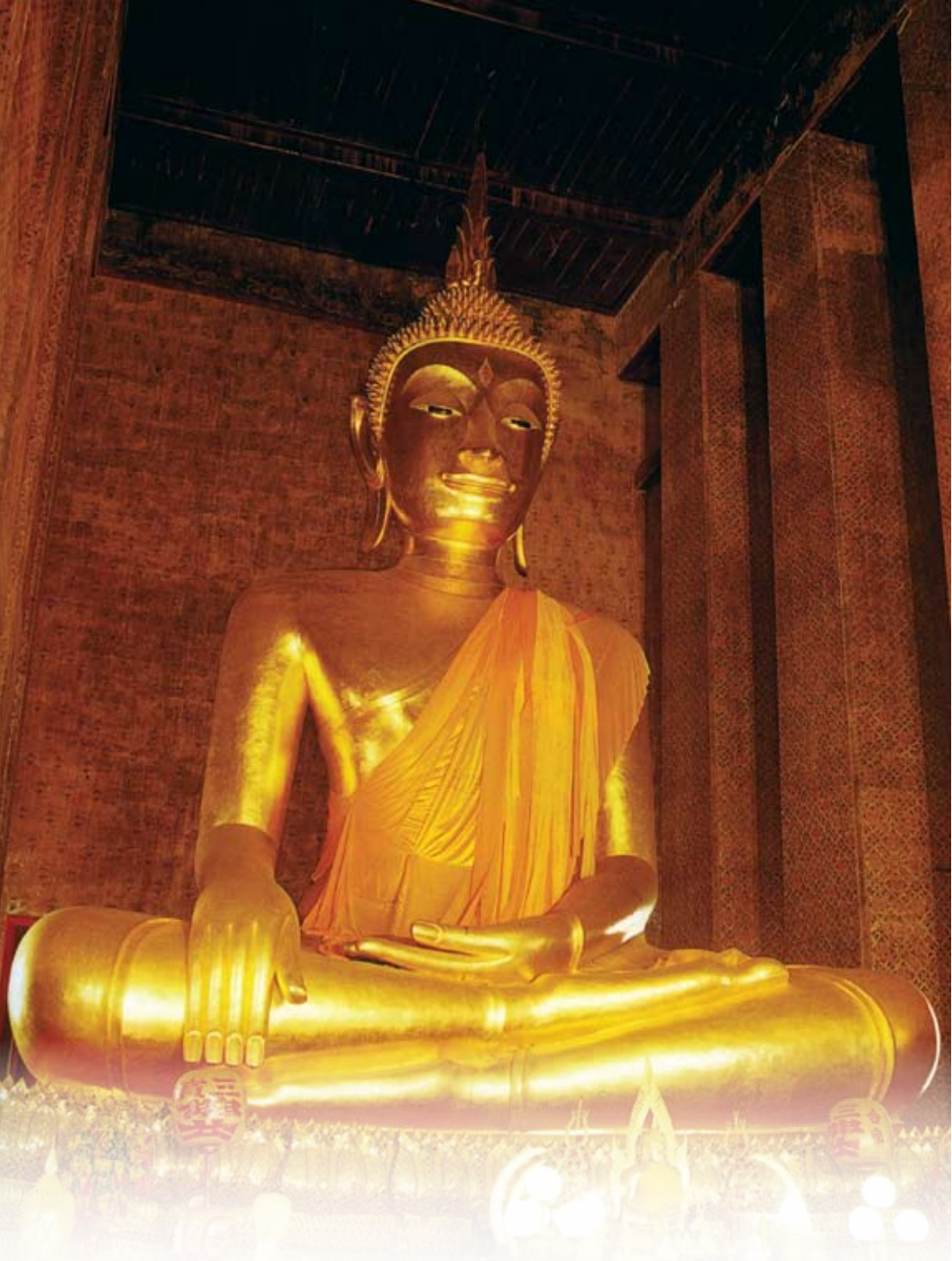

หลวงพ่อเพชร จ.พิจิตร

ภาค ๕
บทสวดมนต์พิเศษ

มูลคันธกุฎี สถานที่ประทับของพระพุทธเจ้าที่วัดเชตวันวิหาร

พระพุทธไตรรัตนนายก วัดกัลยาณมิตร กรุงเทพฯ

๑. ปุพพภาคนมการ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะ-นะมะการัง กะโรมะ เส.)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต,

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น

อะระหะโต,

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,

สัมมาสัมพุทธัสสะ,

ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง *(๓ ครั้ง)*

นะโมพุทธายะ

นะ	ลดงดเบียด	เฆี่ยนฆ่าสัตว์
โม	ขจัดโลภมัก	ลักของเขา
พุท	เว้นผิดกาม	ความยั่วเย้า
ธา	เฝ้าพูดจริง	ทุกสิ่งไป
ยะ	เลิกดื่ม	สุราลัย

โดยพระเจ้า ๕ กำกับสติได้
ย่อมสมพุทธสาวก ดิลกชัย
มงคลไพบูลย์สราญทุกกาลเอย

๒. สรณคมนปาฐะ

(หันทะ มะยัง ติสะระณะคะมะนะปาฐัง ภะณามะ เส.)

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ,

ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นที่พึ่ง ที่ระลึกที่กำจัดภัยได้จริง

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ,

ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นที่พึ่ง ที่ระลึกที่กำจัดภัยได้จริง

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ,

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง ที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นที่พึ่งที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นที่พึ่ง ที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง ที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นที่พึ่งที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นที่พึ่งที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นที่พึ่งที่ระลึก ที่กำจัดภัยได้จริง

๓. อัฏฐสิกขาปทปาฐะ

(หันทะ มะยัง อัฏฐะสิกขาปะทะปาฐัง ภะณามะ เส.)

ปาณาติปาตา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการฆ่า,

อะทินนาทานา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้แล้ว,

อะพ์รัห์มะจะริยา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการกระทำอันมิใช่พรหมจรรย์,

มุสาวาทา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการพูดไม่จริง,

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี,
เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการดื่มสุราและเมรัย, อันเป็นที่ตั้งของความประมาท,
วิกาละโภชะนา เวระมะณี,
เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล,
นัจจะ คีตะ วาทิตะ วิสูกะ ทัสสะนะ, มาลา คันธะ วิเลปะนะ ธาระณะ มัณฑะนะ วิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี,
เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการฟ้อนรำ การขับเพลง การดนตรี, การดูการเล่นชนิดเป็นข้าศึกต่อกุศล การทัดทรงสวมใส่ การประดับ การตกแต่งตนด้วยพวงมาลา ด้วยเครื่องกลิ่น และเครื่องผัดทา,
อุจจาสะยะนะ มะหาสะยะนา เวระมะณี,
เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการนั่งนอนบนที่นอนสูงและที่นอนใหญ่.

จะถึงซึ่งสุคติได้ก็เพราะศีล
จะถึงซึ่งโภคทรัพย์ได้ก็เพราะศีล
จะถึงซึ่งพระนิพพานได้ก็เพราะศีล

๔. ทวัตติงสาการปาฐะ

(หันทะ มะยัง ท์วัตติงสาการะปาฐัง ภะณามะ เส.)

อัตถิ อิมัส์มิง กาเย ในร่างกายนี้มี **เกสา** ผมทั้งหลาย, **โลมา** ขนทั้งหลาย, **นะขา** เล็บทั้งหลาย, **ทันตา** ฟันทั้งหลาย, **ตะโจ** หนัง, **มังสัง** เนื้อ, **นะหารู** เอ็นทั้งหลาย, **อัฏฐี** กระดูกทั้งหลาย, **อัฏฐิมิญชัง** เยื่อในกระดูก, **วักกัง** ไต, **หะทะยัง** หัวใจ, **ยะกะนัง** ตับ, **กิโลมะกัง** พังผืด, **ปิหะกัง** ม้าม, **ปัปผาสัง** ปอด, **อันตัง** ลำไส้ใหญ่, **อันตะคุณัง** ลำไส้น้อย, **อุทะริยัง** อาหารในกระเพาะ, **กะรีสัง** อุจจาระ, **ปิตตัง** น้ำดี, **เสม์หัง** เสลด, **ปุพโพ** หนอง, **โลหิตัง** โลหิต, **เสโท** เหงื่อ, **เมโท** มัน, **อัสสุ** น้ำตา, **วะสา** น้ำเหลือง, **เขโฬ** น้ำลาย, **สิงฆาณิกา** น้ำมูก, **ละสิกา** น้ำลื่นหล่อข้อ, **มุตตัง** น้ำมูตร, **มัตถะเก มัตถะลุงคัง** เยื่อและมันสมองในกะโหลกศีรษะ, **อิติ** ดังนี้แล.

๕. เขมาเขมสรณทีปิกคาถา

(หันทะ มะยัง เขมาเขมะสะระณะทีปิกะคาถาโย ภะณามะ เส.)

พะหุง เว สะระณัง ยันติ ปัพพะตานิ วะนานิ จะ,
อารามะรุกขะเจตยานิ มะนุสสา ภะยะตัชชิตา,
มนุษย์เป็นอันมาก เมื่อเกิดมีภัยคุกคามแล้ว, ก็ถือเอาภูเขาบ้าง ป่าไม้บ้าง, อาราม และรุกขเจดีย์บ้าง เป็นสรณะ,

เนตัง โข สะระณัง เขมัง เนตัง สะระณะมุตตะมัง
เนตัง สะระณะมาคัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุจจะติ,
นั่น มิใช่สรณะอันเกษมเลย, นั่นมิใช่สรณะอันสูงสุด, เขาอาศัยสรณะนั่นแล้ว ย่อมไม่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้,

โย จะ พุทธัญจะ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ สะระณัง คะโต,
จัตตาริ อะริยะสัจจานิ สัมมัปปัญญายะ ปัสสะติ,
ส่วนผู้ใดถือเอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรณะแล้ว, เห็นอริยสัจคือความจริงอันประเสริฐสี่ ด้วยปัญญาอันชอบ,

ทุกขัง ทุกขะสะมุปปาทัง ทุกขัสสะ จะ อะติกกะมัง,
อะริยัญจัฏฐังคิกัง มัคคัง ทุกขูปะสะมะคามินัง,

คือเห็นความทุกข์, เหตุให้เกิดทุกข์ ความก้าวล่วงทุกข์เสียได้, และหนทางมีองค์แปดอันประเสริฐเครื่องถึงความระงับทุกข์,

เอตัง โข สะระณัง เขมัง เอตัง สะระณะมุตตะมัง,
เอตัง สะระณะมาคัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุจจะติ.

นั่นแหละเป็นสรณะอันเกษม, นั่นเป็นสรณะอันสูงสุด, เขาอาศัยสรณะนั่นแล้ว ย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้.

ธรรมของฆราวาส ๔ ประการ

๑. ***สัจจะ***	*สัตย์ซื่อต่อกัน*
๒. ***ทมะ***	*รู้จักข่มจิตของตน*
๓. ***ขันติ***	*อดทน*
๔. ***จาคะ***	*สละให้ปันสิ่งของ ๆ ตนแก่คนที่ควรให้ปันฯ*

๖. อริยธนคาถา

(หันทะ มะยัง อะริยะธะนะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ยัสสะ สัทธา ตะคาคะเต อะจะลา สุปะติฏฐิตา,
ศรัทธาในพระตถาคตของผู้ใด, ตั้งมั่นอย่างดี ไม่หวั่นไหว,

สีลัญจะ ยัสสะ กัล์ยาณัง อะริยะกันตัง ปะสังสิตัง,
และศีลของผู้ใดงดงาม, เป็นที่สรรเสริญ ที่พอใจของพระอริยเจ้า,

สังเฆ ปะสาโท ยัสสัตถิ อุชุภูตัญจะ ทัสสะนัง,
ความเลื่อมใสของผู้ใดมีในพระสงฆ์, และความเห็นของผู้ใดตรง,

อะทะลิทโทติ ตัง อาหุ อะโมฆันตัสสะ ชีวิตัง,
บัณฑิตกล่าวเรียกเขาผู้นั้นว่า คนไม่จน, ชีวิตของเขาไม่เป็นหมัน,

ตัส์มา สัทธัญจะ สีลัญจะ ปะสาทัง ธัมมะทัสสะนัง,
อะนุยุญเชถะ เมธาวี สะรัง พุทธานะ สาสะนัง,
เพราะฉะนั้น เมื่อระลึกได้ถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าอยู่, ผู้มีปัญญาควรก่อสร้างศรัทธา ศีล ความเลื่อมใส และความเห็นธรรมให้เนือง ๆ

๗. ติลักขณาทิคาถา

(หันทะ มะยัง ติลักขะณาทิคาถาโย ภะณามะ เส.)

สัพเพ สังขารา อะนิจจาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ,
เมื่อใดบุคคลเห็นด้วยปัญญาว่า, สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง,

อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา,
เมื่อนั้น ย่อมเหนื่อยหน่ายในสิ่งที่เป็นทุกข์ ที่ตนหลง, นั่นแหละ เป็นทางแห่งพระนิพพาน, อันเป็นธรรมหมดจด,

สัพเพ สังขารา ทุกขาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ,
เมื่อใดบุคคลเห็นด้วยปัญญาว่า, สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์

อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา,
เมื่อนั้น ย่อมเหนื่อยหน่ายในสิ่งที่เป็นทุกข์ ที่ตนหลง, นั่นแหละเป็นทางแห่งพระนิพพาน, อันเป็นธรรมหมดจด,

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ,
เมื่อใด บุคคลเห็นด้วยปัญญาว่า, ธรรมทั้งปวงเป็นอนัตตา,

อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา,
เมื่อนั้น ย่อมเหนื่อยหน่ายในสิ่งที่เป็นทุกข์ ที่ตนหลง, นั่นแหละเป็นทางแห่งพระนิพพาน, อันเป็นธรรมหมดจด,

อัปปะกา เต มะนุเสสุ เย ชะนา ปาระคามิโน,
ในหมู่มนุษย์ทั้งหลาย, ผู้ที่ถึงฝั่งแห่งพระนิพพานมีน้อยนัก,

อะถายัง อิตะรา ปะชา ตีระเมวานุธาวะติ,
หมู่มนุษย์นอกนั้น ย่อมวิ่งเลาะอยู่ตามฝั่งในนี่เอง.

เย จะ โข สัมมะทักขาเต ธัมเม ธัมมานุวัตติโน,
ก็ชนเหล่าใดประพฤติสมควรแก่ธรรม, ในธรรมที่ตรัสไว้ชอบแล้ว,

เต ชะนา ปาระเมสสันติ มัจจุเธยยัง สุทุตตะรัง,
ชนเหล่านั้น จักถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน, ข้ามพ้นบ่วงแห่งมัจจุที่ข้ามได้ยากนัก,

กัณหัง ธัมมัง วิปปะหายะ สุกกัง ภาเวถะ ปัณฑิโต,
จงเป็นบัณฑิตละธรรมดำเสีย, แล้วเจริญธรรมขาว,

โอกา อะโนกะมาคัมมะ วิเวเก ยัตถะ ทูระมัง,
ตัต์ราภิระติมิจเฉยยะ หิต์วา กาเม อะกิญจะโน,

จงมาถึงที่ไม่มีน้ำ จากที่มีน้ำ, จงละกามเสีย, เป็นผู้ไม่มีความกังวล, จงยินดีเฉพาะต่อพระนิพพาน อันเป็นที่สงัด, ซึ่งสัตว์ยินดีได้ โดยยาก,

๘. ภารสุตตคาถา

(หันทะ มะยัง ภาระสุตตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ภารา หะเว ปัญจักขันธา,

ขันธ์ทั้งห้า เป็นของหนักเน้อ,

ภาระหาโร จะ ปุคคะโล,

บุคคลแหละ เป็นผู้แบกของหนักพาไป,

ภาราทานัง ทุกขัง โลเก,

การแบกถือของหนัก เป็นความทุกข์ในโลก,

ภาระ นิกเขปะนัง สุขัง,

การสลัดของหนัก ทิ้งลงเสีย เป็นความสุข,

นิกขิปิต์วา คะรุง ภารัง,

พระอริยเจ้า สลัดทิ้งของหนัก ลงเสียแล้ว,

อัญญัง ภารัง อะนาทิยะ,
ทั้งไม่หยิบฉวยเอาของหนักอันอื่น ขึ้นมาอีก,
สะมูลัง ตัณหัง อัพพุย์หะ,
ก็เป็นผู้ถอนตัณหาขึ้นได้ กระทั่งราก,
นิจฉาโต ปะรินิพพุโต,
เป็นผู้หมดสิ้งปรารถนาดับสนิทไม่มีส่วนเหลือ,

๙. ภัทเทกรัตตคาถา

(หันทะ มะยัง ภัทเทกะรัตตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

อะตีตัง นานวาคะเมยยะ นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง,
บุคคลไม่ควรตามคิดถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ด้วยอาลัย, และไม่พึงพะวงถึงสิ่งที่ยังไม่มาถึง,
ยะทะตีตัมปะหีนันตัง อัปปัตตัญจะ อะนาคะตัง,
สิ่งเป็นอดีตก็ละไปแล้ว, สิ่งเป็นอนาคตก็ยังไม่มา,
ปัจจุปปันนัญจะ โย ธัมมัง ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ,
อะสังหิรัง อะสังกุปปัง ตัง วิทธา มะนุพ์รูหะเย.
ผู้ใดเห็นธรรมอันเกิดขึ้นเฉพาะหน้าในที่นั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้ง, ไม่ง่อนแง่นคลอนแคลน, เขาควรพอกพูนอาการเช่นนั้นไว้,

อัชเชวะ กิจจะมาตัปปัง โก ชัญญา มะระณัง สุเว,
ความเพียรเป็นกิจที่ต้องทำวันนี้, ใครจะรู้ความตาย
แม้พรุ่งนี้
นะ หิ โน สังคะรันเตนะ มะหาเสเนนะ มัจจุนา,
เพราะการผัดเพี้ยนต่อมัจจุราชซึ่งมีเสนามาก
ย่อมไม่มีสำหรับเรา,
เอวัง วิหาริมาตาปิง อะโหรัตตะมะตันทิตัง,
ตัง เว ภัทเทกะรัตโตติ สันโต อาจิกขะเต มุนิ.
มุนีผู้สงบ ย่อมกล่าวเรียกผู้มีความเพียรอยู่
เช่นนั้น, ไม่เกียจคร้านทั้งกลางวันกลางคืนว่า,
“ผู้เป็นอยู่แม้เพียงราตรีเดียว ก็น่าชม”

“ความร้อนใดหนอในโลก ไหนจะร้อนแรงแสนสาหัสเท่ากับร้อนใจ เพราะถูกไฟราคะ กิเลส ตัณหา แค้นอาฆาต พยาบาท อิจฉา ริษยา โลภะ โกรธ หลง ครอบงำจิตใจเป็นไม่มีในโลก”

๑๐. ธัมมคารวาทิคาถา

(หันทะ มะยัง ธัมมะคาระวาทิคาถาโย ภะณามะ เส.)

เย จะ อะตีตา สัมพุทธา เย จะ พุทธา อะนาคะตา,
โย เจตะระหิ สัมพุทโธ พะหุนนัง โสกะนาสะโน,

พระพุทธเจ้าบรรดาที่ล่วงไปแล้วด้วย, ที่ยังไม่มาตรัสรู้ด้วย, และพระพุทธเจ้าผู้ขจัดโศกของมหาชนในกาลบัดนี้ด้วย,

สัพเพ สัทธัมมะคะรุโน วิหะริงสุ วิหาติ จะ,
อะถาปิ วิหะริสสันติ เอสา พุทธานะธัมมะตา,

พระพุทธเจ้าทั้งปวงนั้น ทุกพระองค์ เคารพพระธรรม, ได้เป็นมาแล้วด้วย, กำลังเป็นอยู่ด้วย, และจักเป็นด้วย, เพราะธรรมดาของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นเช่นนั้นเอง.

ตัส์มา หิ อัตตะกาเมนะ มะหัตตะมะภิกังขะตา,
สัทธัมโม คะรุกาตัพโพ สะรัง พุทธานะสาสะนัง.

เพราะฉะนั้น บุคคลผู้รักตน หวังอยู่เฉพาะคุณเบื้องสูง, เมื่อระลึกได้ถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าอยู่, จงทำความเคารพพระธรรม.

นะ หิ ธัมโม อะธัมโม จะ อุโภ สะมะวิปากิโน,
ธรรมและอธรรม จะมีผลเหมือนกันทั้งสอง
อย่างหามิได้,
อะธัมโม นิระยัง เนติ ธัมโม ปาเปติ สุคะติง,
อธรรมย่อมนำไปนรก, ธรรมย่อมนำไปให้ถึง
สุคติ.
ธัมโม หะเว รักขะติ ธัมมะจาริง,
ธรรมแหละ ย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรมเป็นนิจ;
ธัมโม สุจิณโณ สุขะมาวะหาติ.
ธรรมที่ประพฤติดีแล้ว ย่อมนำสุขมาให้ตน;
เอสานิสังโส ธัมเม สุจิณเณ.
นี่เป็นอานิสงส์ ในธรรมที่ตนประพฤติดีแล้ว.

❀ *ต้นเหตุแห่งความทุกข์ที่แท้ไม่ได้อยู่ที่เขา แต่อยู่ที่กรรมของเรา*
❀ *ไม่มีอะไรจะยุติธรรมเท่ากับกรรมที่ทำไว้*
❀ *ไม่มีใครจะสร้างความเดือดร้อนให้แก่เราได้ นอกจากตัวของเราเอง*

๑๑. โอวาทปาติโมกขคาถา

(หันทะ มะยัง โอวาทะปาติโมกขะคาถาโย ภะณามะ เส.)

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง,

การไม่ทำบาปทั้งปวง;

กุสะลัสสูปะสัมปะทา,

การทำกุศลให้ถึงพร้อม;

สะจิตตะปะริโยทะปะนัง,

การชำระจิตของตนให้ขาวรอบ;

เอตัง พุทธานะสาสะนัง.

ธรรม ๓ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย;

ขันตี ปะระมัง ตะโป ตีติกขา,

ขันตี คือความอดกลั้น เป็นธรรมเครื่องเผากิเลสอย่างยิ่ง;

นิพพานัง ปะระมัง วะทันติ พุทธา,

ผู้รู้ทั้งหลาย กล่าวพระนิพพานว่าเป็นธรรมอันยิ่ง;

นะ หิ ปัพพะชิโต ปะรูปะฆาตี,

ผู้กำจัดสัตว์อื่นอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นบรรพชิตเลย;

สะมะโณ โหติ ปะรัง วิเหฐะยันโต,

ผู้ทำสัตว์อื่นให้ลำบากอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นสมณะเลย;

อะนูปะวาโท อะนูปะฆาโต,

การไม่พูดร้าย, การไม่ทำร้าย;

ปาติโมกเข จะ สังวะโร,

การสำรวมในปาติโมกข์;

มัตตัญญุตา จะ ภัตตัส์มิง,

ความเป็นผู้รู้ประมาณในการบริโภค;

ปันตัญจะ สะยะนาสะนัง,

การนอน การนั่ง ในที่อันสงัด;

อะธิจิตเต จะ อาโยโค,

ความหมั่นประกอบในการทำจิตให้ยิ่ง;

เอตัง พุทธานะสาสะนัง.

ธรรม ๖ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

คนโง่ย่อมจะเห็นบาปเป็นน้ำผึ้ง
ตราบเท่าที่บาปนั้นยังไม่ให้ผล

๑๒. ปฐมพุทธภาสิตคาถา

(หันทะ มะยัง ปะฐะมะพุทธะภาสิตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

อะเนกะชาติสังสารัง สันธาวิสสัง อะนิพพิสัง,
เมื่อเรายังไม่พบญาณ ได้แล่นท่องเที่ยวไปในสงสารเป็นเอนกชาติ

คะหะการัง คะเวสันโต ทุกขา ชาติ ปุนัปปุนัง,
แสวงหาอยู่ซึ่งนายช่างปลูกเรือน, คือตัณหาผู้สร้างภพ, การเกิดทุกคราวเป็นทุกข์ร่ำไป.

คะหะการะกะ ทิฏโฐสิ ปุนะ เคหัง นะ กาหะสิ,
นี่แนะ นายช่างปลูกเรือน เรารู้จักเจ้าเสียแล้ว; เจ้าจะทำเรือนให้เราไม่ได้อีกต่อไป.

สัพพา เต ผาสุกา ภัคคา คะหะกูฏัง วิสังขะตัง,
โครงเรือนทั้งหมดของเจ้าเราหักเสียแล้ว, ยอดเรือนเราก็รื้อเสียแล้ว,

วิสังขาระคะตัง จิตตัง ตัณหานัง ขะยะมัชฌะคา.
จิตของเราถึงแล้วซึ่งสภาพที่อะไรปรุงแต่งไม่ได้อีกต่อไป, มันได้ถึงแล้วซึ่งความสิ้นไปแห่งตัณหา (คือถึงนิพพาน)

๑๓. ปัจฉิมพุทโธวาทปาฐะ

(หันทะ มะยัง ปัจฉิมะพุทโธวาทะปาฐัง ภะณามะ เส.)

หันทะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราขอเตือนท่านทั้งหลายว่า :-

วะยะธัมมา สังขารา,

สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา;

อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถะ,

ท่านทั้งหลาย จงทำความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด.

อะยัง ตะถาคะตัสสะ ปัจฉิมา วาจา.

นี้เป็นพระวาจามีในครั้งสุดท้ายของพระตถาคตเจ้า.

ทรัพย์สมบัติส่ง ได้แค่โรงพยาบาล
ลูกหลานส่ง ได้แค่เชิงตะกอน
บาปบุญเป็นทุนรอนส่งให้ถึงภพหน้า

๑๔. อภิณหปัจจเวกขณะ

(หันทะ มะยัง อะภิณ์หะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส.)

ชะราธัมโมมหิ, เรามีความแก่เป็นธรรมดา,
ชะรัง อะนะตีโต, จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้,
พะยาธิธัมโมมหิ, เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา,
พะยาธิง อะนะตีโต, จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้,
มะระณะธัมโมมหิ, เรามีความตายเป็นธรรมดา,
มะระณัง อะนะตีโต, จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้,
สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว,
เราจะเป็นไปต่าง ๆ, คือจะพลัดพรากจากของรักของเจริญใจทั้งสิ้นไป,
กัมมัสสะโกมหิ, เรามีกรรมเป็นของของตน,
กัมมะทายาโท, เรามีกรรมเป็นทายาท,
กัมมะโยนิ, เรามีกรรมเป็นกำเนิด,
กัมมะพันธุ, เรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์,
กัมมะปะฏิสะระโณ, เรามีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย,
ยัง กัมมัง กะริสสามิ, เราทำกรรมอันใดไว้,
กัล์ยาณัง วา ปาปะกัง วา, เป็นบุญหรือบาป,

ตัสสะ ทายาโท ภะวิสสามิ,
เราจะได้รับผลของกรรมนั้นไป,
อิตถิยา วา, หญิงก็ดี,
ปุริเสนะ วา, ชายก็ดี,
คะหัฏเฐนะ วา, คฤหัสถ์ก็ดี,
ปัพพะชิเตนะ วา, บรรพชิตก็ดี,
อะภิณ์หัง ปัจจะเวกขิตัพพัง,
พึงพิจารณาอย่างนี้เนือง ๆ ทุกวันคืนแล.,

อะนิจจา วะตะ สังขารา,
สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ,
อุปปาทะวะยะธัมมิโน,
เกิดขึ้นแล้วย่อมเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา
อุปปัชชิต์วา นิรุชฌันติ,
ครั้นเกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป,
เตสัง วูปะสะโม สุโข,
ความเข้าไปดับซึ่งสังขารทั้งหลายเหล่านั้น
เป็นสุข.

สัพเพ สัตตา, สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง,
มะรันติ จะ, ย่อมตายด้วย,
มะริงสุ จะ, ตายแล้วด้วย,
มะริสสะเร, จักตายด้วย,
ตะเถวาหัง มะริสสามิ, เราจักตายอย่างนั้นด้วย,
นัตถิ เม เอตถะ สังสะโย,
ความสงสัยในเรื่องตายนั้นไม่มีแก่เราเลย.

สัพเพ สัตตา, สัตว์ทั้งหลาย, ที่เป็น
เพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย,
ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น,
อะเวรา โหนตุ จงเป็นสุขๆ เถิด, อย่าได้
มีเวรแก่กันและกันเลย,
อัพ์ยาปัชฌา โหนตุ จงเป็นสุขๆ เถิด, อย่าได้
เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย
อะนีฆา โหนตุ จงเป็นสุขๆ เถิด, อย่าได้
มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย,
สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ จงมีความสุขกายสุขใจ, รักษาตน
ให้พ้นจากจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

๑๕. ปราภวสุตตปาฐะ

(หันทะ มะยัง ปราภะวะสุตตะปาฐัง ภะณามะ เส)

สุวิชาโน ภะวัง โหติ ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ

ทุวิชาโน ปะราภะโว ผู้รู้ชั่ว เป็นผู้เสื่อม

ธัมมะกาโม ภะวัง โหติ ผู้ใคร่ธรรมเป็นผู้เจริญ

ธัมมเทสสี ปะราภะโว ผู้ชังธรรมเป็นผู้เสื่อม

อะสันตัสสะ ปิยา โหติ นะ สันเต กุรุเต ปิยัง

อะสันตัง ธัมมัง โรเจติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดทำความรักในคนพาล ไม่ทำความรักในบัณฑิต เขาชอบใจธรรมของคนพาล ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

นิททาสีลี สะภาสีลี อะนุฏฐาตา จะ โย นะโร

อะละโส โกธะปัญญาโณ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดเป็นผู้ชอบนอนหลับ ชอบพูดคุย ไม่ขยัน มักเกียจคร้านการงานและเป็นคนมักโกรธ ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

โย มาตะรัง ปิตะรัง วา ชิณณะกัง คะตะโยพพะนัง
ปะหุ สันโต นะ ภะระติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดมีความสามารถอยู่ ไม่เลี้ยงดูบิดามารดา ผู้แก่เฒ่าชราแล้ว ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

โย พ์ราห์มะณัง วา สะมะณัง วา อัญญัง วาปิ วะณิพพะกัง
มุสาวาเทนะ วัญเจติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดหลอกลวงสมณะพราหมณ์ หลอกแม้วณิพก คนขอทานอื่น ด้วยมุสาวาท ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

ปะหูตะ วิตโต ปุริโส สะหิรัญโญ สะโภชะโน
เอโก ภุญชะติ สาทูนิ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดมีทรัพย์สินเงินทอง มีของเหลือกินเหลือใช้ เขาบริโภคของที่ดี ๆ นั้นแต่ผู้เดียว ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

ชาติถัทโธ ธะนะถัทโธ, โคตตะถัทโธ จะ โย นะโร
สัญญาติง อะติมัญเญติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดหยิ่งเพราะชาติกำเนิด หยิ่งเพราะทรัพย์ หยิ่งเพราะ

โคตร แล้วดูหมิ่นซึ่งญาติของตน ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

อิตถีธุตโต สุราธุตโต อักขะธุตโต จะ โย นโร
ลัทธัง ลัทธัง วินาเสติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดเป็นนักเลงหญิง นักเลงสุรา และนักเลง เล่นการพนัน เขาได้ทำลายทรัพย์ที่หาได้มา ให้พินาศฉิบหายไป ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

เสหิ ทาเรหิ อะสันตุฏโฐ เวสิยาสุ ปะทุสสะติ
ทุสสะติ ปะระทาเรสุ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดไม่พอใจรักใคร่ในภรรยาตน กลับไปเที่ยวซุกซนกับหญิงแพศยา และลอบทำชู้กับภรรยาของผู้อื่น ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

อะตีตะโยพพะโน โปโส อาเนติ ติมพะรุตถะนิง
ตัสสา อิสสา นะ สุปะติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ชายใดถึงวัยแก่เฒ่าชรา ได้นำหญิงสาวแรกรุ่นมาเป็นภรรยา เขานอนไม่หลับ เพราะความหึงหวงและห่วงอาลัยในหญิงนั้น ข้อนั้นเป็นทางแห่ง

ความเสื่อม

อิตถิง โสณฑิง วิกิระณิง ปุริสัง วาปิ ตาทิสัง
อิสสะริยัส์มิง ฐะเปติ ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ชายใดตั้งหญิงนักเลงใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายมาเป็นแม่เรือน หรือหญิงใดตั้งชายนักเลงใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายมาเป็นพ่อเรือน ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

อัปปะโภโค มหาตัณโห, ขัตติเย ชายเต กุเล,
โส จะ รัชชัง ปัตถะยะติ, ตัง ปะราภะวะโต มุขัง

ผู้ใดเกิดในตระกูลกษัตริย์ มีโภคะน้อย แต่มีความอยากใหญ่ ปรารถนาราชสมบัติ ข้อนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อม

เอเต ปะราภะเว โลเก ปัณฑิโต สะมะเวกขิยะ
อะริยะทัสสะนะสัมปันโน สะโลกัง ภะชะเต สิวัง

ผู้เป็นบัณฑิต สมบูรณ์ด้วยความเห็นอันประเสริฐ ได้เห็นเหตุแห่งความเสื่อมทั้งหลายเหล่านั้นชัดแล้ว ท่านย่อมเว้นสิ่งเหล่านี้เสีย เมื่อเป็นเช่นนี้ ท่านจึงพบและเสพซึ่งโลก ที่มีแต่ความเจริญฝ่ายเดียว.

๑๖. ทะสะธัมมะสูตร

(หันทะ มะยัง ทะสะธัมมะสุตตัง ภะณามะ เส)

๑. **เววัณณิยัมหิ อัชญุปะคะโต**
บัดนี้เรามีเพศต่างจากคฤหัสถ์แล้ว กิริยาอาการใดๆ อันบรรพชิตควรประพฤติเราต้องทำกิริยาอาการนั้นๆ

๒. **ปะระปะฏิพัทธา เม ชีวิกา**
ความเลี้ยงชีพของเราเนื่องด้วยผู้อื่น เราควรทำตัวให้เขาเลี้ยงง่าย

๓. **อัญโญ เม อากัปโป กะระณีโย**
อาการกาย วาจา อย่างอื่นที่เราจะต้องทำให้ดีกว่านี้ยังมีอยู่อีก ไม่ใช่เพียงเท่านี้

๔. **กัจจิ นุ โข เม อัตตา สีลโตน อุปะวะทะติ**
ตัวของเราเองติเตียนตัวเราเองโดยศีลได้หรือไม่

๕. **กัจจิ นุโข มัง อะนุวิจจะ วิญญู สะพ์รัห์มจารี ลีลโต นะ อุปะวะทันติ**

ผู้รู้ใคร่ครวญแล้วติเตียนตัวเราโดยศีลได้หรือไม่

๖. **สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว**
เราจักเป็นต่างๆ คือจะต้องพลัดพรากจากของรัก ของเจริญใจทั้งสิ้นไป

๗. **กัมมัสโกมหิ กัมมะทายาโท กัมมะโยนิ กัมมะพันธุ กัมมะปฏิสะระโณ**
เรามีกรรมเป็นของๆ ตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นผู้ติดตาม มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย
ยัง กัมมัง กะริสสามิ กัล์ยาณัง วา ปาปะกัง วา ตัสสะ ทายาโท ภะวิสสามิ
เราทำกรรมใดไว้ เป็นบุญหรือเป็นบาป เราจักเป็นทายาท คือจะต้องได้รับผลกรรมนั้นไป

๘. **กะถัมภูตัสสะ เม รัตตินทิวา วีติปะตันติ** วันคืนล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่

๙. **กัจจิ นุ โขหัง สุญญาคาเร อะภิระมามิ**
เรายินดีในเสนาสนะอันสงัดหรือไม่

๑๐. **อัตถิ นุ โข เม อุตตะริมะนุสสะธัมมา อะละมะริยา ญาณะ ทัสสะนะวิเสโส อะธิคะโต**
ญาณทัสสนะอันวิเศษควรแก่พระอริยเจ้า ที่ยิ่งกว่าวิสัยธรรมของมนุษย์ ของเรามีอยู่หรือไม่
โสหัง ปัจฉิมา กาเล สพ์รัห์มจารี ปุฏโฐ น มังกุ ภะวิสสามิ ที่จะทำให้เราไม่เก้อเขิน ในเวลาเพื่อนบรรพชิตถามในกาลภายหลัง
อิเม โข ทะสะ ธัมมา ธรรม ๑๐ ประการนี้แล
ปัพพะชิเตนะ อันบรรพชิต
อภิณห์หัง ปัจจะเวกขิตัพพา
ควรพิจารณาอย่างนี้เนืองๆ เทอญ.

๑๗. เทวทูตสุตตปาฐะ

(หันทะ มะยัง เทวะทูตะสุตตะปาฐัง ภะณามะ เส.)

โจทิตา เทวะทูเตหิ เย ปะมัชชันติ มาณะวา
เต ทีฆะรัตตัง โสจันติ หีนะกายูปะคา นะรา,

บุคคลเหล่าใด ถูกเทวทูตทั้งหลายตักเตือนแล้ว ยังประมาทอยู่ บุคคลเหล่านั้น จะเข้าถึงกำเนิดชั้นเลว เกิดในนรกประสบทุกข์โศก อยู่สิ้นกาลนาน,

เย จะ โข เทวะทูเตหิ สันโต สัปปุริสา อิธะ
โจทิตา นัปปะมัชชันติ อะริยะธัมเม กุทาจะนัง,

ส่วนบุคคลเหล่าใด เป็นสัตบุรุษ ผู้สงบ ถูกเทวทูตทั้งหลายตักเตือนแล้ว ย่อมไม่ประมาทในอริยธรรม กำหนดรู้อยู่เป็นนิจ

อุปาทาเน ภะยัง ทิส์วา ชาติมะระณะสัมภะเว
อะนุปาทา วิมุจจันติ ชาติมะระณะสังขะเย,

บุคคลเหล่าใด เห็นภัยในความยึดมั่นถือมั่น อันเป็นปัจจัยก่อให้เกิดชาติ ชรา มรณะ บุคคลเหล่านั้น ย่อมหลุดพ้นจากอุปาทาน เพราะความพยายามกระทำให้สิ้นซึ่งชาติ ชรา มรณะนั้น,

เต เขมัปปัตตา สุขิโน ทิฏฐะธัมมาภินิพพุตา
สัพพะเวระภะยาตีตา สัพพะทุกขัง อุปัจจะคุง.

บุคคลเหล่านั้นชื่อว่า “เป็นผู้มีความเกษมสุข

เป็นผู้บรรลุพระนิพพานในปัจจุบันชาตินี้ ไม่มีเวร ไม่มีภัย เป็นผู้ล่วงพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้" ดังนี้แล.

๑๘. พุทธอุทานคาถา

(หันทะ มะยัง พุทธะอุทานะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ

เมื่อใด ธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ ผู้มีสติปัญญาเพียรเพ่งอยู่,

อะถัสสะ กังขาวะ ปะยันติ สัพพา,

เมื่อนั้น ความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์นั้นย่อมสิ้นไป,

ยะโต ปะชานาติ สะเหตุธัมมัง.

เพราะรู้แจ้งชัดว่า ธรรมทั้งหลายเกิดแต่เหตุ.

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ

เมื่อใด ธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ ผู้มีสติปัญญาเพียรเพ่งอยู่,

อะถัสสะ กังขาวะ ปะยันติ สัพพา,

เมื่อนั้น ความสงสัยทั้งปวงของพราหมณ์นั้นย่อมสิ้นไป,

ยะโต ขะยัง ปัจจะยานัง อะเวทิ.

เพราะได้รู้ความสิ้นไปแห่งปัจจัยทั้งหลาย.

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ,

เมื่อใด ธรรมทั้งหลายปรากฏแก่พราหมณ์ ผู้มีสติปัญญาเพียรเพ่งอยู่,

วิธูปะยัง ติฎฐะติ มาระเสนัง,

พราหมณ์นั้น ย่อมกำจัดมารและเสนามาร ดำรงอยู่ได้,

สูโรวะ โอภาสะยะมันตะลิกขันติ.

ดุจอาทิตย์กำจัดความมืด ส่องสว่างอยู่ฉันนั้น.

๑๙. สีลุทเทสปาโฐ

(หันทะ มะยัง สีลุทเทสะปาฐัง ภะณามะ เส.)

ภาสิตะมิทัง เตนะ ภะคะวะตา ชานะตา ปัสสะตา อะระหะตา สัมมาสัมพุทเธนะ,

พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้เห็น ผู้เป็นพระอรหันต สัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ได้ทรงภาษิตไว้ดังนี้ว่า,

สัมปันนะสีลา ภิกขะเว วิหะระถะ สัมปันนะปาฏิโมกขา,

ภิกษุทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศีล มีปาฏิโมกข์ถึงพร้อม แล้วอยู่เถิด,

ปาฏิโมกขะสังวะระสังวุตา วิหะระถะ อาจาระโคจะระสัมปันนา,

ท่านทั้งหลาย จงเป็นผู้สำรวมแล้ว ด้วยความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ มีอาจาระคือมารยาทและโคจรคือที่เที่ยวไปถึงพร้อมอยู่เถิด,

อะณุมัตเตสุ วัชเชสุ ภะยะทัสสาวี สะมาทายะ สิกขะถะ สิกขาปะเทสูติ,

พวกท่าน จงเป็นผู้มีปกติเห็นภัยในโทษทั้งหลาย มาตรว่าเล็กน้อยสมาทานศึกษาในสิกขาบททั้งหลายเถิด,

ตัส์มาติหัมเหหิ สิกขิตัพพัง,

เพราะฉะนั้น อันเราทั้งหลาย ควรสำเหนียกดังนี้ว่า,

สัมปันนะสีลา วิหะริสสามะ สัมปันนะปาฏิโมกขา,

เราทั้งหลาย จักเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศีลอยู่,

ปาฏิโมกขะสังวะระสังวุตา วิหะริสสามะ อาจาระโคจะระสัมปันนา,

เราทั้งหลาย จักเป็นผู้สำรวมแล้ว ด้วยความสำรวมในพระปาฏิโมกข์มีอาจาระคือมารยาทและโคจรคือที่เที่ยวไปถึงพร้อมแล้วอยู่,

อะณุมัตเตสุ วัชเชสุ ภะยะทัสสาวี สะมาทายะ สิกขิสสามะ สิกขาปะเทสูติ,

เราทั้งหลาย จักเป็นผู้มีปกติเห็นภัยในโทษทั้งหลาย มาตรว่า เล็กน้อยสมาทานศึกษาในสิกขาบททั้งหลาย ดังนี้,

เอวัญหิ โน สิกขิตัพพัง.

อันเราทั้งหลาย ควรสำเหนียกอย่างนี้แล.

๒๐. ปรมกัล์ยาณมิตตคาถา

(หันทะ มะยัง ปะระมะกัล์ยาณะมิตตะคาถาโย ภะณามะ เส.)

อานันโท ภิกขุ มัง เอตะทะโวจะ

ท่านอานนท์ภิกษุได้กล่าวคำนี้ กับเราตถาคต ว่า

อุปัฑฒะมิทัง ภันเต พ์รัห์มะจะริยัสสะ ยะทิทัง กัล์ยาณะมิตตะตา กัล์ยาณะสะหายะตา กัล์ยาณะสัมปะวัง กะตาติ

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ความเป็นผู้มีมิตรดี ความมีสหายดี ความมีเพื่อนผู้แวดล้อมดีนี้ เป็นครึ่งหนึ่งของพรหมจรรย์

เอวัง วุตตาหัง อานันทัง ภิกขุง เอตะทะโวจะ มา เหวัง อานันทะ

เมื่อท่านอานนท์กล่าวอย่างนี้แล้ว เราตถาคตได้

ตรัสกับท่านอานนท์ว่า ดูก่อนอานนท์เธออย่ากล่าวอย่างนั้น

สะกะละเมวะ หิทัง อานันทะ พ์รัห์มะจะริยัง ยะทิทัง มา เหวัง อานันทะ กัล์ยาณะมิตตะตา กัล์ยาณะสะหายะตา กัล์ยาณะสัมปะวังกะตาติ

ดูก่อนอานนท์ ความเป็นผู้มีมิตรดี ความมีสหายดี ความมีเพื่อนผู้แวดล้อมดีนี้ เป็นทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์ทีเดียว

เอวัง โข อานันทะ ภิกขุ กัล์ยาณะมิตโต กัล์ยาณะสะหาโย กัล์ยาณะสัมปะวังโก

ดูก่อนอานนท์ ภิกษุผู้มีมิตรดี มีสหายดี มีเพื่อนผู้แวดล้อมดี

อะริยัง อัฏฐังคิกัง มัคคัง ภาเวติ อะริยัง อัฏฐังคิกัง มัคคัง พะหุลีกะโรติ

ย่อมเจริญอริยมรรคมีองค์แปด ย่อมกระทำซึ่งอริยมรรคมีองค์แปดให้มากได้ อย่างนี้แล

มะมัญหิ อานันทะ กัล์ยาณมิตตัง อาคัมมะ

ดูก่อนอานนท์สัตว์ทั้งหลายเหล่าใด ได้อาศัยเรา ตถาคต เป็นกัลยาณมิตรแล้ว

ชาติธัมมา สัตตา ชาติยา ปะริมุจจันติ

สัตว์ทั้งหลายผู้ที่มีความเกิดเป็นธรรมดา ย่อมหลุดพ้นจากความเกิดได้

ชะราธัมมา สัตตา ชะรายะ ปะริมุจจันติ

สัตว์ทั้งหลายผู้ที่มีความแก่เป็นธรรมดา ย่อมหลุดพ้นจากความแก่ได้

พะยาธิธัมมา สัตตา พะยาธิโต ปะริมุจจันติ

สัตว์ทั้งหลายผู้ที่มีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา ย่อมหลุดพ้นจากความเจ็บไข้ได้

มะระณาธัมมา สัตตา มะระเณนะ ปะริมุจจันติ

สัตว์ทั้งหลายผู้ที่มีความตายเป็นธรรมดา ย่อมหลุดพ้นจากความตายได้

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสะธัมมา สัตตา โสกะปะริเทวะ ทุกขะโทมะนัสสุปายาเสหิ ปะริมุจจันตีติ

สัตว์ทั้งหลายผู้ที่มีความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจเป็นธรรมดา ย่อมหลุดพ้นจากความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจได้ ดังนี้

๒๑. ตายนคาถา

(หันทะ มะยัง ตายะนะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ฉินทะ โสตัง ปะรักกัมมะ กาเม ปะนูทะ พ์ราห์มะณะ,

ท่านจงพยายามตัดตัณหาเพียงดั่งกระแสน้ำเสีย จงถ่ายถอนกามทั้งหลายเสียเถิดนะพราหมณ์,

นัปปะหายะ มุนิ กาเม เนกัตตะมุปะปัชชะติ,

เพราะพระมุนีไม่ละกามทั้งหลายแล้ว จะเข้าถึงความเป็นผู้เดียวไม่ได้,

กะยิรา เจ กะยิราเถนัง ทัฬหะเมนัง ปะรักกะเม,

ถ้าจะทำ ก็พึงทำกิจนั้นเถิด แต่พึงบากบั่นทำกิจนั้นให้จริง,

สิถิโล หิ ปะริพพาโช ภิยโย อากิระเต ระชัง,

เพราะสมณะธรรมที่ประพฤติย่อหย่อน ยิ่งโปรยโทษดุจธุลี,

อะกะตัง ทุกกะตัง เสยโย ปัจฉา ตัปปะติ ทุกกะตัง,

ความชั่วไม่ทำเสียเลยดีกว่า เพราะทำแล้วย่อมเดือดร้อนในภายหลัง,

กะตัญจะ สุกะตัง เสยโย ยัง กัต์วา นานุตัปปะติ,

ทำความดีนั้นแหละดีกว่า เพราะทำแล้วย่อมไม่เดือดร้อนในภายหลัง,

กุโส ยะถา ทุคคะหิโต หัตถะเมวานุกันตะติ,

หญ้าคาที่บุคคลจับไม่ดี ย่อมบาดมือตนเองฉันใด,

สามัญญัง ทุปปะรามัตถัง นิระยายูปะกัฑฒะติ,

ความเป็นสมณะอันบรรพชิตรักษาไม่ดี ย่อมฉุดไปนรกฉันนั้น

ยังกิญจิ สิถิลัง กัมมัง สังกิลิฏฐัญจะ ยัง วะตัง สังกัส สะรัง พ์รัหมะจะริยัง นะ ตัง โหติ มะหัปผะลันติ.

การงานอันใดอันหนึ่งที่ย่อหย่อนด้วย

ความประพฤติอันใดที่เศร้าหมองแล้วด้วย และพรหมจรรย์อันใดที่ตนระลึกด้วยความรังเกียจด้วยกิจสามอย่างนั้น ย่อมเป็นของไม่มีผลมาก ดังนี้.

บทปลงสังขาร/มนุษย์เราเอ๋ย

มนุษย์เราเอ๋ย เกิดมาทำไม
นิพพานมีสุข อยู่ใยมิไป
ตัณหาหน่วงหนัก หน่วงชักหน่วงไว้
ฉันไปมิได้ ตัณหาผูกพัน
ห่วงนั้นพันผูก ห่วงลูกห่วงหลาน
ห่วงทรัพย์สินศฤงคาร จงสละเสียเถิด
จะได้ไปนิพพาน ข้ามพ้นภพสาม
ยามหนุ่มสาวน้อย หน้าตาแช่มช้อย
งามแล้วทุกประการ แก่เฒ่าหนังยาน
แต่ล้วนเครื่องเหม็น เอ็นใหญ่เก้าร้อย

เอ็นน้อยเก้าพัน
ให้ร้อนให้เย็น
ขนคิ้วก็ขาว
เส้นผมบนหัว
หน้าตาเว้าวอก
จะลุกก็โอย
เหมือนดอกไม้โรย
จะเข้าที่นอน
พระอนิจจัง
เราท่านเกิดมา
ผู้ดีเข็ญใจ
เงินทองทั้งนั้น
ตายไปเป็นผี
เข้าชักหน้าหนี
เปื่อยเน่าพุพอง
เขาหามเอาไป
เขานั่งร้องไห้
มันมาทำเข็ญ
เมื่อยขบทั้งตัว
นัยน์ตาก็มัว
ดำแล้วกลับหงอก
ดูน่าบัดสี
จะนั่งก็โอย
ไม่มีเกสร
พึงสอนภาวนา
พระอนัตตา
รังแต่จะตาย
ก็ตายเหมือนกัน
มิติดตัวไป
ลูกเมียผัวรัก
เขาเหม็นซากผี
หมู่ญาติพี่น้อง
เขาวางลงไว้
แล้วกลับคืนมา

อยู่แต่ผู้เดียว ป่าไม้ชายเขียว
เหลียวไม่เห็นใคร เห็นแต่ฝูงแร้ง
เห็นแต่ฝูงกา เห็นแต่ฝูงหมา
ยื้อแย่งกันกิน ดูน่าสมเพช
กระดูกกูเอ๋ย เรี่ยรายแผ่นดิน
แร้งกาหมากิน เอาเป็นอาหาร
เที่ยงคืนสงัด ตื่นขึ้นมินาน
ไม่เห็นลูกหลาน พี่น้องเผ่าพันธุ์
เห็นแต่นกเค้า จับเจ่าเรียงกัน
เห็นแต่นกแสก ร้องแรกแหกขวัญ
เห็นแต่ฝูงผี ร้องไห้หากัน
มนุษย์เราเอ๋ย อย่าหลงนักเลย
ไม่มีแก่นสาร อุตส่าห์ทำบุญ
คำจุนเอาไว้ จะได้ไปสวรรค์
จะได้ทันพระพุทธเจ้า จะได้เข้านิพพาน

อะหัง วันทามิ สัพพะโส
อะหัง วันทามิ นิพพานะปัจจะโย โหตุ .

บทปลงสังขาร/เกศาผมหงอก

เกศาผมหงอก บอกว่าตัวเฒ่า ฟันฟางผมเผ้า
แก่แล้วทุกประการ ตามืดหูหนัก ร้ายนักสาทาน
บ่มิเป็นแก่นสาร ใช่ตัวตนของเรา แผ่นพื้นเปื่อยเน่า
เครื่องประดับกายเรา โสโครกทั้งตัว แข้งขามือสั่น
เส้นสายพันพัว เห็นน่าเกลียดกลัว อยู่ในตัวของเรา
ให้มึนให้เมื่อย ให้เจ็บให้เหนื่อย ไปทุกขุมขน
แก่แล้วโรคา เข้ามาหาตน ได้ความทุกข์ทน
โสกาอาวรณ์ จะนั่งก็โอย จะลุกก็โอย
เหมือนดอกไม้โรย ไม่มีเกสร แก่แล้วโรคา
เข้ามาวิงวอน ได้ความทุกข์ร้อน ทั่วกายอินทรีย์
ครั้นสิ้นลมปาก กลับกลายหายจาก เรียกกันว่าผี
ลูกรักผัว (เมีย) รัก เขาชักหน้าหนี เขาว่าซากผี
เปื่อยเน่าพุพอง เขาเสียไม่ได้ เขาไปเยี่ยมมอง
เขาบ่ได้ต้อง เกลียดกลัวนักหนา เขาผูกคอรัด

มือเท้าเขามัด รัดรึงตรึงตรา เขาหามเอาไป
ทิ้งไว้ป่าช้า เขากลับคืนมา สู่เหย้าเรือนพลัน
ตนอยู่เอกา อยู่กับหมูหมา ยื้อคร่าพัลวัน
ทรัพย์สินของตน ขนมาปันกัน ข้าวของทั้งนั้น
ไม่ใช่ของเรา เมื่อตนยังอยู่ เรียกว่าของกู
เดี๋ยวนี้เป็นของเขา แต่เงินใส่ปาก เขายังควักล้วงเอา
ไปแต่ตัวเปล่า เน่าทั่วสารพางค์กาย อยู่ในป่ารก
ได้ยินเสียงนก กึกก้องดงยาง ได้ยินหมาใน
ร้องไห้ครวญคราง ใจจิตอ้างว้าง วิเวกวังเวง
มีหมู่นกแขวก บินมาร้องแรก แถกขวัญของตน
เหลียวไม่เห็นใคร อกใจวังเวง ให้อยู่ครื้นเครง
รำพึงถึงตัว ตายไปเป็นผี เขาไม่ใยดี
ทิ้งไว้น่ากลัว ยิ่งคิดยิ่งพรั่น กายสั่นระรัว
รำพึงถึงตัว อยู่ในป่าช้า ผัว (เมีย) มิ่งสินทรัพย์
ยิ่งแลยิ่งลับ ไม่เห็นตามมา เห็นแต่ศีลทาน
เมตตาภาวนา ตามเลี้ยงรักษา อุ่นเนื้ออุ่นใจ
ศีลทานมาช่วย ให้เป็นเพื่อนม้วย เมื่อตนตายไป

ตบแต่งสมบัติ
อัตตะกิเลสมากมี
ประเสริฐโฉมสี
ขับกล่อมดีดสี
แก้วเก้าเนาวรัตน์
ที่ตนนับถือ
พระสงฆ์องค์อารีย์รัก
เอออวยสมบัติ
ประเสริฐเพลิดเพลา
รักเขาเสียเปล่า
ไปหลงรักเขา
จำศีลภาวนา
ให้พ้นสงสาร
ผู้ใดใจพาล
เป็นห่วงตัณหา
ตกจตุรบาย ฯ

นพรัตน์โพยภัย
ศีลพาไปเกิด
นางฟ้าแห่ล้อม
ฟังเสียงบรรเลง
นับน้อยไปหรือ
พระธรรมนั้นหรือ
มาเป็นปี่นปัก
นพรัตน์โอฬาร
ลูกผัว (เมีย) ที่รัก
เขามิตามช่วย
เห็นไม่เป็นการ
บำเพ็ญศีลทาน
ลุถึงสถาน
หลงรักลูกหลาน
เข้ามารับรอง

เลิศล้ำอำไพ
ได้วิมานเลิศ
ห้อมล้อมมากมี
บรรเลงสมบัติ
คุณพระทศพล
สั่งสอนทุกวัน
พระกรรมฐาน
ดีกว่าลูกหลาน
บ่มิเป็นตำหนัก
เพื่อนม้วยด้วยเรา
รักตนดีกว่า
จะได้ช่วยตน
ได้วิมานทอง
จะต้องจำจอง
ตายไปจะต้อง

อันความตาย ชายนารี หนีไม่พ้น
จะมีจน ก็ต้องวาย ตายเป็นผี
ถึงแสนรัก ก็ต้องร้าง ห่างทันที
ไม่วันนี้ ก็วันหน้า จริงหนาเรา

อันยศลาภ หาบไป ไม่ได้แน่
เว้นเสียแต่ ต้นทุน บุญกุศล
ทิ้งสมบัติ ทั้งหลาย ให้ปวงชน
แม้ร่างตน เขาก็เอา ไปเผาไฟ

อย่าแบ่งชั้นวรรณะเลยมนุษย์
ต่างถึงจุดสุดท้ายกลายเป็นผี
หลุมฝังศพกลบสิ้นซากอินทรีย์
ไพร่ผู้ดีมี หรือจนไม่พ้นตาย.

อาการ ๓๒ แปล

อิมัส์มิง กาเย เกสา คือผม อย่าได้ชื่นชม ว่าผมโสภา ทั้งเก้าล้านเส้น ย่อมเป็นอนัตตา ครั้นแก่ชรา กลับขาวน่าชัง **โลมา** คือขน งอกทั่วตัวตน ก็เป็นอนิจจัง ได้เก้าโกฏิเส้น ล้วนเป็นอสุภัง น่าเกลียดน่าชัง อย่าชมว่าดี **นะขา** คือ เล็บ ถอดหักมักเจ็บ ว่าเล็บกระลี ทั้งยี่สิบทัศ วิบัติอัปรีย์ แก่นสารไม่มี วิปริตสาฑาล **ทันตา** คือฟัน สามสิบสองอัน ใช่แก่นใช่สาร คลอนคลุกงุกงัน หลุดหักสาฑาล ไม่ตั้งอยู่นาน ควรแต่อนิจจา **ตะโจ** คือหนัง เปื่อยเน่าพองพัง ทั่วทั้งกายา ถ้าจะม้วนเข้า เท่าลูกพุทรา คนอันธพาลา นับถือว่าดี **มังสัง** ว่าเนื้อ เปื่อยเน่าบ่มีเหลือ เท่าเส้นเกศี ทั้งเก้าร้อยชิ้น ในกายอินทรีย์ ตายแล้วเป็นผี รังเกียจเกลียดอาย **นะหารู** ว่าเอ็น เก้าร้อยทำเข็ญ เมื่อยขบสารพางค์ ลุกโอยนั่งโอย รัญจวนครวญคราง ให้โทษทุกอย่าง อย่าถือว่าดี **อัฏฐิ** กระดูก เส้นรัดมัดผูก

สามร้อยท่อนมี ล้วนเป็นอนัตตา อย่าชมว่าดี แก่นสาร ไม่มี เครื่องถมแผ่นดิน หาปัญหาไม่ รักใคร่อาจิณ ที่จะเพิ่มพูนดิน บ่มิได้คิดถึง อวิชชาหุ้มห่อ ผูกรัดมัดรึง หลงรักตะบึง บ่มิคล้อยถอยหลัง **อัฏฐิมิญชัง** เยื่อใน กระดูก เพลิงร้อนต้องถูก ละลายไหลหลั่ง เหม็นขื่น เหม็นเขียว น่าเกลียดน่าชัง ควรคิดอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา **วักกะ** ว่าม้าม แต่ล้วนไม่งาม โสโครก นักหนา เครื่องเปื่อยเครื่องเน่า ถมแผ่นดินพสุธา ครั้นสิ้นชีวา กาแร้งแย่งกิน **หะทะยัง** หัวใจ ม้าม ปกคลุมไว้ ในอกอาจิณ สิ้นลมระบาย สุนัขกากิน เครื่องเน่าทั้งสิ้น ไม่เหลือสักอัน **ยะกะนัง** ว่าตับ เป็น ชิ้นประทับ กับหว่างนมนั้น กำหนดโดยสี สีแดง แสงฉัน เครื่องเน่าทั้งนั้น ในกายอินทรีย์ **กิโลมะกัง** พังผืดนั้นเล่า พระสรรเพชรเจ้า กำหนดโดยสี เหมือน ทุกุลพัด ที่ผ้าพอดี เก่าแก่เศร้าสี มิสู้งามตา เป็น เครื่องสาธารณ์ อาหารแร้งกา ควรคิดอนิจจา อย่าได้ ละวาง **ปิหะกัง** ว่าพุง จงตั้งจิตมุ่ง อย่าเหินอย่าห่าง

เอาเป็นกรรมฐาน อย่าละวาง พุงมีสี่อย่าง ดอนคนที่สอ สัณฐานพุงนั้น เหมือนสีโคมอ อาศัยอยู่ต่อ ที่ท้ายดวงใจ **ปับผาสัง** ว่าปอด เอาปัญญาสอด ส่องลงภายใน ให้เห็นอนิจจัง ประจักษ์แจ่มใส สีปอดนั้นไซร้ แดงแดงสำราญ สามสิบสองชิ้น ติดกันสัณฐาน เหมือนขนมหวาน ตัดชิ้นเสี้ยวเลี้ยว **อันตัง** ไส้ใหญ่ เป็นสายยาวเรียว เป็นขดลดเลี้ยว ยี่สิบแปดขด ไส้ชายกำหนด สามสิบสองศอก ว่ายืดยาวออก กว่าไส้สตรี ไส้หญิงสั้นกว่า สี่ศอกโดยมี กำหนดโดยสี เหมือนฉาบปูนขาว เบื้องบนนั้นยาว ตลอดลำคอ เบื้องต่ำนั้นต่อ ทวารเบื้องใต้ **อันตะคุณัง** ไส้น้อยกำหนด รัดขดไส้ใหญ่ บางทีรัดไว้ บางทีโยนยาน **อุทะริยัง** อาหารใหม่ เข้าอยู่ในไส้ เหมือนไถ้ข้าวสาร **กะรีสัง** อาหารเก่าลงตามทวาร เหม็นพ้นประมาณ รังเกียจเกลียดชัง **ปิตตัง**ว่าดี เขียวเขียวโดยสี ดีมีสองอย่าง อย่างหนึ่งดีฟัก ซึมซาบสารพางค์ ดีทั้งสองอย่าง อสุจิอสุภัง **เสมหัง** เสลดข้น เป็นไขไหลล้น น่าเกลียดน่าชัง

ท่านผู้บัณฑิต ควรคิดอนิจจัง เสลดนี้ปิดบัง อยู่บนอาหาร **ปุพโพ** ว่าหนอง เกิดแต่พุพอง เปื่อยเน่าทุกประการ **โลหิตัง** คือเลือด เหลวไหลซาบซ่านทั่วกายทวาร สีแดงดังชาด เลือดข้นนั้นไซร้ พอได้เต็มบาตร เป็นอาโปธาตุ ขังอยู่ในท้อง ทับท่วมหัวใจตับไตทั้งสอง พึงระลึกตรึกตรอง ให้เห็นอนัตตา **เสโท** คือเหงื่อ ซาบอยู่ในเนื้อ ทั่วทั้งสรีรา ต้องร้อนไหลหลั่ง เทพังออกมา โซมทั่วกายา น่าเกลียดน่าอาย **เมโท** น้ำมัน ซาบอยู่ในตน ทั่วทั้งสารพางค์ สีเหมือนขมิ้น เหลืองอ่อนจางๆ เหม็นสาบเหม็นสาง โสโครกหนักหนา **อัสสุ** น้ำเนตร โทมนัสเป็นเหตุ ไหลหลั่งออกมา จากคลองจักษุ ทั้งสองซ้ายขวา เป็นท่อธารา หยดย้อยฟูมฟอง **วะสา** มันเหลว ต้องร้อนไหลนอง ปลงสติตริตรอง ให้เห็นอนัตตา **เขโฬ** น้ำลายที่เหลวอยู่ปลาย ประเทศชิวหา ข้นอยู่ปลายลิ้นไหลออกอัตรา เร่งคิดอนิจจา อย่าหลงว่าดี **สิงฆานิกา** น้ำมูก ออกช่องจมูก เห็นน่าบัดสี บ้างขังบ้างไหล

มิใช่พอดี โสโครกเต็มที เกลียดทีอาย **ละสิกา** ไขข้อ อยู่ที่ข้อต่อ กระดูกร่างกาย เหมือนไขทาเพลา แห่งเกวียนทั้งหลาย อย่าได้มั่นหมาย ว่าเป็นของดี เร่งคิดสังเวช จัดตั้งสังเกต ถึงกายอินทรีย์ ปัญญาส่องมอง ตามครองวิถี โดยพระบาลี ว่าไว้ในสูตร **มุตตัง** มูตรเน่า คืออาหารเก่า แบ่งออกเป็นมูตร ยิ่งเก่ายิ่งเหม็น ยิ่งเน่ายิ่งบูด รู้ว่าเป็นมูตร แสยงขนพอง **มัตถะเกมัตถะลุงคัง** เยื่อในศีรษะ คือแป้งสำปั้น อยู่ในสมอง ต้องร้อนเมื่อไร เหลวไหลออกนอง อย่าได้คิดปอง ว่าเป็นแก่นสาร เมื่อน้อยเมื่อหนุ่ม หน้าฉ่ำชื่นชุ่ม เห็นงามตระการ ครั้นถึงเฒ่าแก่ ปรวนแปรสาฑาล ชั่วถ่อยทุกสถาน เห็นน่าบัดสี ฟันหักแก้มตอบ หน้าตาเว้าวอก เรี่ยวแรงไม่มี ตามืนหูหนัก อัปลักษณ์อัปรีย์ ไม่งามไม่ดี สักสิ่งสักอัน เนื้อหนังหู่เหี่ยว เส้นขึ้นเป็นเกลียว ดุจดังเถาวัลย์ ผมดำก็หงอก กลับกลอกทุกอัน สิ้นทั้งตัวนั้น ย่อมเป็นอนัตตา

บทพิจารณาสังขาร

สัพเพ สังขารา อะนิจจา

สังขารคือร่างกาย จิตใจ แลรูปธรรม นามธรรม ทั้งหมดทั้งสิ้น มันไม่เที่ยง เกิดขึ้นแล้วดับไป มีแล้วหายไป

สัพเพ สังขารา ทุกขา

สังขารคือร่างกาย จิตใจ แลรูปธรรม นามธรรม ทั้งหมดทั้งสิ้น มันเป็นทุกข์ทนยาก เพราะเกิด ขึ้นแล้ว แก่เจ็บตายไป

สัพเพ ธัมมา อะนัตตา

สิ่งทั้งหลายทั้งปวง ทั้งที่เป็นสังขารและมิใช่สังขาร ทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน ไม่ควรถือว่าเรา ว่าของเรา ว่าตัวว่าตนของเรา

อะธุวัง ชีวิตัง ชีวิตเป็นของไม่ยั่งยืน

ธุวัง มะระณัง ความตายเป็นของยั่งยืน

อะวัสสัง มะยา มะริตัพพัง อันเราจะพึงตายเป็นแท้

มะระณะปะริโยสานัง เม ชีวตัง

ชีวิตของเรา มีความตายเป็นที่สุดรอบ

ชีวิตัง เม อะนิยะตัง	ชีวิตของเรา เป็นของไม่เที่ยง
มะระณัง เม นิยะตัง	ความตายของเรา เป็นของเที่ยง
วะตะ	ควรที่จะสังเวช
อะยัง กาโย	ร่างกายนี้
อะจิรัง	มิได้ตั้งอยู่นาน
อะเปตะวิญญาโณ	ครั้นปราศจากวิญญาณ
ฉุฑโฑ	อันเขาทิ้งเสียแล้ว
อะธิเสสสะติ	จักนอนทับ
ปะฐะวิง	บนแผ่นดิน
กะลิงคะรัง อิวะ	ประดุจดังว่าท่อนไม้และท่อนฟืน
นิรัตถัง	หาประโยชน์มิได้.

พระพุทธสิหิงค์ จ.เชียงใหม่

ภาค ๖
บทกรวดน้ำ อุทิศ อธิษฐาน แผ่เมตตา

พระพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

ท่าน้ำโคตมติตถะฝั่งแม่น้ำคงคาด้านเมืองปาฏลีบุตร

ท่าน้ำอุกกเจละฝั่งแม่น้ำคงคาด้านเมืองเวสาลี

กรวดน้ำ
อุททิสสนาธิฏฐานคาถา

(หันทะ มะยัง อุททิสสะนาธิฏฐานะคาถาโย ภะณามะ เส.)

บทที่ ๑

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ	ด้วยบุญนี้ อุทิศให้
อุปัชฌายา คุณุตตะรา	อุปัชฌาย์ ผู้เลิศคุณ
อาจะริยูปะการา จะ	แลอาจารย์ ผู้เกื้อหนุน
มาตา ปิตา จะ ญาตะกา	ทั้งพ่อแม่ แลปวงญาติ
สุริโย จันทิมา ราชา	สูรย์จันทร์ แลราชา
คุณะวันตา นะราปิ จะ	ผู้ทรงคุณหรือสูงชาติ
พ์รัห์มะมารา จะ อินทา จะ	พรหมมาร และอินทราช
โลกะปาลา จะ เทวะตา	ทั้งทวยเทพ และโลกบาล
ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ	ยมราช มนุษย์มิตร
มัชฌัตตา เวริกาปิ จะ	ผู้เป็นกลาง ผู้จองผลาญ
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ	ขอให้เป็นสุขศานติ์
	ทุกทั่วหน้า อย่าทุกข์ทน

ปุญญานิ ปะกะตานิ เม บุญผอง ที่ข้าทำ
จงช่วยอำนวยศุภผล
สุขัง จะ ติวิธัง เทนตุ ให้สุขสามอย่างล้น
ขิปปัง ปาเปถะ โวมะตัง ให้ลุถึง นิพพานพลัน[๑]

(ต่อบทที่ ๔ หน้า ๒๘๔)

บทที่ ๒

เย เกจิ ขุททะกา ปาณา สัตว์เล็ก ทั้งหลายใด
มะหันตาปิ มะยา หะตา ทั้งสัตว์ใหญ่ เราหำ้หั่น
เย จาเนเก ปะมาเทนะ มิใช่น้อย เพราะเผลอผลัน
กายะวาจามะเนเหวะ ทางกายา วาจาจิต
ปุญญัง เม อะนุโมทันตุ จงอนุโมทนากุศล
คัณหันตุ ผะละมุตตะมัง ถือเอาผล อันอุกฤษฏ์
เวรา โน เจ ปะมุญจันตุ ถ้ามีเวร จงเปลื้องปลิด
สัพพะโทสัง ขะมันตุ เม อดโทษข้า อย่าผูกไว้[๒]

---

๑ ถ้าจะว่าเพียงเท่านี้ไม่ว่าต่อไปอีก ให้เป็น **"นิพพานพลัน"** เป็น **"นิพพานเทอญ"**

๒ ถ้าจะหยุดว่าเพียงเท่านี้ให้เปลี่ยน **"อย่าผูกไว้"** เป็น **"ทั่วหน้าเทอญ"**

บทที่ ๓

ยังกิญจิ กุสะลัง กัมมัง	กุศลกรรมอย่างใดหนึ่ง
กัตตัพพัง กิริยัง มะมะ	เป็นกิจซึ่งควรฝักใฝ่
กาเยนะ วาจามะนะสา	ด้วยกาย วาจาใจ
ติทะเส สุคะตัง กะตัง	เราทำแล้วเพื่อไปสวรรค์
เย สัตตา สัญญิโน อัตถิ	สัตว์ใด มีสัญญา
เย จะ สัตตา อะสัญญิโน	หรือหาไม่ เป็นอสัญญ์
กะตัง ปุญญะผะลัง มัย์หัง	ผลบุญ ข้าทำนั้น
สัพเพ ภาคี ภะวันตุ เต	ทุก ๆ สัตว์จงมีส่วน
เย ตัง กะตัง สุวิทิตัง	สัตว์ใดรู้ ก็เป็นอัน
ทินนัง ปุญญะผะลัง มะยา	ว่าข้าให้แล้วตามควร
เย จะ ตัตถะ นะ ชานันติ	สัตว์ใด มิรู้ถ้วน
เทวา คันต์วา นิเวทะยุง	ขอเทพเจ้า จงเล่าขาน
สัพเพ โลกัม์หิ เย สัตตา	ปวงสัตว์ในโลกีย์
ชีวันตาหาระเหตุกา	มีชีวิตด้วยอาหาร
มะนุญญัง โภชะนัง สัพเพ	จงได้ โภชน์สำราญ
ละภันตุ มะมะ เจตะสา	ตามเจตนา ข้าอาณัติ*

---

* ถ้าจะหยุดว่าเพียงเท่านี้ ให้เปลี่ยน "**ข้าอาณัติ**" เป็น "**ของข้าเทอญ**"

บทที่ ๔

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ	ด้วยบุญนี้ที่เราทำ
อิมินา อุททิเสนะ จะ	แลอุทิศให้ปวงสัตว์
ขิปปาหัง สุละเภ เจวะ	เราพลันได้ซึ่งการตัด
ตัณหุปาทานะเฉทะนัง	ตัวตัณหาอุปาทาน
เย สันตาเน หินา ธัมมา	สิ่งชั่วในดวงใจ
ยาวะ นิพพานะโต มะมัง	กว่าเราจะถึงนิพพาน
นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ	มลายสิ้นจากสันดาน
ยัตถะ ชาโต ภะเว ภะเว	ทุก ๆ ภพที่เราเกิด
อุชุจิตตัง สะติปัญญา	มีจิตตรง และสติ
	ทั้งปัญญาอันประเสริฐ
สัลเลโข วิริยัม์หินา	พร้อมทั้งความเพียรเลิศ
	เป็นเครื่องขูดกิเลสหาย
มารา ละภันตุ โนกาสัง	โอกาสอย่าพึงมี
	แก่หมู่มารสิ้นทั้งหลาย,
กาตุญจะ วิริเยสุ เม	เป็นช่องประทุษร้าย
	ทำลายล้างความเพียรจม
พุทธาทิปะวะโร นาโถ	พระพุทธผู้ บวรนาถ
ธัมโม นาโถ วะรุตตะโม	พระธรรมที่พึ่งอุดม

นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ พระปัจเจกะพุทธสม
สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง พบพระสงฆ์ที่พึงผยอง
เตโสตตะมานุภาเวนะ ด้วยอานุภาพนั้น
มาโรกาสัง ละภันตุ มา ขอหมู่มาร อย่าได้ช่อง
ทะสะปุญญานุภาเวนะ ด้วยเดชบุญทั้งสิบป้อง
มาโรกาสัง ละภันตุ มา อย่าเปิดโอกาสแก่มาร (เทอญ)

ปัตติทานะคาถา

(หันทะ มะยัง ปัตติทานะคาถาโย ภะณามะ เส.)

ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสินี,
ถูเป ฆะเร โพธิฆะเร ตะหิง ตะหิง,
เทพยดาทั้งหลายเหล่าใด มีปกติอยู่ในวิหาร
สิงสถิตที่เรือนพระสถูป ที่เรือนโพธิ์ ในที่นั้น ๆ
ตา ธัมมะทาเนนะ ภะวันตุ ปูชิตา
โสตถิง กะโรนเตธะ วิหาระมัณฑะเล
เทพยดาทั้งหลายเหล่านั้น, เป็นผู้อันเราทั้งหลาย
บูชาแล้วด้วยธรรมทาน, ขอจงทำซึ่งความสวัสดี
ความเจริญในมณฑลวิหารนี้

เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ ภิกขะโว

สารามิกา ทานะปะตี อุปาสะกา,

พระภิกษุทั้งหลายที่เป็นเถระก็ดี ที่เป็นปานกลางก็ดี ที่เป็นผู้บวชใหม่ก็ดี อุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย ที่เป็นทานาธิบดีก็ดี, พร้อมด้วยอารามิกชนก็ดี

คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อิสสะรา

สัปปาณะภูตา สุขิตา ภะวันตุ เต

ชนทั้งหลายเหล่าใด ที่เป็นชาวบ้านก็ดี, ที่เป็นชาวต่างประเทศก็ดี, ที่เป็นชาวนิคมก็ดี, ที่เป็นอิสระเป็นใหญ่ก็ดี, ขอชนทั้งหลายเหล่านั้นจงเป็นผู้มีสุขเถิด

ชะลาพุชา เยปิ จะ อัณฑะสัมภะวา

สังเสทะชาตา อะถะโวปะปาติกา

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นชลาพุชะกำเนิดก็ดี, ที่เป็นอัณฑชะกำเนิดก็ดี, ที่เป็นสังเสทชะกำเนิดก็ดี, ที่เป็นโอปปาติกะกำเนิดก็ดี,

นิยยานิกัง ธัมมะวะรัง ปะฏิจจะ เต
สัพเพปิ ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านั้น ได้อาศัยซึ่งธรรมอันประเสริฐ, เป็นนิยานิกธรรม, ประกอบในอันนำผู้ปฏิบัติให้ออกไปจากสังสารทุกข์, จงกระทำซึ่งความสิ้นไปพร้อมแห่งทุกข์เถิด

ฐาตุ จิรัง สะตัง ธัมโม ธัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา

ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลายจงตั้งอยู่นาน, ขอบุคคลทั้งหลายผู้ทรงไว้ซึ่งธรรม จงดำรงอยู่นาน

สังโฆ โหตุ สะมัคโค วะ อัตถายะ จะ หิตายะ จะ

ขอพระสงฆ์จงมีความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน, ในอันทำซึ่งประโยชน์ และสิ่งอันเกื้อกูลเถิด

อัมเห รักขะตุ สัทธัมโม สัพเพปิ ธัมมะจาริโน

ขอพระธรรมจงรักษาไว้ซึ่งเราทั้งหลาย, แล้วจงรักษาไว้ซึ่งบุคคลผู้ประพฤติซึ่งธรรมแม้ทั้งปวง

วุฑฒิง สัมปาปุเณยยามะ ธัมเม อะริยัปปะเวทิเต

ขอเราทั้งหลาย พึงถึงพร้อมซึ่งความเจริญในธรรม ที่พระอริยเจ้าประกาศไว้แล้ว

ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน พุทธะสาสะเน
ขอสรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง, จงเป็นผู้เลื่อมใส
ในพระพุทธศาสนา
สัมมา ธารัง ปะเวจฉันโต กาเล เทโว ปะวัสสะตุ
ขอฝนทั้งหลายจงหลั่งลงตกต้องตามฤดูกาล
วุฑฒิภาวายะ สัตตานัง สะมิทธัง เนตุ เมทะนิง
ขอฝนจงนำความสำเร็จมาสู่พื้นปฐพี, เพื่อความ
เจริญแก่สัตว์ทั้งหลาย
มาตา ปิตา จะ อัตระชัง นิจจัง รักขันติ ปุตตะกัง
มารดาและบิดา ย่อมรักษาบุตรที่เกิดในตน
เป็นนิจ ฉันใด
เอวัง ธัมเมนะ ราชาโน ปะชัง รักขันตุ สัพพะทา
ขอพระราชาจงปกครองประชาชน, โดยชอบ
ธรรมในกาลทุกเมื่อฉันนั้น.

สัพพะปัตติทานคาถา

(หันทะ มะยัง สัพพะปัตติทานะคาถาโย ภะณามะ เส)

ปุญญัสสิทานิ กะตัสสะ ยานัญญานิ กะตานิ เม
เต สัญจะ ภาคิโน โหนตุ สัตตานันตาปปะมาณะกา

สัตว์ทั้งหลาย ไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ
จงมีส่วนแห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้ทำในบัดนี้
และแห่งบุญอื่นที่ได้ทำไว้ก่อนแล้ว

เย ปิยา คุณะวันตา จะ มัยหัง มาตาปิตาทะโย
ทิฏฐา เม จาป์ยะทิฏฐา วา อัญเญ มัชฌัตตะเวริโน

คือจะเป็นสัตว์เหล่าใด ซึ่งเป็นที่รักใคร่และ
มีบุญคุณ เช่นมารดาบิดาของข้าพเจ้าเป็นต้นก็ดี
ที่ข้าพเจ้าเห็นแล้วหรือไม่ได้เห็นก็ดี
สัตว์เหล่าอื่นที่เป็นกลางๆ หรือเป็นคู่เวรกันก็ดี

สัตตา ติฏฐันติ โลกัส์มิง เต ภุมมา จะตุโยนิกา
ปัญเจกะจตุโวการา สังสะรันตา ภะวาภะเว

สัตว์ทั้งหลาย ตั้งอยู่ในโลก อยู่ในภูมิทั้งสาม อยู่ใน

กำเนิดทั้งสี่ มีขันธ์ห้าขันธ์ มีขันธ์ขันธ์เดียว มีขันธ์สี่ขันธ์ กำลังท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยภพใหญ่ก็ดี

ญาตัง เย ปัตติทานัมเม อะนุโมทันตุ เต สะยัง
เย จิมัง นัปปะชานันติ เทวา เตสัง นิเวทะยุง

สัตว์เหล่าใดรู้ส่วนบุญที่ข้าพเจ้าแผ่ให้แล้ว สัตว์เหล่านั้นจงอนุโมทนาเองเถิด ส่วนสัตว์เหล่าใดยังไม่รู้ส่วนบุญนี้ ขอเทวดาทั้งหลายจงบอกสัตว์เหล่านั้นให้รู้

มะยา ทินนานะ ปุญญานัง อะนุโมทะนะเหตุนา
สัพเพ สัตตา สะทา โหนตุ อะเวรา สุขะชีวิโน
เขมัปปะทัญจะ ปัปโปนตุ เตสาสา สิชฌะตัง สุภา

เพราะเหตุที่ได้อนุโมทนาส่วนบุญที่ข้าพเจ้าแผ่ให้แล้ว สัตว์ทั้งหลาย ทั้งปวง จงเป็นผู้ไม่มีเวร อยู่เป็นสุขทุกข์เมื่อ จงถึงบทอันเกษม กล่าวคือ พระนิพพาน ความปรารถนาที่ดีงามของสัตว์เหล่านั้นจงสำเร็จเถิด.

ปัฏฐุนฐุปนคาถา

(หันทะ มะยัง ปัฏฐะนะฐะปะนะ คาถาโย ภะณามะ เส)

ยันทานิ เม กะตัง ปุญญัง เตนาเนนนุททิเสนะ จะ
ขิปปัง สัจฉิกะเรยยาหัง ธัมเม โลกุตตะเร นะวะ

บุญใดที่ข้าพเจ้าได้ทำในบัดนี้ เพราะบุญนั้น
และการอุทิศแผ่ส่วนบุญนั้น ขอให้ข้าพเจ้าทำให้
แจ้งโลกุตตรธรรมเก้า ในทันที

สะเจ ตาวะ อะภัพโพหัง สังสาเร ปะนะ สังสะรัง

ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้อาภัพอยู่ ยังต้องท่องเที่ยวไป
ในวัฏฏสงสาร

นิยะโต โพธิสัตโตวะ สัมพุทเธนะ วิยากะโต
นาฏฐาระสะปิ อาภัพพะ ฐานานิ ปาปุเณยยะหัง

ขอให้ข้าพเจ้าเป็นเหมือนโพธิสัตว์ผู้เที่ยงแท้
ได้รับพยากรณ์แต่พระพุทธเจ้าแล้ว
ไม่ถึงฐานะแห่งความอาภัพ ๑๘ อย่าง

ปัญจะเวรานิ วัชเชยยัง ระเมยยัง สีละรักขะเน
ปัญจะกาเม อะลัคโคหัง วัชเชยยัง กามะปังกะโต

ข้าพเจ้าพึงเว้นจากเวรทั้งห้า พึงยินดี
ในการรักษาศีล ไม่เกาะเกี่ยวในกามคุณทั้งห้า
พึงเว้นจากเปือกตมกล่าว คือกาม

ทุททิฏฐิยา นะ ยุชเชยยัง สังยุชเชยยัง สุทิฏฐิยา
ปาเป มิตเต นะ เสเวยยัง เสเวยยัง ปัณฑิเต สะทา

ขอให้ข้าพเจ้าไม่พึงประกอบด้วยทิฏฐิชั่ว
พึงประกอบ ด้วยทิฏฐิที่ดีงาม ไม่พึงคบมิตรชั่ว
พึงคบแต่บัณฑิต ทุกเมื่อ

สัทธาสะติหิโรตัปปา ตาปักขันติคุณากะโร
อัปปะสัยโห วะ สัตตูหิ เหยยัง อะมันทะมุย์หะโก

ขอให้ข้าพเจ้าเป็นบ่อที่เกิดแห่งคุณ คือ ศรัทธา สติ
หิริ โอตัปปะ ความเพียรและขันติ พึงเป็นผู้ที่ศัตรู
ครอบงำไม่ได้ ไม่เป็นคนเขลา คนหลงงมงาย

สัพพายาปายุปาเยสุ เฉโก ธัมมัตถะโกวิโท
เญยเย วัตตัต์วะสัชชัง เม ญาณัง อะเมวะ มาลุโต

ขอให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ฉลาดในอุบาย แห่งความเสื่อม และความเจริญ เป็นผู้เฉียบแหลมในอรรถและธรรม ขอให้ญาณของข้าพเจ้าเป็นไปไม่ข้องขัดในธรรมที่ควรรู้ ดุจลมพัดไปในอากาศ ฉะนั้น

ยากาจิ กุสะลา ม์ยาสา สุเขนะ สิชฌะตัง สะทา
เอวัง วุตตา คุณา สัพเพ โหนตุ มัย์หัง ภะเว ภะเว

ความปรารถนาใดๆ ของข้าพเจ้าที่เป็นกุศล ขอให้สำเร็จโดยง่ายทุกเมื่อ คุณที่ข้าพเจ้ากล่าวมาแล้วทั้งปวงนี้จงมีแก่ข้าพเจ้าทุกๆ ภพ

ยะทา อุปปัชชะติ โลเก สัมพุทโธ โมกขะเทสะโก
ตะทา มุตโต กุกัมเมหิ ลัทโธกาโส ภะเวยยะหัง

เมื่อใด พระสัมมาพุทธเจ้าผู้แสดงธรรมเครื่องพ้นทุกข์เกิดขึ้นแล้วในโลก เมื่อนั้น ขอให้ข้าพเจ้าพ้นจากกรรมอันชั่วช้าทั้งหลาย เป็นผู้ได้โอกาสแห่งการบรรลุธรรม

มะนุสสัตตัญจะ ลิงคัญจะ ปัพพัชชัญจุปะสัมปะทัง
ละภิต์วา เปสะโล สีสี ธาเรยยัง สัตถุสาสะนัง

ขอให้ข้าพเจ้าพึงได้ความเป็นมนุษย์ ได้เพศบริสุทธิ์

ได้บรรพชาอุปสมบทแล้ว เป็นคนรักศีล มีศีล
ทรงไว้ซึ่งพระศาสนาของพระศาสดา

สุโขปะฏิปะโท ขิปปา- ภิญโญ สัจฉิกะเรยยะหัง
อะระหัตตัปผะลัง อัคคัง วิชชาทิคุณะลังกะตัง

ขอให้เป็นผู้มีการปฏิบัติโดยสะดวก ตรัสรู้ได้พลัน
กระทำให้แจ้งซึ่งพระอรหัตตผลอันเลิศ
อันประดับด้วยธรรม มีวิชชา เป็นต้น

ยะทิ นุปปัชชะติ พุทโธ กัมมัง ปะริปูรัญจะ เม
เอวัง สันเต ละเภยยาหัง ปัจเจกะโพธิมุตตะมันติ

ถ้าหากพระพุทธเจ้าไม่บังเกิดขึ้น แต่กุศลกรรมของ
ข้าพเจ้าเต็มเปี่ยมแล้วเมื่อเป็นเช่นนั้น ขอให้ข้าพเจ้า
พึงได้ญาณเป็นเครื่องรู้เฉพาะตนอันสูงสุดเทอญ.

บทแผ่เมตตาพิเศษ

สัพเพ สัตตา,

อันว่าสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น;

อะเวรา โหนตุ,

ขอจงอย่าได้มีเวรต่อกันและกันเลย,

อัพ์ยาปัชฌา โหนตุ,

ขอจงอย่าได้เบียดเบียน ซึ่งกันและกันเลย,

อะนีฆา โหนตุ,

ขอจงพากันอยู่เป็นสุขอย่ามีทุกข์เลย;

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ,

ขอจงรักษาตนของตนให้เป็นสุขเถิด;

สัพเพ สัตตา,

อันว่าสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น;

กัมมะทุกขา ปะมุญจันตุ,

ขอจงได้มีความพ้นทุกข์เถิด,

ชะราธัมโมมหิ,

เราไม่ล่วงพ้นความแก่ชราไปได้;

พ์ยาธิธัมโมมหิ,

เราไม่ล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปได้;

มะระณะธัมโมมหิ,

เราไม่ล่วงพ้นความตายไปได้;

สัพเพ สัตตา,

อันว่าสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น;

กัมมัสสะกา, มีกรรมเป็นของตัว;

กัมมะทายาทา, มีกรรมเป็นมรดก;

กัมมะโยนิ, มีกรรมเป็นกำเนิด;

กัมมะพันธุ, มีกรรมเป็นพวกพ้อง;

กัมมะปะฏิสะระณา, มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย;

ยัง กัมมัง กะริสสามิ, เราได้ทำกรรมอันใดไว้;

กัล์ยาณัง วา, ดีก็ตาม;

ปาปะกัง วา, ชั่วก็ตาม;

ตัสสะ ทายาทา ภะวิสสามิ,

เราจะได้รับผลกรรมนั้นแล.

คำกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล

อิทัง เม ญาตีนัง โหตุ, สุขิตา โหนตุ ญาตะโย,
ขอบุญนี้จงสำเร็จ แก่ญาติทั้งหลาย, ของข้าพเจ้าเถิด ขอญาติทั้งหลายจงเป็นสุข ๆ เถิด

ขอเดชะตั้งจิตอุทิศผล, บุญกุศลแผ่ไปให้ไพศาล, ถึงบิดามารดาครูอาจารย์, ทั้งลูกหลานญาติมิตรสนิทกัน, ทั้งคนรักคนชังแต่ครั้งไหน, ขอให้ได้ส่วนกุศลผลของฉัน, ทั้งเจ้ากรรมนายเวรและเทวัญ, ขอให้ท่านได้กุศลผลนี้ เทอญ.

คำแผ่เมตตาให้แก่ตนเอง

อะหัง สุขิโต โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าจงมีความสุข

อะหัง นิททุกโข โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าจงปราศจากทุกข์

อะหัง อะเวโร โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าจงปราศจากเวร

อะหัง อัพ์ยาปัชโฌ โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าจงปราศจากความลำบาก

อะหัง อะนีโฆ โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าจงปราศจากอุปสรรค

สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ

รักษาตนให้มีความสุขตลอดกาลนาน (เทอญ)

คำแผ่เมตตาให้ผู้อื่น

สัพเพ สัตตา,

สัตว์ทั้งหลาย, ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย, ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น,

อะเวรา โหนตุ

จงเป็นสุข ๆ เถิด, อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย,

อัพ์ยาปัชฌา โหนตุ

จงเป็นสุข ๆ เถิด, อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย,

อะนีฆา โหนตุ

จงเป็นสุข ๆ เถิด, อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย,

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

จงมีความสุขกายสุขใจ, รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

คำอธิษฐาน

ข้าพเจ้า, ขอตั้งสัจจะอธิษฐาน, ขออานุภาพ, แห่งบุญกุศล, ที่ได้บำเพ็ญแล้ว, ในวันนี้, จงเป็นพลวปัจจัย, เป็นนิสัยตามส่ง, ให้เกิดปัญญาญาณ, ทั้งชาตินี้และชาติหน้า, ตลอดชาติอย่างยิ่ง, จนถึงความพ้นทุกข์, คือพระนิพพาน เทอญ.

วันทาพระ

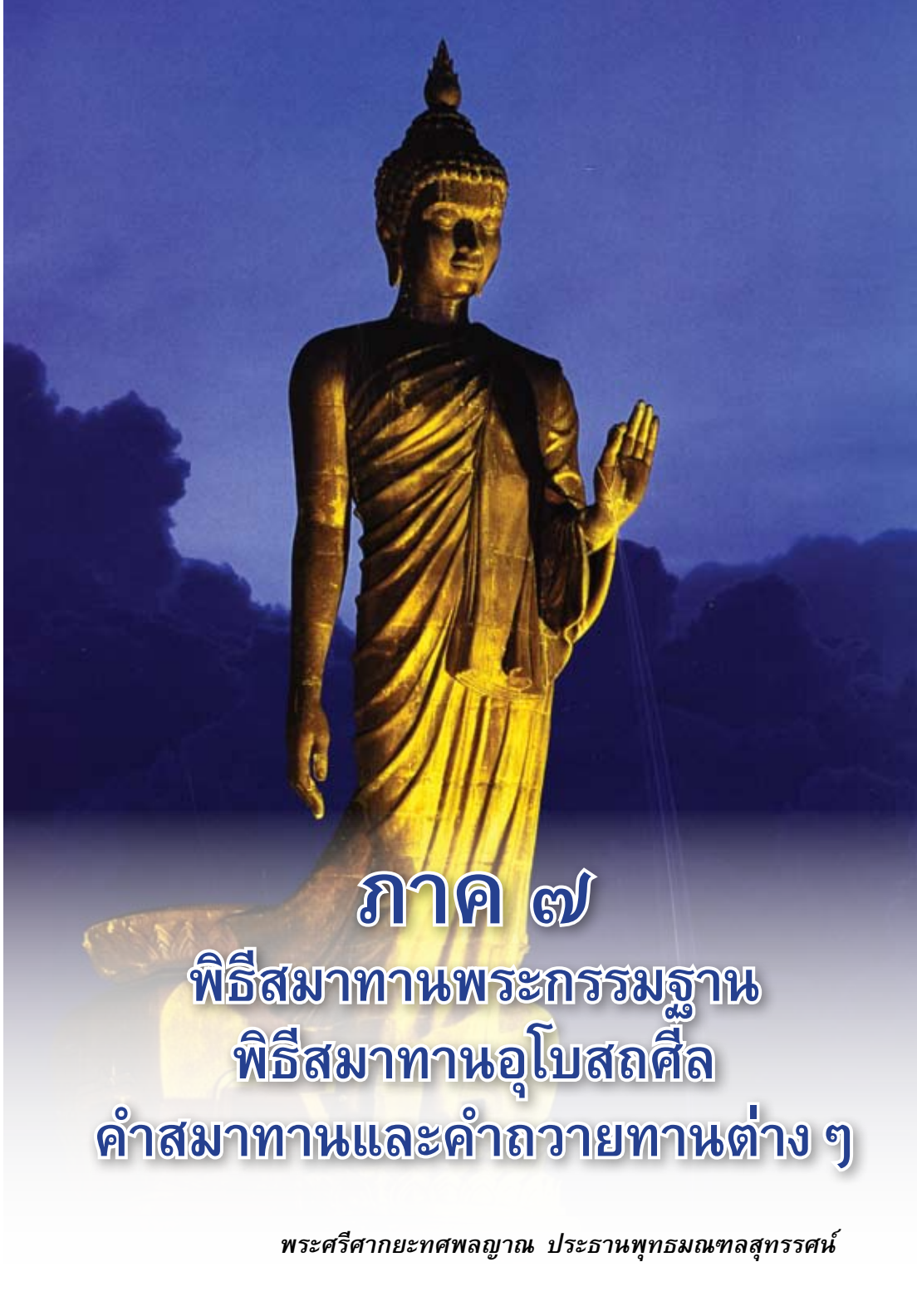
อุกาสะ วันทามิ ภันเต เจติยัง สัพพัง สัพพัตถะ ฐาเนสุปะติฏฐิตัง สารีริกะธาตุ มหาโพธิง พุทธรูปัง สะกะลัง สะทา กายะสา วะจะสา มะนะสา เจวะ วันทา เมเต ตะถาคะเต สะยะเน อาสะเน ฐาเน คะมะเน จาปิ สัพพะทา

(กราบ ๑ ครั้ง)

วันทามิ ภันเต สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง สามินากะตัง ปุญญัง มัยหัง ทาตัพพัง สาธุ สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ

(กราบ ๓ ครั้ง)

ภาค ๗

พิธีสมาทานพระกรรมฐาน
พิธีสมาทานอุโบสถศีล
คำสมาทานและคำถวายทานต่าง ๆ

พระศรีศากยะทศพลญาณ ประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์

พระพุทธรูปปางปรินิพพาน

มหาปรินิพพานวิหารและมหาปรินิพพานสถูป

๑. พิธีสมาทานวิปัสสนากรรมฐาน

๑. จุดธูปเทียน กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย

คำบูชาพระรัตนตรัย

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมะ
อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง ปูเชมะ
อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมะ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ *กราบ*
สุ์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ *กราบ*
สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ *กราบ*

๒. อาราธนาและสมาทานศีล

กล่าวคำอาราธนาศีล

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะสีลานิ ยาจามะ
(ทุติยัมปิ.....ตะติยัมปิ.....)

ตั้งใจรับสรณคมน์และศีลไปตามลำดับ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(๓ จบ)

	พุทธัง	สะระณัง	คัจฉามิ
	ธัมมัง	สะระณัง	คัจฉามิ
	สังฆัง	สะระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	พุทธัง	สะระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	ธัมมัง	สะระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	สังฆัง	สะระณัง	คัจฉามิ
ตะติยัมปิ	พุทธัง	สะระณัง	คัจฉามิ
ตะติยัมปิ	ธัมมัง	สะระณัง	คัจฉามิ
ตะติยัมปิ	สังฆัง	สะระณัง	คัจฉามิ

(เมื่อพระสงฆ์ว่า ติสะระณะคะมะณัง นิฏฐิตัง พึงรับพร้อมกันว่า อามะ ภันเต)

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๓. อะพ์รัห์มจะริยา เวระมะณีสิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๗. นัจจะคีตะวาทิตะ วิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะ ธาระณะ มัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อิมานิ อัฏฐสิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ ว่า ๓ จบ

พระสงฆ์กล่าวสรุปศีลว่า

สีเลนะ สุคติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา
สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัส์มา สีลัง วิโสธเย

(สาธุ สาธุ สาธุ พร้อมกัน กราบ ๓ ครั้ง)

๓. น้อมถวายอัตภาพร่างกายแด่พระรัตนตรัยว่า

"อิมาหัง ภันเต ภะคะวา อัตตะภาวัง ตุมหากัง ปะริจจะชามิ"

"ข้าแต่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ
ข้าพระพุทธเจ้า ขอมอบถวาย อัตภาพร่างกายนี้
แด่พระผู้มีพระภาคเจ้า เพื่อจะเจริญวิปัสสนากรรมฐาน"

๔. ขอพระกรรมฐานต่อพระอาจารย์ ว่า

นิพพานัสสะ เม ภันเต สัจฉิกรณัตถายะ

กัมมัฏฐานัง เทหิ

“ข้าแต่ท่านพระอาจารย์ ผู้เจริญ โปรดให้พระกรรมฐานแก่ข้าพเจ้า เพื่อจะกระทำให้แจ้งซึ่งมรรคผลนิพพานด้วยเทอญ

๕. ถวายเครื่องสักการะแด่ท่านพระอาจารย์ผู้ให้พระกรรมฐาน

๖. กล่าวสมาทานพระกรรมฐานตามพระอาจารย์ ว่า

“อุกาสะ ๆ ณ โอกาสบัดนี้ ข้าพเจ้าขอสมาทานซึ่งพระกรรมฐาน ขอขณิกะสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ สติและปัญญา จงบังเกิดขึ้น ในขันธสันดานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะตั้งสติกำหนดไว้ ที่ลมหายใจเข้าออก ลมหายใจเข้ารู้ ลมหายใจออกรู้ และจะตั้งสติกำหนดไว้ ที่อัตตภาพร่างกาย ทำความรู้สึกตัวทั่วพร้อม ในอัตตภาพร่างกาย กายนั่ง กายยืน กายเดิน (กายนอน) ตลอดจนถึง ความรู้สึกนึกคิดในเรื่องราวต่างๆ ด้วยความไม่ประมาท ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปเทอญ.”

๒. พิธีสมาทานอุโบสถศีล

๑. คำบูชาพระรัตนตรัย

พุทธบริษัทที่จะสมาทานอุโบสถศีล พึงเริ่มกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย ว่า

ยะมะหัง สัมมาสัมพุทธัง, ภะคะวันตัง สะระณัง คะโต

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบพระองค์ใด ข้าพเจ้าขอถึงว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

อิมินา สักกาเรนะ ตัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ

ข้าพเจ้าขอบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้

ยะมะหัง ส์วากขาตัง , ธัมมัง สะระณัง คะโต

พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้วเหล่าใด

อิมินา สักกาเรนะ ตัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ

ข้าพเจ้าขอบูชาพระธรรมเหล่านั้น ด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้

ยะมะหัง สุปะฏิปันนัง สังฆัง สะระณัง คะโต

พระสงฆ์ที่ปฏิบัติดีแล้วเหล่าใด ข้าพเจ้าขอถึงว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

อิมินา สักกาเรนะ, ตัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ

ข้าพเจ้าขอบูชาพระสงฆ์เหล่านั้นด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้

๒. คำประกาศอุโบสถ

เมื่อบูชาพระรัตนตรัยเรียบร้อย หัวหน้าอุบาสก อุบาสิกา พึงนั่งคุกเข่าประกาศวันอุโบสถดังนี้

อัชชะ โภนโต ปักขัสสะ **<u>อัฏฐะมี</u>*** ทิวะโส เอวะรูโป โข โภนโต ทิวะโส พุทเธนะ ภะคะวะตา ปัญญัตตัสสะ ธัมมัสสะวะนัสสะ เจวะ ตะทัตถายะ อุปาสะกะ อุปาสิกานัง อุโปสะถัสสะ จะ กาโล โหติ หันทะ มะยัง โภนโตสัพเพ อิธะ สะมาคะตา ตัสสะ ภะคะวะโต ธัมมานุธัมมะปะฏิปัตติยา ปูชะนัตถายะ อิมัญจะรัตติง อิมัญจะ ทิวะสัง อุโปสะถัง อุปะวะสิสสามีติ กาละปะริเฉทัง กัต์วา ตัง ตัง เวระมะณิง อารัมมะณัง กะริต์วา อะวิกขิตตะจิตตา หุต์ะวา สักกัจจัง อุโปสะถัง

สะมาทิเยยยามะ อีทิสัง หิ อุโปสะถัง สัมปัตตานัง อัมหากัง ชีวิตัง มา นิรัตถะกัง โหตุ

คำแปล

ขอประกาศเริ่มเรื่องความที่จะสมาทานรักษาอุโบสถอันพร้อมไปด้วย องค์แปดประการ ให้สาธุชนที่ได้ตั้งจิตสมาทานทราบทั่วกันก่อน แต่สมาทาน ณ บัดนี้ ด้วยวันนี้เป็น**วันอัฏฐมีดิถีที่ ๘ ค่ำ*** แห่งปักษ์มาถึงแล้ว ก็แหละวันเช่นนี้ เป็นกาลที่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงบัญญัติแต่งตั้งไว้ให้ประชุมกันฟังธรรม และเป็นกาลที่จะรักษาอุโบสถของอุบาสกและอุบาสิกาทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ แก่การฟังธรรมนั้นด้วย เชิญเถิดท่านทั้งหลายทั้งปวง ที่ได้มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ พึงกำหนดกาลว่า จะรักษาอุโบสถตลอด วันหนึ่งและคืนหนึ่งนี้แล้วพึงทำความเว้นโทษนั้นๆ เป็นอารมณ์ คือ

---

*ถ้าเป็นวันพระ ๑๔ ค่ำ ว่า จาตุททะสี ดิถีที่ ๑๔ ค่ำ,
วันพระ ๑๕ ค่ำ ว่า ปัณณะระสี ดิถีที่ ๑๕ ค่ำ

เว้นจากการฆ่าสัตว์ ๑ เว้นจากการลักฉ้อสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ๑ เว้นจากการประพฤติที่เป็นข้าศึกต่อพรหมจรรย์ ๑ เว้นจากการเจรจาคำเท็จล่อลวงผู้อื่น ๑ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย อันเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความประมาท ๑ เว้นจากการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล ตั้งแต่อาทิตย์เที่ยงแล้ว จนถึงอรุณขึ้นแห่งวันใหม่ ๑ เว้นจากการฟ้อนรำขับร้อง และประโคมเครื่องดนตรีต่างๆ แต่บรรดาที่เป็นข้าศึกแก่บุญกุศลทั้งหลาย และทัดทรงประดับตกแต่งร่างกาย ด้วยดอกไม้ของหอมเครื่องประดับ เครื่องทา เครื่องย้อม ทำกายให้วิจิตรงดงามต่างๆ อันเป็นเหตุเป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัดยินดี ๑ เว้นจากการนั่งนอนเหนือเตียงตั่งม้า ที่มีเท้าสูงเกินประมาณ และที่นั่งที่นอนใหญ่ ภายในมีนุ่นและสำลี และเครื่องปูลาดที่วิจิตรด้วยเงินและทอง อย่าให้มีจิตฟุ้งซ่านส่งไปในที่อื่น ๑ พึงสมาทานเอาองค์อุโบสถทั้งแปดประการโดยเคารพ เพื่อจะบูชาสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นด้วยธัมมานุธัมมปฏิบัติ

อนึ่งชีวิตของเราทั้งหลายที่ได้เป็นอยู่ รอดมาจนถึงวันอุโบสถเช่นนี้ จงอย่าได้ล่วงไปเสียเปล่าประโยชน์เลย

๓. คำอาราธนาอุโปสถศีล

ครั้นผู้นำประกาศอุโบสถเสร็จแล้ว อุบาสก อุบาสิกาพึงนั่งคุกเข่ากราบพร้อมกัน ๓ ครั้งแล้วกล่าวคำอาราธนาอุโบสถศีลพร้อมกันดังนี้

มะยัง ภันเต, ติสะระเณนะ สะหะ
อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ
(ทุติยัมปิ...ตะติยัมปิ...)

ตั้งใจรับสรณคมน์และศีลไปตามลำดับ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(๓ จบ)

	พุทธัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
	ธัมมัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
	สังฆัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**พุทธัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**ธัมมัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**สังฆัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**พุทธัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**ธัมมัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**สังฆัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**

(เมื่อพระสงฆ์ว่า ติสะระณะคะมะณัง นิฏฐิตัง พึงรับพร้อมกันว่า อามะ ภันเต)

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๓. อะพ์รัห์มจะริยา เวระมะณีสิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๗. นัจจะคีตะวาทิตะ วิสูกะทัสสะนา มาลา
คันธะวิเลปะนะธาระณะ มัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา
เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมณี สิกขาปะทัง
สะมาทิยามิ

อิมัง อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง พุทธปัญญัตตัง
อุโปสะถัง, อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ ทิวสัง สัมมะเทวะ
อะภิรักขิตุง สะมาทิยามิ *

(หยุดรับเพียงเท่านี้) ต่อไปพระสงฆ์จะกล่าวสรุปศีล

อิมานิ อัฏฐสิกขาปะทานิ อุโปสะถะวะเสนะ
มนสิ กริต์วา สาธุกัง อัปปะมาเทน รักขิตัพพานิ
(รับพร้อมกันว่า) อาม ภันเต พระสงฆ์กล่าวต่อว่า
สีเลนะ สุคติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา
สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัส์มา สีลัง วิโสธเย
(สาธุ สาธุ สาธุ พร้อมกัน กราบ ๓ ครั้ง)

---

*(แปลว่า ข้าพเจ้าขอสมาทานอุโบสถ อันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการนี้ ที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ เพื่อจะรักษาไว้ให้ดี มิให้ขาด มิให้ทำลาย สิ้นวันหนึ่ง คืนหนึ่ง ณ เวลาวันนี้)

๓. คำสมาทานและคำถวายทานต่าง ๆ

๑. คำขอบวชชี (เนกขัมมภาวนา)

เอสาหัง ภันเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ ปัพพัชชัง มัง ภันเต สังโฆ ธาเรตุ อัชชะตัคเค ปาณุเปตัง สะระณัง คะตัง

คำแปล

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถึงสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว กับทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ ว่าเป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึก ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้าไว้ว่า เป็นผู้บวชในพระธรรมวินัย ผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เทอญ.

๒. คำอาราธนาศีล ๘

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะสีลานิ ยาจามิ

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ
อัฏฐะสีลานิ ยาจามิ
ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ
อัฏฐะสีลานิ ยาจามิ.

๓. คำอาราธนาศีล ๕

อะหัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขนัตถายะ ติสะระเณนะ
สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามิ
(ทุติยัมปิ...ตะติยัมปิ....)

(ถ้าสองคนขึ้นไปว่า เปลี่ยน อะหัง เป็น มะยัง และยาจามิ เป็น ยาจามะ)

๔. คำขอขมาโทษพระรัตนตรัย

รัตตะนัตตะเย ปะมาเทนะ ท์วารัตตะเยนะ กะตัง สัพพัง อะปะราธัง ขะมะตุโน ภันเต (๓ ครั้ง)

(ถ้าขอผู้เดียวเปลี่ยน **ขะมะตุ โน** เป็น **ขะมะถะ เม**)

๕. คำขอขมาโทษพระอาจารย์

ผู้ขอว่า : **อาจะริเย ปะมาเทนะ ท์วารัตตะเยนะ**
กะตัง สัพพัง **อะปะราธัง ขะมะตุ โน ภันเต**

อาจารย์รับว่า : **อะหัง ขะมามิ ตุมเหหิปิ เม ขะมิตัพพัง**
(ถ้าผู้ขอมีคนเดียว เปลี่ยน **ตุมเหหิปิ** เป็น**ตะยาปิ**)

ผู้ขอว่า **:** **ขะมามะ ภันเต**
(ถ้าผู้ขอเดี่ยวเปลี่ยน **มะ** เป็น **มิ**)

๖. คำลาสิกขาแม่ชี (เนกขัมมภาวนา)

ปัณฑะรังคะ ปัพพะชิตะ อัฏฐะสิกขาปะทานิ ปัจจักขามิ คิหีติ มัง ธาเรถะ

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอลาสิกขาบททั้ง ๘ , จากนักบวชผู้นุ่งขาวห่มขาว ขอท่านทั้งหลายจงจำข้าพเจ้าไว้ว่าเป็นคฤหัสถ์ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

๗. คำลาพระสงฆ์กลับบ้าน

หันทะทานิ มะยัง ภันเต อาปุจฉามะ พะหุกิจจา มะยัง พะหุกะระณียา

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ บัดนี้ข้าพเจ้าทั้งหลาย ผู้มีธุระจำเป็น มีกิจมาก ขอลาพระคุณท่านไปก่อน เจ้าข้า ฯ

พระท่านจะว่า **ยัสสะทานิ ตุมเห กาลังมัญญะถะ**

เชิญเถิดท่านอุบาสก อุบาสิกา ทั้งหลาย พวกท่าน

ย่อมรู้จักกาลเวลา อันเป็นประโยชน์ตน และประโยชน์ท่านดีอยู่แล้ว) พึงรับว่า “สาธุ ภันเต”

๘. คำอาราธนาธรรม

พ์รัห์มา จะ โลกาธิปะตี สะหัมปะติ
***กะตัญชะลี อะนะธิวะรัง อะยาจะถะ**
สันตีธะ สัตตา อัปปะระชักขะชาติกา
เทเสตุ ธัมมัง อนุกัมปิมัง ปะชัง.

*ใช้ตามสำนวนพระไตรปิฎก ขุททกนิกาย พุทธวงศ์ รตนจังกมนกัณฑ์

๙. อาราธนาธรรม/ทำนองสรภัญญะ

ท้าวสหัมบดีพรหม เป็นบรมในพรหมา
ทรงฤทธิศักดา กว่าปรปักษ์ทุกหมู่พรหม
น้อมหัตถ์นมัสการ ประดิษฐานในพรหม
ควรแล้วจึงบังคม ชุลีบาทพระศาสดา
ขอพรอันประเสริฐ ว่าละเลิศมโหฬาร
โปรดสัตว์ในโลกา กิเลสน้อยก็ยังมี
ขอองค์พระจอมปราชญ์ สู่ธรรมมาสน์อันรูจี

โปรดปวงประชานี้ ท่านจงโปรดแสดงธรรม
นิมนต์ท่านเจ้าขา ผู้ปรีชาอันเลิศล้ำ
โปรดแสดงพระสัทธรรม เทศนาและวาที
เพื่อให้สำเร็จผล แก่ปวงชนบรรดามี
สู่สุขเกษมศรี สมดังเจตนา เทอญ.

๑๐. คำอาราธนาพระปริตร

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะ ทุกขะ วินาสายะ ปะริตตัง พ์รูถะ มังคะลัง
วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะ ภะยะ วินาสายะ ปะริตตัง พ์รูถะ มังคะลัง
วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะโรคะ วินาสายะ ปะริตตัง พ์รูถะ มังคะลัง.

๑๑. คำปวารณาปัจจัย

ข้าพเจ้าขอถวายปัจจัยอันควรแก่สมณบริโภค เป็นมูลค่า ..... บาท แด่พระคุณเจ้า ถ้าพระคุณเจ้าประสงค์สิ่งหนึ่งสิ่งใด โปรดเรียกจากไวยาวัจจกรผู้รับมอบนั้น ตามประสงค์เทอญ.

๑๒. คำถวายภัตตาหาร

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับซึ่งภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ.

๑๓. คำถวายข้าวสาร

อิมานิ มะยัง ภันเต ตัณฑุลานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ตัณฑุลานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายข้าวสาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับข้าวสาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลายเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ.

๑๔. คำถวายผ้าไตรจีวร

อิมานิ มะยัง ภันเต ติจีวรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอ โณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ติจีวรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าไตรจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าไตรจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ.

๑๕. คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

อิมานิ มะยัง ภันเต วัสสิกะสาฏะกะจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ วัสสิกะสาฏะกะจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝน กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าอาบน้ำฝน กับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ.

๑๖. คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต ปังสุกูละจีวรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปังสะกูละจีวรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ.

๑๗. คำถวายเสนาสนะกุฎีวิหาร

อิมานิ มะยัง ภันเต เสนาสะนานิ สะปะริกขารานิ อาคะตานาคะตัสสะ จาตุททิสสัสสะ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ เสนาสะนานิ สะปะริกขารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายเสนาสนะ พร้อมทั้งบริขารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ผู้อยู่ในทิศทั้ง ๔ ที่มาแล้ว และที่ยังไม่ได้มา ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับเสนาสนะ พร้อมทั้งบริขารทั้งหลายเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ.

๑๘. คำถวายยารักษาโรค

อิมานิ มะยัง ภันเต เภสัชชานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ เภสัชชานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณ์หาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายยาเภสัช กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับยาเภสัชกับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ.

๑๙. คำถวายผ้ากฐิน

อิมัง ภันเต สะปะริวารัง กะฐินะจีวะระทุสสัง ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะจีวะระทุสสัง ปะฏิคคัณ์หาตุ ปะฏิคคะเหต์วา จะ อิมินา ทุสเสนะ กะฐินัง อัตถะระตุ อัมหากัง ฑีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐินจีวรกับทั้งบริวารนี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับผ้ากฐินจีวร กับทั้งบริวารนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ครั้นรับแล้วจงกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ.

๒๐. คำถวายพระพุทธรูป

อิมัง ภันเต พุทธะรูปัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ อายะติง สาสะนัสสะ อะติโรจะนายะ จะ ถาวรายะ จะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง พุทธะรูปัง ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่ท่านทั้งหลายผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งพระพุทธรูปนี้แด่พระสงฆ์ เพื่อความรุ่งเรืองและความถาวรแห่งพระศาสนาต่อไป ข้าแต่ท่านทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

ภาคผนวก

เสาศิลาจารึกพระเจ้าอโศก ที่กูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน กรุงเวสาลี

กิจวัตรประจำวัน

โครงการปฏิบัติธรรมหลักสูตร "มหาสติปัฏฐาน"
โดยพระอาจารย์มานพ อุปสโม

ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ราชนครินทร์
(เขาดินหนองแสง) ตำบลเขาวงกต อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

04.00 น.	ตื่นนอน
04.30 - 06.00 น.	ทำวัตรเช้า – ปฏิบัติรวม
06.00 - 07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
07.00 - 08.00 น.	สรีระกิจ, ทำความสะอาด
08.00 - 11.00 น.	ปฏิบัติธรรม ณ ศาลาปฏิบัติธรรม หรือสถานที่ต่างๆ ที่เห็นสมควรแก่การปฏิบัติ
11.00 - 12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.00 – 14.00 น	ปฏิบัติตามอัธยาศัย, สอบอารมณ์
14.00 - 17.00 น.	ปฏิบัติธรรม ณ ศาลาปฏิบัติธรรม หรือสถานที่ต่างๆ ที่เห็นสมควรแก่การปฏิบัติ
17.00 - 18.00 น.	ดื่มน้ำปานะ ทำความสะอาด
18.00 - 20.00 น.	ทำวัตรเย็น – ปฏิบัติรวม
20.00 - 21.00 น.	ฟังธรรมเทศนาเพื่อเกื้อกูลในการปฏิบัติ จากพระวิปัสสนาจารย์
21.00 น.	เข้าที่พัก เจริญสติจนกระทั่งหลับไป

ระเบียบในการปฏิบัติ

ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติตามระเบียบในการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. พึงรักษาศีล 8 อย่างเคร่งครัด
2. พึงเจริญสติ เฝ้าดูเฝ้ารู้ อาการของกายและใจอย่างต่อเนื่อง แม้เวลาพักผ่อน
3. เป็นผู้มีความเพียรในการสำรวมอินทรีย์ตลอดเวลา
4. ไปสอบอารมณ์ตามเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด (ผู้ประสานงานจะเรียนให้แต่ละท่านทราบ)
5. งดเว้นการพูดคุยตลอดเวลาที่ปฏิบัติ ในหลักสูตรการอบรม ยกเว้น สนทนาข้อธรรมกับพระวิปัสสนาจารย์ หรือผู้ประสานงานโครงการเท่านั้น
6. งดเว้นการเขียน อ่าน หรือฟังวิทยุเทป และงดใช้เครื่องมือสื่อสารทุกชนิด
7. งดพูดคุย หรือสอบอารมณ์กันเอง
8. หากมีความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ให้ปรึกษาพระวิปัสสนาจารย์ หรือผู้ประสานงานโครงการได้ตลอดเวลา

9. งดพบผู้มาเยี่ยม โดยมิได้รับอนุญาตจากพระวิปัสสนาจารย์
10. งดสูบบุหรี่ เครื่องดอง ของมึนเมาทั้งหลาย
11. ไม่ยืนดื่มน้ำ ไม่ยืนรับประทานอาหาร และไม่รับประทานอาหารเสียงดัง
12. ไม่เก็บสะสมอาหารทุกชนิดในที่พัก เพื่อป้องกันมดและแมลงต่างๆ จะมารบกวน
13. กรณีต้องการความช่วยเหลือ ให้เขียนบนกระดาษแทนคำพูด ส่งให้ผู้ประสานงานโครงการ
14. สามารถอยู่ปฏิบัติได้ตลอดหลักสูตร

อุปกรณ์ของใช้ส่วนตัวที่ต้องเตรียม

1. ของใช้ส่วนตัว (สบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ขันน้ำ ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า)
2. ไฟฉาย 1 กระบอก ต่อ 1 ท่าน
3. ร่ม (ถ้ามีเพื่อความสะดวกในการเดินทางจากที่พักมาศาลาปฏิบัติ)
4. รองเท้าแตะ / เข็มขัด / เข็มกลัด
5. เสื้อผ้าชุดขาว / ผ้าถุงดำ (หญิง) หรือ กางเกงดำ (ชาย)
6. ทางสำนักสงฆ์ได้เตรียมที่นอน หมอน ผ้าห่ม และไม้แขวนเสื้อไว้ให้ทุกท่านแล้ว
7. ผ้าคลุมที่นอน ปลอกหมอน

ข้อแนะนำ สำหรับผู้ที่ยังไม่เคยเข้าอบรม

1. เพื่อความสะดวก ขอให้ผู้ปฏิบัติธรรมนำเสื้อผ้ามาให้ครบวันที่ปฏิบัติ โดยมิต้องซักรีด จะทำให้ไม่เสียเวลาในการ เฝ้าดู เฝ้ารู้ กายและใจของตน
2. ท่านที่เกรงว่าจะนอนไม่หลับ หรือผิดที่นอน สามารถนำของใช้จำเป็นส่วนตัวมาด้วยได้เช่น ผ้าห่ม หมอนเล็กๆ หรือผ้าคลุมรองนอน แล้วแต่จะเห็นสมควร
3. ขอผู้ปฏิบัติอย่าเป็นกังวลกับปัญหาเรื่องยุง ทางสำนักสงฆ์จะจัดหาอุปกรณ์กันยุงไว้ให้
4. ผู้ปฏิบัติไม่ต้องเป็นกังวลเกี่ยวกับการที่ตนเองยังไม่เคยมาปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพราะพระวิปัสสนาจารย์จะให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับพื้นฐานของแต่ละบุคคล

การเตรียมตัว เตรียมใจ

1. วางความรู้เดิมทั้งหมดไว้ที่บ้าน และทำตนประหนึ่งว่าท่านเป็นนักเรียนที่พึงได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ
2. วางภารกิจทั้งหลายไว้ที่บ้าน ตัดความกังวลในทุกๆ เรื่อง
3. วางยศศักดิ์ ฐานะ ตำแหน่ง ทั้งหมดไว้ที่บ้าน
4. ตั้งใจปฏิบัติตามระเบียบในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
5. นักปฏิบัติต้องระลึกเสมอว่า เรามาปฏิบัติเพื่อยกระดับจิตใจ ขัดเกลากิเลสตัณหาให้เบาบางลง มิใช่มาเพื่อหาความสุขในการกินดี อยู่ดี จึงต้องใช้ความอดทนเป็นพิเศษต่อความไม่สะดวก และสิ่งที่กระทบกระทั่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องทดสอบความอดทน และคุณธรรมของนักปฏิบัติว่ามีอยู่มากน้อยเพียงใด
6. รักษาความเพียรให้ยิ่งๆ ขึ้น

การแบ่งเวลา ในการปฏิบัติ ในแต่ละวัน

1. ในการปฏิบัติธรรมแบ่งออกเป็น 4 ช่วงในแต่ละวัน ดังนี้

   ช่วงแรก 04.30 น. – 06.00 น.

   ช่วงที่สอง 08.00 น. – 11.00 น.

   ช่วงที่สาม 14.00 น. – 17.00 น.

   ช่วงที่สี่ 18.00 น. – 21.00 น.

2. ผู้ปฏิบัติต้องมาพร้อมกันตามเวลาที่กำหนดในทุกๆ ช่วงเวลาของการปฏิบัติ

3. **ในช่วงเวลาที่ 1 (04.30 น.-06.00 น.)**

   เมื่อผู้ปฏิบัติมาพร้อมกันตามเวลา ณ ศาลาปฏิบัติธรรม หัวหน้าจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทำวัตรเช้า เสร็จแล้วฟังธรรมบรรยายเพื่อเกื้อกูลในการปฏิบัติจากพระวิปัสสนาจารย์ จนถึงเวลาอันสมควรจึงรับประทานอาหารเช้า ณ โรงอาหาร

4. **ในช่วงเวลาที่ 2 (08.00 น.-11.00 น.)**

   ผู้ปฏิบัติมาพร้อมกัน ณ ศาลาปฏิบัติธรรม หรือสถานที่ต่างๆ ที่เห็นสมควรแก่การปฏิบัติ กราบพระพร้อมกัน เดินจงกรม นั่งสมาธิตามสมควร จนถึงเวลาอันควร จึงเข้ารับประทานอาหารกลางวัน ณ โรงอาหาร เสร็จแล้วพักผ่อนอิริยาบถ พร้อมกับการเจริญสติ เฝ้าดู เฝ้ารู้ กายและใจอย่างต่อเนื่อง

5. **ในช่วงเวลาที่ 3 (14.00 น.-17.00 น.)**

   ผู้ปฏิบัติมาพร้อมกัน ณ ศาลาปฏิบัติธรรม หรือสถานที่ต่างๆ ที่เห็นสมควรแก่การปฏิบัติ กราบพระพร้อมกัน เสร็จแล้วฟังธรรมบรรยาย เพื่อเกื้อกูลในการปฏิบัติ จนถึงเวลาอันควร จึงเข้าพร้อมกัน ณ โรงอาหาร เพื่อดื่มน้ำปานะ เสร็จแล้ว เข้าที่พักปฏิบัติภารกิจส่วนตัว พร้อมกับการเจริญสติเฝ้าดู เฝ้ารู้กายและใจอย่างต่อเนื่อง

6. **ในช่วงเวลาที่ 4 (18.00 น.-21.00 น.)**

   ผู้ปฏิบัติมาพร้อมกัน ณ ศาลาปฏิบัติธรรม หัวหน้าจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทำวัตรเย็น เสร็จแล้วฟังธรรมบรรยาย เพื่อเกื้อกูลในการปฏิบัติและรับฟังข้อซักถามต่างๆ ที่มีผู้เขียนข้อซักถาม มากราบเรียนพระวิปัสสนาจารย์ จนถึงเวลาอันสมควร จึงแยกย้ายเข้าที่พัก หรือบางท่านอาจจะยังปฏิบัติต่อ ก็แล้วแต่เห็นสมควร

   หมายเหตุ ในขั้นตอนการปฏิบัติ ในช่วงเวลาที่ 1 และ 2 เมื่อผู้ปฏิบัติพร้อมกันแล้ว หัวหน้าจะจุดเทียน ธูป บูชาพระรัตนตรัย ในช่วงเวลานี้เท่านั้น ส่วนในช่วงเวลาที่ 2 และ 3 จะไม่มีการจุดเทียน ธูป แต่จะกราบพระ 5 ครั้ง พร้อมกัน

ในช่วงเวลาที่ 2 และ 3 ผู้ปฏิบัติธรรมสามารถหาสถานที่อันเหมาะสมในการทำความเพียรในบริเวณโคนไม้ และบริเวณอันสมควรแก่การ เดินจงกรม นั่งสมาธิ ตามที่เห็นสมควร

7. ผู้ปฏิบัติต้องเข้าร่วมการสมาทานกรรมฐาน และลากรรมฐาน และรับศีลทุกๆ ท่าน โดยไม่มีข้อยกเว้น

8. ขอความร่วมมือได้โปรดช่วยกันรักษาความสะอาดในห้องพัก หน้าห้องพัก ศาลาปฏิบัติ โรงอาหาร และห้องน้ำ และขอให้ใช้น้ำ ไฟอย่างมีคุณค่า

9. การรับประทานอาหารมี 2 เวลา และดื่มน้ำปานะ 1 เวลาดังนี้
   07.00 น. รับประทานอาหารเช้า
   11.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
   17.00 น. ดื่มน้ำปานะ
   ในการดื่มน้ำปานะ ผู้ปฏิบัติกรุณานั่งดื่มในที่ที่เหมาะสม กรุณาอย่ายืนดื่มน้ำอันไม่เป็นการสำรวมอินทรีย์
10. หากผู้ปฏิบัติต้องการอุปกรณ์ของใช้ต่างๆ ให้เขียนลงในกระดาษ และส่งให้ผู้ประสานงานโครงการ
11. การใช้ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ ให้ผู้ปฏิบัติชายใช้ในส่วนของที่พักชาย ผู้ปฏิบัติหญิงใช้ในส่วนของที่พักหญิง
12. การพักผ่อนอิริยาบถ ให้ผู้ปฏิบัติตามดู ตามรู้อาการของกายและใจอย่างต่อเนื่อง
13. ผู้ปฏิบัติต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตลอดระยะเวลาในการปฏิบัติ
14. ในการปฏิบัติครั้งนี้ทุกท่านพึงใช้ความเพียรเป็นเครื่องพิสูจน์ เนื่องจากผู้ปฏิบัติธรรมได้รวมตัวกันมาด้วยความศรัทธาในพระพุทธศาสนา และความเคารพต่อครูบาอาจารย์ ผู้จัดจึงไม่เน้นให้มีพี่เลี้ยงคอยควบคุมในการปฏิบัติ จึงขอให้ทุกท่านปฏิบัติอย่างมีอิสระตามระเบียบที่วางไว้

การแต่งกายอุบาสิกา

- ให้สวมเสื้อขาว ผ้าถุงดำ พร้อมกับห่มสไบเฉียง เพื่อความสุภาพเรียบร้อย ตลอดเวลาที่กัมเงย เหยียด คู้
- หากท่านผู้ปฏิบัติมีเสื้อผ้าส่วนตัวคล้ายคลึงกัน สามารถสวมใส่ได้
- ไม่สวมกางเกงขาสั้น ขาสามส่วน หรือกางเกงขายาว
- ไม่สวมเสื้อผ้ารัดรูป เสื้อไม่มีแขน เสื้อบาง เสื้อคอกว้าง หรือมีลวดลายฉูดฉาด ในบริเวณสถานที่ปฏิบัติ
- งดใช้เครื่องสำอาง ของหอมทุกชนิด
- งดใส่เครื่องประดับ ต่างหู สร้อยคอ แหวน กำไลต่างๆ ยกเว้นนาฬิกาข้อมือ
- มัดผม หรือใช้ที่คาดผม สำหรับท่านที่มีผมยาวให้เรียบร้อย
- ติดป้ายชื่อตลอดเวลาในการปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน

การแต่งกายอุบาสก

- ให้สวมเสื้อสีขาว กางเกงสีขาว หรือดำ
- หากท่านผู้ปฏิบัติมีเสื้อผ้าส่วนตัวคล้ายคลึงกัน สามารถสวมใส่ได้
- ไม่สวมกางเกงขาสั้น ขาสามส่วน
- งดใส่เครื่องประดับ สร้อยคอ แหวน ยกเว้นนาฬิกาข้อมือ
- ติดป้ายชื่อตลอดเวลาในการปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน

สุภาพบุรุษ และสุภาพสตรี ไม่สวมชุดนอน สีฉูดฉาด มีลวดลาย หรือบางเบา ออกนอกบ้านพัก

สังเขปประวัติ

พระอาจารย์มานพ อุปสโม เกิดเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นบุตรของคุณพ่อยมและคุณแม่พิมพ์ จันทสิทธิ์ มีพี่น้องร่วมอุทร ๑๐ คน มีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี อุปสมบทเมื่ออายุได้ ๒๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ณ พัทธสีมาวัดโพธิ์ลังกา ตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยมีพระครูสิริจันทนิวิฐ เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูชำนาญเป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระครูวิจิตรพัฒนากร เป็นพระอนุสาวนาจารย์

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์ (เขาดินหนองแสง) สำนักปฏิบัติธรรม ประจำจังหวัดจันทบุรี แห่งที่ ๗
- ผู้อำนวยการสถานีวิทยุเพื่อพระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์
- ประธานมูลนิธิสายธารเสียงธรรม

สร้างสรรค์งาน พัฒนาคน

พระอาจารย์มานพ อุปสโม เป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษาตั้งแต่แรกบรรพชาอุปสมบท ท่านมีวิริยะอุตสาหะค้นคว้าหลักธรรมและศึกษาปรมัตถธรรม เป็นพระวิปัสสนาจารย์นักพัฒนา จบการศึกษาพระอภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้วยประสบการณ์ในการสอนและการประพฤติปฏิบัติที่ยาวนานหลายสิบปี ทำให้มีความเข้าใจแตกฉานทั้งทางปริยัติและทางปฏิบัติ ได้มุ่งมั่นทำงานเผยแผ่ธรรมะทั้งในส่วนของภาคปริยัติและภาคปฏิบัติไว้มากมาย ในภาคปริยัติเป็นพระอารย์สอนปรมัตถธรรมประจำอภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และที่ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ ส่วนในภาคปฏิบัติเป็นพระวิปัสสนาจารย์ประจำศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์ (เขาดินหนองแสง) ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ ทั้งยังเป็นพระวิปัสสนาจารย์ให้กับสถานที่ปฏิบัติธรรมอีกหลายแห่ง

การศึกษาพระธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้เข้าใจถ่องแท้ถึงแก่นธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ในแนวทางมหาสติปัฏฐาน ๔ นี้ พระอาจารย์มานพ อุปสโม ได้พากเพียรอบรมสั่งสอนและให้ความเมตตาเผยแผ่พระธรรมแก่ศิษย์ผู้สนใจทั่วไปทุกเพศทุกวัย เพื่อต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำผลจากการปฏิบัติ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องดีงาม เพียงหวังว่าเมื่อผู้ปฏิบัติเข้าถึงธรรมได้แล้ว จะสามารถดับทุกข์ทางใจได้อย่างแท้จริง

ความเป็นมาของศูนย์ปฏิบัติธรรม

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ พระอาจารย์มานพ อุปสโม ได้รับฉันทานุมัติจากท่านพระครูสุธรรมกิจจาทร เจ้าอาวาสวัดนายายอาม เจ้าคณะตำบลนายายอาม เขต ๒ จังหวัดจันทบุรี ให้มาดำเนินงานก่อสร้างเพื่อพัฒนา **"สำนักสงฆ์เขาดินหนองแสง"** ให้เป็นศูนย์ปฏิบัติธรรม โดยต่อมาได้มีผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาคที่ดินเพิ่มเติมอีก พระอาจารย์มานพ อุปสโม จึงได้ขยายพื้นที่และมีการก่อสร้างอาคารต่างๆ โดยมุ่งพัฒนาสำนักสงฆ์เล็กๆ แห่งนี้ให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม เพื่อสามารถรองรับผู้ปฏิบัติธรรมได้จำนวนเพิ่มขึ้นและสามารถจัดอบรมได้ตลอดทั้งปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นปีที่ **สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์** ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๔ พรรษา คณะกรรมการฯ ตลอดจนคณะศิษยานุศิษย์ของท่านพระอาจารย์ ที่มีความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้ร่วมกันก่อสร้างธรรมศาลาถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน

พระองค์ท่าน ทรงพระราชทานนามธรรมศาลานี้ว่า **"ธรรมศาลา ๘๔ พรรษาราชนครินทร์"** และเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ทรงพระราชทานนามศูนย์ปฏิบัติธรรมว่า **"ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์"** พร้อมพระราชทานนามสถานีวิทยุว่า **"สถานีวิทยุเพื่อพระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์"** เพื่อใช้เผยแผ่หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาได้อย่างกว้างไกล

ปัจจุบันศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์ เป็นสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดจันทบุรีแห่งที่ ๗ ที่สมบูรณ์ ได้เปิดอบรมการปฏิบัติธรรมให้กับพระภิกษุและสาธุชนทั่วไป สามารถเข้าอบรมการปฏิบัติธรรมกันอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

ธรรมนิพนธ์

พระอาจารย์มานพ อุปสโม มีงานประพันธ์หนังสืออีกหลายเล่ม อาทิ ตีสนิทกับความตาย ทำอย่างไรให้ใจถึงธรรม, สติปัฏฐาน ๔, ตั้งสติได้ ใจพ้นทุกข์, ใช้ทุกข์ดับทุกข์, ทำอย่างไรให้ใจเป็นสุข, อานุภาพแห่งธรรม และบางเล่มได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย อาทิ knowing your mind...enriching your life

ประกาศพระพุทธศาสนาได้กว้างไกล

ด้วยวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล พระอาจารย์มานพ อุปสโม มองเห็นประโยชน์ของสื่อสารไร้พรมแดน การนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในเผยแผ่ประกาศพระศาสนาจึงเกิดขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ท่านพระอาจารย์ได้ดำริก่อตั้งสถานีวิทยุชุมชนออกอากาศกระจายเสียงไปยังชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงศูนย์ปฏิบัติธรรม และทางอินเทอร์เน็ต www.pra-manop.org

ด้วยหัวใจที่มุ่งมั่นพัฒนาจากสถานีวิทยุชุมชนเล็กๆ มาเป็นสถานีวิทยุเพื่อพระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์ พร้อมทั้งสถานีวิทยุเครือข่ายอีกกว่า ๑๕ สถานี กระจายเสียงออกอากาศครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออก กรุงเทพฯ และปริมณฑล และในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ท่านพระอาจารย์จึงได้ก่อตั้งมูลนิธิสายธารเสียงธรรมขึ้น เพื่อการบริหารและพัฒนาสถานีวิทยุให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ปัจจุบันสถานีวิทยุเพื่อศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์ ใช้สโลแกนว่า “คลื่นแห่งความสบายใจ ฟังแล้วได้ปัญญา” ในการกำกับดูแลของมูลนิธิสายธารเสียงธรรม นำเสียงแห่งธรรมจากศูนย์ปฏิบัติธรรมสู่บ้านเรือนของประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง นำมาซึ่งกระแสความสนใจใคร่ธรรมอย่างทั่วถึงและกว้างขวาง เพื่อการประกาศธรรมะที่ทันสมัย และกว้างไกลออกไป

สถานีวิทยุเพื่อพระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์
"คลื่นแห่งความสบายใจ ฟังแล้วได้ปัญญา"

๑. สถานีวิทยุเพื่อพระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชครินทร์
สถานีแม่ข่าย (เขาดินหนองแสง) จังหวัดจันทบุรี
คลื่นความถี่ FM.107.50 Mhz.

๒. เครือข่าย เทศบาลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี
คลื่นความถี่ FM. 104.25 Mhz.

๓. เครือข่าย วัดนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
คลื่นความถี่ FM. 104.25 Mhz.

๔. เครือข่าย วัดเขาแดง จังหวัดจันทบุรี
คลื่นความถี่ FM. 107.50 Mhz.

๕. เครือข่าย วัดจรุงปรีชาราม (หนองเสือช้าง) จังหวัดชลบุรี
คลื่นความถี่ FM. 107.50 Mhz.

๖. เครือข่าย พัทยา จังหวัดชลบุรี
คลื่นความถี่ FM. 107.25 Mhz.

๗. เครือข่าย วัดธรรมนิมิต จังหวัดชลบุรี
คลื่นความถี่ FM. 107.50 Mhz.

๘. เครือข่าย วัดเขาพระบาทเขาประดู่ จังหวัดระยอง
คลื่นความถี่ FM. 104.25 Mhz.

๙. เครือข่าย บ้านเกาะขวาง (ห้วยแร้ง) จังหวัดตราด
คลื่นความถี่ FM. 107.50 Mhz.

๑๐. เครือข่าย พัฒนาการ 30 กรุงเทพมหานคร
คลื่นความถี่ FM. 107.50 Mhz.

๑๑. เครือข่าย คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
คลื่นความถี่ FM. 99.75 Mhz.

๑๒.เครือข่าย ลาดกระทิง (บ้านไร่ช่างชู) จังหวัดฉะเชิงเทรา
คลื่นความถี่ FM. 107.50 Mhz.
๑๓.เครือข่าย วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา จังหวัดฉะเชิงเทรา
คลื่นความถี่ FM. 104.25 Mhz.
๑๔.เครือข่าย บ้านไร่สาลิกา จังหวัดนครนายก
คลื่นความถี่ FM. 105.50 Mhz.
๑๕.เครือข่าย วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม จังหวัดลำพูน
คลื่นความถี่ FM. 104.25 Mhz.

และเชิญรับฟังวิทยุออนไลน์ได้ ๒๔ ชั่วโมง : www.pra-manop.org

ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษาราชนครินทร์ (เขาดินหนองแสง)
ตู้ปณ. ๒ ๑๙๐ หมู่ ๑ ตำบลเขาวงกต อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ๒๒๑๖๐
ติดต่อประชาสัมพันธ์ ๐๘๖-๐๑๒-๒๔๗๗, ๐๘๖-๐๑๒-๒๖๓๓
Email: // kdns@gmail.com

แผนที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ราชนครินทร์
ต.เขาวงกต อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี

การเดินทาง : เริ่มต้นจากทางด่วนพระราม ๙ ออกมอเตอร์เวย์ เลี้ยวซ้ายแยกบ้านบึง-แกลง ประมาณ ๗๐ กม. ถึงแยกแกลง-จันทบุรี เลี้ยวซ้ายไปจันทบุรี ประมาณ ๒๒ กม. ถึงตลาดนายายอาม เลี้ยวซ้าย (สังเกตป้ายสุดเขตรอยต่อ จ.ระยอง เข้าจันทบุรี เข้าเลนซ้าย) ประมาณ ๑๐ กม. ถึงทางเข้าสำนักสงฆ์เขาดินหนองแสง เลี้ยวขวา

ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ราชนครินทร์
(เขาดินหนองแสง)